

Bükk - Térségi LEADER Egyesület

Kőkorszaktól a Jövőbe - Bükk Térségi Utazás Térben és Időben

HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

2014-2020

Tervezet

2016. március 2.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

Vezetői összefoglaló.....	3
1. A Helyi Fejlesztési Stratégia hozzájárulása a Vidékfejlesztési Program és az EU2020 céljaihoz	4
2. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata.....	6
3. A Helyi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása.....	13
4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése.....	17
4.1 Helyzetfeltárás.....	17
4.2 A 2007-2013-as HVS megvalósulásának összegző értékelése.....	23
4.3 A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások	25
4.4 SWOT.....	29
4.5. Fejlesztési szükségletek azonosítása	31
5. Horizontális célok.....	32
5.1. Esélyegyenlőség	32
5.2. Környezeti fenntarthatóság.....	34
6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása.....	35
7. A stratégia beavatkozási logikája	38
7.1 A stratégia jövőképe	38
8. Cselekvési terv	44
8.1 Az intézkedések leírása	44
8.2 Együttműködések	61
8.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei.....	64
8.4 Kommunikációs terv	69
9. Indikatív pénzügyi terv.....	71
Mellékletek.....	72

Vezetői összefoglaló

Vidékfejlesztési közösségünk a Bükk - Térségi LEADER Egyesület (BTLE) – korábban BÜKK-MAK LEADER – 42 Bükki, Bükk-aljai, Sajó, Hernád völgyi település közel 80 ezer lakosát csoportosítja. Az EU és a hazai tagállam támogatásával 2005 óta működő, alulról építkező, innovatív közösségünk első sikere a hegységi településeink közötti alternatív közlekedési eszköz, a lovas postakocsi szolgálat kiépítése, és az első megújuló energiaforrás (RES) hasznosító berendezéseink telepítése volt.

Sikereink láttán 2007-ben 35 település csatlakozott hozzánk. Közel fél éven keresztül kb. 150 társadalmi munkás tagunk vett részt az objektív helyzetfeltárásban. Ez alapján úgy döntöttünk, hogy a rendelkezésünkre bocsájtott közel 1,5 milliárd Ft LEADER forrásunk jelentős részéből a közintézményeink – iskolák, óvodák, idősok otthona, művelődési házak, templomok tetején, udvarán 3-10 kWp teljesítményű napelemeket telepítünk. Az eredmények kedvezőek voltak. A 73 faluközösségi energiaudvar villanyszámlája jelentősen csökkent.

A decentralizált villamos-energia termelés (DG) összefogására mérnökeink, a MAVÍR szakmai felügyelete alatt kidolgozták a kis energiatermelők mérlegköri klaszterének kereskedelmi és műszaki modelljét, amelynek a MIKROVIRKA nevet adtuk. A DG, RES bázisú MIKROVIRKA energetikai integrációnk egyik alapja a cigányközösségeinknek kidolgozott ROMAVIRKA, amelynek a hulladék lágyszárú biomassa,- a gyomok - begyűjtésén, silózásán alapuló biogáz termelés és villamos energia előállítás a célja.

Munkánkat a Debreceni Egyetem MÉK Kihelyezett Megújuló Energia Forrás tanszékkel, az MTA Energiatudományi Kutatóközpontja kihelyezett laborral ismerte el. A Szent István Egyetem és a Debreceni Egyetem MÉK bevont bennünket a duális képzésbe. A Svédországi Upsalai Egyetem tudományos kiadványt jelentetett meg a ROMAVIRKA programunkról. Svédországban, Hollandiában és Romániában 2012-ben a „Shining-Practice” címet nyertük el.

Kiemelkedő sikerünk van a villanyautózás meghonosításában. Saját LEADER forrásból 23 elektromos töltőállomást létesítettünk. Bükkaranyos polgármestere, önkormányzata 2012-től villanyautót használ a falu ügyeinek intézésére. Területünkön épült Magyarország első szélerőműről és közcélú villanyhálózatról is működő 50 kWp -os LEADER TORNÁDÓ villanyautó töltőállomása. Tagjai vagyunk a Jedlik Ányos Klaszternek.

Mindezek bázisán a közösségünk közgyűlése egyhangúan úgy döntött, hogy a 2015-2020 időszakban továbbra is együtt maradunk. Helyi Fejlesztési Stratégiánkat szintén alapos helyzetfelmérés alapján közel féléves munkával a Tervezést Koordináló Csoportunk, a 15 tagú elnökségünk és a munkaszervezetünk készítette el.

A közösség döntése, hogy az eddigi intézményi, vállalkozói, nonprofit szervezeti, egyházközségi szereplőkön túl, az eddig meg nem szólított lakosokat, családokat is bevonja a közös cselekvésbe.

Az aktivizálást az általunk megfogalmazott **„LEADER TUDOMKA” BÜKK – TÉRSÉGI ISMERETEKET TERJESZTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ HÁLÓZAT**-ban kívánjuk megvalósítani. Terveink szerint 360 millió Ft LEADER forrást fordítunk ezen innovatív, integrált hálózat felépítésére.

Célunk, hogy a falvainkban élő, valamely területen kiemelkedő tudással, képességgel rendelkező személyeket, családokat kis összegű (50-500 ezer Ft) támogatásokkal bevonjuk, aktivizáljuk a „LEADER TUDOMKA FALVAK” által kidolgozandó, valamely történelmi, vagy jelen, vagy

jövőkép összehangolt cselekvések formájában történő megjelenítésére. Ezek az élőképek, cselekvések kiterjedhetnek a kőkorszaktól a jövőbe. A hálózatot a mikrokörzeti pontok és a „LEADER TUDOMKA” Központ szervezi, tervezi, ellenőrzi és irányítja. A munkában részt vesz a miskolci Herman Ottó Múzeum. Az ő és az egyetemek segítségével korhű történelmi képeskönyvet alakíthatunk ki az idelátogatók és a közösségünk hasznára.

Az első célkitűzésünk szervesen kapcsolódik a másodikhoz, amelynek elnevezése a **„BÜKK TÉRSÉGI ANYAGOK ÉS ENERGIÁK HASZNOSÍTÁSÁNAK MÚLTJA, JELENE ÉS JÖVŐJE”**. Az ebben megfogalmazott 11 intézkedés jelentős része nem a LEADER, hanem más operatív programok, - elsősorban a VP, az EFOP, a TOP és a KEHOP – forrásaira támaszkodik. Ilyen például az állandó túravezető és túraszolgáltatás rendszer kiépítése (420 millió Ft KEHOP), a „Lovas Postakocsitól a villanyjárművekig” intézkedésünk (500 millió Ft, VP 16.3.1), a Megújuló Energiákkal Önellátó Községi Munkaterek Integrált Hálózata (2 Mrd Ft, VP és EFOP), valamint a MAKROVIRKA és ROMA VIRKA integrált Faluművek kiépítése a TOP és EFOP forrásokra támaszkodva.

Kisösszegű LEADER forrást biztosítunk a boltkertészeti hagyományokra épülő, kiskerti, zártkerti zöldség termesztési integrációink fejlesztésére (20 millió Ft), a temetkezési hagyományaink bemutatására (20 millió Ft), és a közlekedés átalakulásával kapcsolatos információk gyűjtésére (15 millió Ft).

Rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik a „Mesterségek múltja, jelene, jövője” című intézkedésünk iránt, amelyben kis összeggel (0,5–5 millió Ft), összesen 200 millió forinttal támogatjuk a mikro- és kisvállalkozóinkat, akik részben vagy egészben hozzájárulnak a „LEADER TUDOMKA HÁLÓZAT” szolgáltatásaihoz, termékeihez.

Felbecsülhetetlen természeti értékünk a Bükk-hegység lábát körbe ölelő több ezer négyzetkilométer kiterjedésű vulkáni tufakő tömbünk, amelybe az itt élők vagy ide menekülők az évezredek során számos üreget, pincét, lakást, menedéket vágtak. A TUFAKŐ Hasznosítási Együttműködési Integrációkra itthon és külföldön nagy érdeklődés mutatkozik. Ehhez térségek közötti együttműködési és TOP, forrásokat tervezünk felhasználni.

Mindezek alapján úgy döntöttünk, hogy 2014 – 2020 időszakban a Bükk – térségi LEADER vidékfejlesztési közösségünk jelmondata:

„KŐKORSZAKTÓL A JÖVŐBE – BÜKK TÉRSÉGI UTAZÁS TÉRBEN ÉS IDŐBEN”

1. A Helyi Fejlesztési Stratégia hozzájárulása a Vidékfejlesztési Program és az EU2020 céljaihoz

A 2015. augusztus 10-én elfogadott Vidékfejlesztési Program (VP) elsősorban a KKV-k és a családi gazdaságok támogatását helyezi a középpontba. A Programban a 2014-2020 közötti programozási időszakban a tevékenységek fejlesztésére több mint 800 milliárd forint áll rendelkezésre.

A VP hat vidékfejlesztési prioritás keretében biztosít támogatást, különös hangsúlyt fektetve a mezőgazdasághoz és az erdészethez kapcsolódó ökoszisztémák helyreállítására, megóvására és fejlesztésére, illetve a társadalmi befogadás előmozdítására, a szegénység csökkentésére és a gazdasági fejlődésre a vidéki területeken, valamint az élelmiszerláncok szervezésének előmozdítására és a kockázatkezelésre a mezőgazdasági ágazatban.

A vidékfejlesztési program prioritásai:

1. Tudásátadás és innováció ösztönzése a mezőgazdaságban, az erdészetben és a vidéki térségekben;
2. A mezőgazdaság versenyképességének, és életképességének fokozása, innovatív mezőgazdasági technológiák és fenntartható erdőgazdálkodás biztosítása;
3. Élelmiszerláncok szervezésének előmozdítása, beleértve a feldolgozást és a mezőgazdasági termékek marketingjét, továbbá állatjólét és kockázatkezelés a mezőgazdaságban;
4. A mezőgazdasággal és az erdészettel kapcsolatos ökoszisztémák helyreállítása, megőrzése és javítása;
5. Az erőforrás-hatékonyság előmozdítása és az áttérés támogatása az alacsony szén-dioxid kibocsátású, valamint az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó gazdaságra a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdészeti ágazatokban;
6. A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés a vidéki területeken.

A Helyi Fejlesztési Stratégiánk legjelentősebb forrása az EMVA. A stratégiánk megvalósítása hozzájárul a VP LEADER intézkedésében megfogalmazott alábbi legfontosabb célok legalább egyikéhez:

1. a vidéki térségekben a gazdasági aktivitás mikro-szintjének fenntartása (helyi termékek és szolgáltatások),
2. a vidéki térségekben a lakosság humán közszolgáltatásokhoz való hozzájutásának, illetve azok elérésének előmozdítása,
3. a vidéki térség, mint vállalkozási tér, lakóhely és turisztikai vonzóképeségének erősítése,
4. a helyi közösségek tagjai egyéni aktivitásának, felelősségvállalásának és együttműködési készségeinek erősítése.

A HFS figyelembe veszi a Vidékfejlesztési Programban és az Útmutató 4. mellékletében javasolt fejlesztési fókuszterületeket.

A HFS azon fejlesztései, amelyek megvalósítása az EMVA-n kívüli egyéb forrásból tervezett, az adott forrás keretét adó Operatív Program (vagy egyéb forrásgazda) céljainak teljesülését szolgálja és illeszkedik a finanszírozás forrásaként megjelölt beavatkozási terület részletes feltételrendszeréhez.

A HFS egyes intézkedéseinek és a VP prioritásainak kapcsolatát az 1. mellékletben található ábra szemlélteti.

A finanszírozó OP-k célrendszeréhez való illeszkedés biztosítja az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához (EU2020) való hozzájárulást.

Az EU 2020 stratégiával összhangban az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete 11 tematikus célkitűzést határoz meg. A Helyi Fejlesztési Stratégia egy-egy célkitűzése közvetlenül vagy közvetetten több prioritáshoz is kapcsolódik, amelyet a következőkben mutatunk be (2. ábra):

1. Kutatás-fejlesztés és innováció: a HFS direkt módon nem célozza a K+F+I erősítését, azonban hosszú távon, indirekt módon kapcsolódik a stratégiához.
2. Információs és kommunikációs technológiák hozzáférhetőségének, használatának és minőségének javítása: az IKT hasznosítása horizontális elemként jelenik meg a stratégiában, a célkitűzések megvalósításának eszközeként (pl.: okos hálózati rendszerek).

3. KKV-k versenyképességének növelése: A HFS egyik kiemelt célja a térségben működő KKV-k versenyképességének előmozdítása a helyi erőforrásokra és értékekre építve. (2.3., 2.4. intézkedés)
4. Alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás: A Bükk-Térségi LEADER közösség már az előző programozási időszakban is nagy hangsúlyt fektetett a fenntarthatósági szempontokra. Ezt a programot a 2014-2020 közötti időszakban is folytatni kívánja, többek között alternatív hajtású közlekedési járművek alkalmazásának elterjesztésével, illetve a „MAKROVIRKA” közösségi szintű villamos energiatermelés, tárolás, elosztás, okos hálózati integrálás, stabil és mobil felhasználásának segítségével (2.2., 2.5. intézkedés)
5. Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és –kezelés: a klímaváltozást a stratégia horizontális szempontként veszi figyelembe (2.11. intézkedés).
6. Környezetvédelem és az erőforrás-hatékonyság: a HFS célul tűzte ki a Bükk-térség természeti értékeinek megőrzését, szemléletformáló oktatással egybekötve (2.1. intézkedés). A stratégia törekszik az erőforrások hatékony és fenntartható hasznosítására.
7. Fenntartható közlekedés és a hálózati infrastruktúrák fejlesztése: a 2007-2013-as programozási időszakban megkezdett, alternatív hajtású járművek elterjesztésének programját a LEADER közösség ebben a periódusban is kiemelt prioritásként kezeli (2.2. intézkedés)
8. Fenntartható és minőségi foglalkoztatás előmozdítása és a munkaerő mobilitásának támogatása: a KKV-k versenyképességének támogatása indirekt módon elősegíti a foglalkoztatás növelését a térségben. A társadalmi befogadást segítő programok (pl.: ROMAVIRKA) pedig ösztönzik a hátrányos helyzetű közösségek hosszú távon is fenntartható foglalkoztatásának megteremtését.
9. Társadalmi befogadás, a szegénység és diszkrimináció elleni küzdelem: A MIKROVIRKA modellbe illesztve a hátrányos helyzetű közösségek, telepek megújuló energiaforrásokat hasznosító rendszerének fejlesztése prioritásként szerepel a HFS-ben (ROMAVIRKA). Az intézkedés megvalósítása biztosíthatja a hátrányos helyzetű közösségek fenntartható jövedelemforrását, ezáltal életminőségének és szociális körülményeinek javítását. (2.6 intézkedés)
10. Oktatás, képzés és élethosszig tartó tanulás: a HFS olyan tudásmegosztási, ismeretátadási hálózat kialakítását tűzi ki célul, amely biztosítja a területén élők ismereteinek folyamatos bővítését, élethosszig tartó tanulását a helyi tudásra és értékekre fókuszálva (1. célkitűzés).
11. Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás: a HFS 1. prioritásának megvalósítása elősegíti a helyi önkormányzatok és intézmények tudásbázisának növelését.

2. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata

A Bükk-Térségi LEADER Egyesület Helyi Fejlesztési Stratégiájának elkészítése során különböző közösségi bevonási módokat alkalmazunk. A HFS tervezés megkezdéséről és az azt követő eseményekről hirdetményekben értesítettük a tervezési területünk helyi szereplőit. A hirdetményeket megjelentettük a honlapunkon, és a közösségi oldalunkon. Tagjainkhoz elektronikus levélben juttattuk el és rajtuk keresztül terjesztettük a térség lakosságához, vállalkozásaihoz és civil szervezeteihez. Településenként hirdetőablákon, önkormányzatok honlapján, települési médiák segítségével mozgósítottuk a közösséget.

A HFS tervezéssel kapcsolatos valamennyi rendezvény, fórum, Tervezést Koordináló Csoport (TKCS) ülés, melyeket meghirdetünk honlapunkon, megosztunk közösségi oldalunkon, illetve megküldünk tagjainknak, nyilvános, azon bárki részt vehet és csatlakozhat a TKCS-hoz is.

A HFS tervezetének elkészülte után, a honlapunkon és a közösségi oldalunkon megtekinthető lesz a Közgyűlés által elfogadott, az Irányító Hatóság részére megküldött dokumentum. Szintén a honlapunkon hozzuk nyilvánosságra a HFS tervezettel kapcsolatos Irányító Hatósági észrevételeket, javaslatokat, az ezek alapján kiegészített és Közgyűlési által jóváhagyott HFS-t.

2015. 10. 11.-ére összehívott első LEADER HFS tervezési fórumon, 12 fő jelent meg (5 fő vállalkozó, akik közül 1 fő az előző tervezési időszak HVS tervezésében is részt vett) (7 fő civil, akik közül 4 fő vett részt a HVS tervezésében, ezek közül 3 fő a munkaszervezet tagja). A résztvevők valamennyien kinyilvánították, hogy részt kívánnak venni a HFS tervezésében és aktívan tevékenykednek a közösség minél szélesebb körű bevonása érdekében és a HFS dokumentumának elkészítésében, így megalapításra került a Tervezést Koordináló Csoport. Az ülés további részében a TKCS meghatározta a jövőképet néhány célkitűzés formájában, és meghatározásra került a tervezés módszertana. A TKCS-hoz a falufórumok eredményeként csatlakozott további 5 fő, akik közül ketten az önkormányzati-, ketten a civil szférát és egy fő a vállalkozói szférát képviseli. Közülük is két fő részt vett az előző időszak HVS elkészítésében. A továbbiakban 2015. 10. 21.-én az Elnökség, 2015. 11. 05.-én a Közgyűlés elfogadta a tervezés módszertanát, ütemezését és a stratégia koncepcióját.

A tervezési területet 6 körzetre osztottuk fel. A munkaszervezet szervezésében a TKCS tagok 36 falufórumot tartottak. A nagyszámú fórum célja az volt, hogy a nehezen elérhető-, a hátrányos helyzetű-, a nehezen mobilizálható közösségek is bevonhatók legyenek a tervezésbe. A fórumokon az előadó bemutatta az EU és a hazai támogatási lehetőségeket, kiemelten a Vidékfejlesztési Programot, bemutatta és indokolta a 2005 óta folyamatosan fejlődő HVS/HFS jelenlegi tartalmát, rámutatott a megjelentek fejlesztési céljainak helyére a támogatási rendszerekben. Az előadók a fórumok végén összefoglalták a javaslatként érkezett új elemeket, amelyek továbbfejleszthették a HFS-t. A megjelentek jelezték egyetértésüket és jóváhagyták a HFS fejlődési állomását. Az előadók emlékeztetőket készítettek és TKCS üléseken beszámoltak a fórumokon elhangzott véleményekről, javaslatokról, amelyeket a TKCS beépített a stratégiába. A projektgyűjtő adatlapokon, elektronikus levélben, telefonon és személyes megkeresés által beérkezett javaslatok is folyamatosan beépítésre kerültek a HFS-be.

A közösség véleményének minél szélesebb körű megismerése érdekében kérdőívet dolgoztunk ki, amellyel felmértük a szereplők véleményét a települések jelenlegi környezeti, társadalmi, gazdasági helyzetéről, a szükségletekről, a fejlesztendő területekről és a jövőképről. A kérdőív kitöltését falufórumokon és elektronikus felületen is lehetővé tettük. A kérdőívek összegzése felhasználásra került a SWOT elemzéshez.

A fórumok előrehaladásával tematikus csoportokat hoztunk létre a kiemelt programok kidolgozására.

A közösségi események és eredményei:

Falufórumok:

Minden falufórum azonos forgatókönyv szerint zajlott: Az EU és a hazai támogatási lehetőségek, kiemelten a VP bemutatása, a HVS eredményeinek felsorolása, a HFS tervezésének folyamata és jelenlegi tartalmának ismertetése. A megjelentek fejlesztési céljainak felmérése, azok elhelyezése a támogatási rendszerekben, kiemelten a LEADER programban.

Répáshuta (2015.10.21.). Megjelent 36 fő (közszféra: 2, civil: 30, üzleti: 4).

A megjelentek javaslatai: Erdészeti gépbeszerzéssel vállalkozásfejlesztés. Jelenleg üzemelő camping bővítését tervezik újabb épületek kivitelezésével, energetikai korszerűsítéssel, RES energiaforrások felhasználásával; továbbá kerékpárkölsönző nyitás, s csatlakozni a kiépülő kerékpár s egyéb sporteszköz kölcsönző hálózathoz. Fa használati- és dísz tárgyak készítéséhez, faragásához elektromos kisgépek beszerzése. Fa bútorok gyártásához önálló műhelyt építése, géppark bővítés, korszerűsítés. Az egészségmegőrzéshez kapcsolódó projekt megvalósítása képzéssel, természetjárással, egyéb ökoturisztikai megmozdulásokkal. Alapítvány működtetéséhez szükséges forrás igénybevitel lehetőség. Falusi szálláshely

kialakítása már meglévő lakóingatlanból, továbbá egy látványkovács műhelyt, valamint kilátó építésének támogatása. Önkormányzat számára elérhető, főleg rendezvényeket támogató projektek. Többfunkciós szolgáltató tér kialakításának lehetősége.

Kisgyőr (2015.10.26.). Megjelent 6 fő (közsféra: 2, civil: 4, üzleti: 0).

A megjelentek javaslatai: A magánszemélyek részére elérhető támogatások, kimondottan kis összegű, egy-egy falusi megmozdulást, baráti összejövetelet támogató projektek. A helyi vállalkozók eszközfejlesztése, kisebb beruházásaik támogatása, továbbá a turisztikai szolgáltató kosár bővítését eredményező pályázat. Lovas vagy erdei, egyéb nem motorizált turizmust támogató pályázati lehetőség. Fafaragó műhely létesítésének támogatása.

Bükkszentkereszt (2015.10.27.). Megjelent 14 fő (közsféra: 2, civil: 6, üzleti: 6).

A megjelentek javaslatai: Helyi ifjúsági tábor fejlesztése, épületek felújítása, új szálláshelyek kialakítása, épületenergetikai fejlesztések. Nem motorizált turizmusfejlesztés, lovas, lovas-kocsis megállók, kerékpárkölsönző építése, üzemeltetése. Turisztikai vállalkozás fejlesztése: szálláshely szolgáltatás mellé rekreációs központ és konferencia terem építésének támogatása. Gyógynövény feldolgozó üzem építése, eszközbeszerzése. Szálláshely szolgáltatás fejlesztése, illetve kézműipari vállalkozás indításának támogatása. Sertésfeldolgozó épület felújítása, energetikai korszerűsítés. Erdészeti gépbeszerzés, szálláshelyfejlesztés támogatása. Nem motorizált turizmus fejlesztése, kerékpár és sí kölsönző építésének támogatása. Folyamatos ingyenesen igénybe vehető képzések, melyeken a résztvételt követően szükségtelessé válik projekt menedzsment szolgáltatásainak igénybevétele.

Bükkaranyos (2015.10.28.). Megjelent 18 fő (közsféra: 0, civil: 6, üzleti: 12).

A megjelentek javaslatai: Árpahántoló gép beszerzése. Falusi szálláshely szolgáltatás indításának támogatása. Lovas szolgáltatás fejlesztése, lovardaépítéssel, lószerszám, egyéb kiegészítők beszerzésének támogatása.

Tardona (2015.11.02.). Megjelent 9 fő (közsféra: 2, civil: 5, üzleti: 2).

A megjelentek javaslatai: Lehetőség legyen östermelők számára is pályázni LEADER forrásra. Községi közlekedés fejlesztése települések között, turisztikai attrakciók összekötése céljából elektromos vagy hibrid járművel. További turisztikai szálláshelyfejlesztések támogatása.

Sajókeresztúr (2015.11.03.). Megjelent 17 fő (közsféra: 7, civil: 10, üzleti: 0).

A megjelentek javaslatai: Kereskedelmi szolgáltató hely átalakításának támogatása.

Parasznya (2015.11.04.). Megjelent 10 fő (közsféra: 1, civil: 8, üzleti: 1).

A megjelentek javaslatai: Kis- és családi vállalkozások támogatása. Önkormányzatok számára ÁFA támogathatósága.

Sajóabony (2015.11.04.). Megjelent 18 fő (közsféra: 3, civil: 15, üzleti: 0).

A megjelentek javaslatai: Egyházszervezetek számára is minél több pályázatban részt lehessen venni. Kisteljesítményű malom építésének támogatása. Fűrészgép beszerzésének támogatása.

Hernádnémeti (2015.11.05.). Megjelent 12 fő (közsféra: 0, civil: 4, üzleti: 8).

A megjelentek javaslatai: Autószerelő mikrovállalkozás eszközfejlesztési pályázata. Húsfeldolgozó kisüzemi beruházásának támogatása. Terménytároló építésének támogatása. A lakosságot és a helyi fejlesztésekben gondolkodók számára információ és pályázati szaktanácsadás. Kereskedelmi egység fejlesztésének támogatása. Üvegház és gyümölcsfeldolgozó beruházás támogatása.

Cserépváralja (2015.11.09.). Megjelent 13 fő (közsféra: 1, civil: 10, üzleti: 2).

A megjelentek javaslatai: Templom megújítása a külső homlokzat, fűtéskorszerűsítés, világítást korszerűsítése, kerítésépítés. Községi tér kialakításának támogatása, mivel a településen nincs jelenleg ilyen. A közvilágítás korszerűsítése, elektromos szállító jármű és töltő állomás beszerzésének támogatása. Borpalackozó, vendégek fogadására alkalmas helység kialakításának támogatása. Látvány kovácsműhely kialakításának és

eszközbeszerzésének támogatása. Látvány disznóvágáshoz kültéri kemence, alul nyitott szín, vizesblokkal, a tetőtérben pedig 10-15 részére falusi szálláshely kialakításának támogatása. Kutya kiképző és versenypálya kialakításának támogatása.

Mályinka (2015.11.09.). Megjelent 17 fő (közsféra: 2, civil: 11, üzleti: 5).

A megjelentek javaslatai: A megjelentek a HFS tervezettel egyetértettek, javaslat nem hangzott el.

Szirmabesenyő (2015.11.10.). Megjelent 23 fő (közsféra: 1, civil: 5, üzleti: 17).

A megjelentek javaslatai: Helyi pincék fejlesztésének támogatása turisztikai céllal. Önkormányzat feladatellátását segítő eszközök, berendezések elhelyezésére szolgáló csarnoktér, sportpálya kialakításának támogatása. Meglévő lovarda fejlesztésének támogatása. Ipari területek fejlesztése, infrastruktúra kialakításának támogatása. Megújuló energia előállításának támogatása, közösségi és lakossági felhasználásra. Tudásátadási szolgáltatás kialakításának támogatása. Vállalkozások támogatása.

Dédestapolcsány (2015.11.11.). Megjelent 5 fő (közsféra: 2, civil: 3, üzleti: 0).

A megjelentek javaslatai: Turista utak, bicikli utak kialakításának támogatása. Olyan minősített pályázat írói szervezet felállítása, amely segíti a település lakosainak elképzelését megvalósítani.

Radostyán (2015.11.11.). Megjelent 9 fő (közsféra: 0, civil: 2, üzleti: 7).

A megjelentek javaslatai: Nagy kézi munkai igényes mezőgazdasági vállalkozások támogatása. Közösségi programok támogatása.

Felsőzsolca (2015.11.12.). Megjelent 9 fő (közsféra: 1, civil: 7, üzleti: 1).

A megjelentek javaslatai: Közétkeztetés megújuló energetikai fejlesztésének támogatása. A közösségi összefogást erősítő programok támogatása a civil szervezetek feladatellátását és annak szakmai színvonalát is erősítendő.

Borsodgeszt (2015.11.13.). Megjelent 30 fő (közsféra: 4, civil: 21, üzleti: 5).

A megjelentek javaslatai: Kisvállalkozások eszközbeszerzésének támogatása. Főállás melletti tevékenység támogathatósága. Falusi szálláshely kialakításának támogatása.

Mályi (2015.11.16.). Megjelent 12 fő (közsféra: 1, civil: 8, üzleti: 3).

A megjelentek javaslatai: Lovagoltatás, lovas turisztikai szolgáltatással kapcsolatos fejlesztések támogatása. Helyi szakképzési központ létesítésének támogatása. Kézműves tevékenység támogatása. A helyi lakosok képzése, felkészítése pályázati lehetőségekre. A tó és környezetének jobb kihasználására pályázati lehetőség. Romák számára képzések támogatása. Helyi piac létrehozásának támogatása. Kézműves közösségek támogatása.

Kistokaj (2015.11.17.). Megjelent 2 fő (közsféra: 2, civil: 0, üzleti: 0).

A megjelentek javaslatai: A megjelentek a HFS tervezettel egyetértettek, javaslat nem hangzott el.

Emőd (2015.11.18.). Megjelent 26 fő (közsféra: 3, civil: 23, üzleti: 0).

A megjelentek javaslatai: Családi házak energetikai fejlesztésének támogatása. A pályázatokkal kapcsolatos tudásátadás a leendő kedvezményezettek számára. A megújuló energiaforrásokat tartalmazó fejlesztéseket kell szorgalmazni. Fatelepítés szarvasgombával támogatása. A pincesoron turisztikai fejlesztés támogatása. Vagyonvédelmi céllal lovas járőr szolgálat kialakításának támogatása. Működő sertéstelepen biogáz üzem megvalósítás támogatása.

Hernádkak (2015.11.19.). Megjelent 23 fő (közsféra: 1, civil: 13, üzleti: 9).

A megjelentek javaslatai: Olyan tájékoztató rendszer, hálózat kialakítása, amely segít eligazodni a pályázatok között. Lövészegylet pályázati lehetősége. Fogadónapokat tartani a pályázók számára a pályázati lehetőségekről.

Harsány (2015.11.20.). Megjelent 5 fő (közsféra: 0, civil: 4, üzleti: 1).

A megjelentek javaslatai: A megjelentek a HFS tervezettel egyetértettek, javaslat nem hangzott el.

Cserépfalu és Tibolddaróc (2015.11.23.). A fórumot összevontan rendeztük meg a két település esetében. Megjelent 29 fő (közsféra: 1, civil: 22, üzleti: 6).

A megjelentek javaslatai: Minél több települések közötti együttműködési lehetőség. A települések között kerékpárutak és megfelelő minőségű utak kialakításának támogatása. Élőhely fejlesztési program támogatása. A Bükk-aljai települések tufakő kultúrájának fejlesztése turisztikai célból a lovasokkal, a borászokkal stb. összefogva és a településeket is összefogva. Lovas turisztikai fejlesztések (lovas tanya komfortosítása), ezek együttműködéseinek támogatása. Méhész vállalkozások fejlesztési lehetőségei, méhész képzési támogatása. Pályázati lehetőségek kihasználásához képzések, tájékoztatások. Rendezvényeket több település összefogásával támogatása.

Bócs (2015.11.24.). Megjelent 18 fő (közsféra: 1, civil: 13, üzleti: 4).

A megjelentek javaslatai: Több funkciós közösségi tér építésének támogatása. Kézműves mesterségek támogatása, induló vállalkozásként. A mezőgazdasági hulladékok (napraforgó-, kukoricaszár) felhasználásának támogatása, mint biomassza. A település lakosait, családait, kisebbségi csoportokat bevonó rendezvények, képzések, attrakciók támogatása.

Varbó (2015.11.26.). Megjelent 14 fő (közsféra: 1, civil: 12, üzleti: 1).

A megjelentek javaslatai: Egy vállalkozó több projektjével is pályázhasson ugyanazon intézkedésen belül. A Varbói tó körül csatornarendszer és öntözési rendszer kialakításának támogatása. Turisztikai szálláshelyek kialakításának lehetősége. Az erdő kihasználása turisztikai céllal támogatása. A pincék kihasználásának növelése céljából pályázati lehetőség. Forrásvíz palackozó üzem építésének támogatása. Szolgáltató központ építésének támogatása. Kézműves tevékenység támogatása. Személyek, családok számára igénybevehető energiahatékonyságot növelő beruházások támogatása.

Bogács (2015.11.27.). Megjelent 11 fő (közsféra: 1, civil: 6, üzleti: 4).

A megjelentek javaslatai: Méhészet támogatása. Közösségi többfunkciós csarnok kialakításának támogatása. Falusi szálláshelyek kialakításának támogatása. Magán bölcsőde kialakításának támogatása. Élmenypark kialakításának támogatása.

Sajókápolna (2015.11.27.). Megjelent 2 fő (közsféra: 1, civil: 1, üzleti: 0).

A megjelentek javaslatai: A ló mezőgazdasági használatának oktatása.

Sajólászlófalva (2015.11.27.). Megjelent 6 fő (közsféra: 1, civil: 4, üzleti: 0).

A megjelentek javaslatai: Az önkormányzat épületének és a kultúrház felújításának támogatása. Asztalos üzem létrehozásának támogatása. Élelmiszercsomagoló üzem építésének támogatása. Mesterségek tudásátadásának támogatása.

Kondó (2015.12.01.). Megjelent 3 fő (közsféra: 1, civil: 2, üzleti: 0).

A megjelentek javaslatai: A közmunkások képzésének támogatása (vesszőfonás, kemenceépítés stb.). Tó fejlesztésének támogatása turisztikai céllal.

Szomolya (2015.12.01.). Megjelent 28 fő (közsféra: 6, civil: 17, üzleti: 5).

A megjelentek javaslatai: Létre kell hozni a tufakő integrációt és kiaknázni a fejlesztési lehetőségeket. A tufakő építmények környezetének rendbetétele. Oktatási programot létrehozni a meglévő kőfaragó tudás átadására. A kőfaragás mellett a kőfejtést is oktatni kell. Hátrányos helyzetűek között is sok tehetség van, számukra is lehetővé kell tenni a képzést. A Bükk-aljai tufakő létesítményeket össze kell fogni egy attrakció keretében. A szőlő és borturizmus önállóan megállja a helyét és erre lehetne a tufakő integrációt is ráépíteni. A barlanglakásokat szálláshelyként is üzemeltetni lehetne. A Bükk-hegységben és a Bükk

lábánál fakadó karsztforrások, és pozitív kutak vizeinek kinyerésének és hasznosításának támogatása.

Alacska (2015.12.03.). Megjelent 10 fő (közsféra: 3, civil: 5, üzleti: 0).

A megjelentek javaslatai: Borturisztika fejlesztésének támogatása. Vadászat fejlesztésének támogatása turisztikai céllal. Közlekedés (e-mobilitás) fejlesztése települések között és ráhordás a volán fő vonalaira. Települési programok támogatása a lakosság bevonásával. Multifunkcionális tér kialakításának támogatása. Családok támogatási rendszerbe bevonása.

Alsósolca (2015.12.03.). Megjelent 6 fő (közsféra: 1, civil: 3, üzleti: 2).

A megjelentek javaslatai: Mikro és kis vállalkozások kis összegű pályázati lehetőségei. Hátrányos helyzetűek számára a ROMAVIRKA program megvalósítása.

Kács (2015.12.04.). Megjelent 9 fő (közsféra: 2, civil: 5, üzleti: 2).

A megjelentek javaslatai: Sajtüzem és látogatóközpontot kialakításának támogatása. Hagyományörző kézművesség, hagyományápolás, gyerek rendezvények, ételkészítés, gyümölcsfeldolgozás bemutatása, oktatása, tudásátadása támogatása. Tanösvények kijelölésének, erdei pihenő helyek létesítésének támogatása. Működő arborétum fejlesztésének támogatása. Működő fafaragó műterem galéria kialakítása, eszközbeszerzés és építés támogatása.

Sajólad (2015.12.08.). Megjelent 9 fő (közsféra: 2, civil: 1, üzleti: 6).

A megjelentek javaslatai: Civil szervezetek számára működésre és rendezvények támogatására pályázati lehetőség. Helyi kézműves tevékenység fejlesztésének támogatása.

Tard (2015.12.08.). Megjelent 21 fő (közsféra: 1, civil: 17, üzleti: 3).

A megjelentek javaslatai: Az önkormányzati konyha felújításának támogatása. Magán szálláshelyek létesítésének támogatása, falusi turizmus céljára. Helyi turisztikai attrakció létrehozásának támogatása a matyó hagyományok mentén. Vállalkozás kis összegű eszközfejlesztésének támogatása. Megújuló energiaforrás a közösségi energiaellátásban felhasználva és esetleg lakossági felhasználással.

Bükkábrány (2015.12.09.). Megjelent 9 fő (közsféra: 2, civil: 5, üzleti: 2).

A megjelentek javaslatai: A Bükkábrányi őspáfrányt bemutató kiállítási tér és digitális múzeum támogatása. Megújuló energetikai fejlesztések közösségi és lakossági felhasználással.

Sajópetri (2015.12.14.). Megjelent 5 fő (közsféra: 1, civil: 4, üzleti: 0).

A megjelentek javaslatai: Közösségi tér építésének támogatása, hátrányos helyzetű csoportok ellátására. Települési rendezvények támogatása. Vállalkozók kisösszegű eszközbeszerzésének támogatása.

Tematikus fórumok:

Bükkaranyos 2015.11.17. Megjelent 12 fő (közsféra: 0, civil: 12, üzleti: 0). A résztvevők valamennyien **egyházszervezetek** képviselőként jelentek meg. Ismertetőt hallhattak az egyházszervezetek számára az EU és a hazai támogatási lehetőségeikről, a HFS tervezésének folyamatáról és jelenlegi tartalmáról. Javasolták, hogy lehetőség legyen a hátrányos helyzetű csoportok szociális ellátására szolgáló közösségi terek építésére, felújítására (Sajópetri Görög Katolikus Egyházközség, Szirmabesenyői Római Katolikus Egyházközség). Javaslat érkezett ravatalozók rendbehozatalára, felújítására, infrastruktúrájának fejlesztésére (Harsányi és Bükkaranyosi Református Egyházközségek, Hernádkak). Javasolták a meglévő elektromos töltőállomások hasznosítását az elektromos közlekedésben.

Bükkaranyos 2015.11.18. Megjelent 19 fő (közsféra: 16, civil: 3, üzleti: 0). A rendezvény célja volt a **településvezetők** tájékoztatása az Operatív Programok kínálta lehetőségekről, a Vidékfejlesztési Programról és a HFS készítéséről. A településeken megvalósult elektromos töltőállomások kihasználása elektromos járművek beszerzésével. A polgármesterek fontosnak

tartották, hogy olyan fejlesztések valósuljanak meg, amelyek a kötelező fenntartási idő után is rentábilis és a település hasznára válik. A meglévő energiaudvarok hasznosítása olyan formában is elképzelhető, hogy településüzemeltetési feladatok ellátását szolgáló eszközöket (pld. elektromos fűnyíró) is lehetne üzemeltetni ilyen módon. Fontos a széleskörű ismeretátadás a megfelelő pályázati dömping miatt. Az önkormányzatok vezetői vegyenek részt a településen működő vállalkozások és civil szervezetek elhelyezésében a pályázati rendszerekben.

Kistokaj 2016.01.14. Megjelent 40 fő (közsféra: 7, civil: 19, üzleti: 14). A fórum célja volt a Vidékfejlesztési Program (VP-3-4.2.1-15) pályázati lehetőségeinek kapcsolódása a BTLE Helyi Fejlesztési Stratégiájához. A rendezvényen a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara BAZ Megyei Igazgatóságának élelmiszeripari referense adott tájékoztatást a megyei élelmiszeripari stratégiáról.

Bőcs 2016.01.21. Megjelent 35 fő (közsféra: 20, civil: 11, üzleti: 4). A fórum célja volt a BAZ Megyei Terület-, és Településfejlesztési Operatív Program intézkedéseinek bemutatása és a HFS-ünk és a TOP kapcsolódási pontjainak kijelölése. Meghívott előadó volt Török Dezső, a BAZ Megyei Közgyűlés elnöke. Kapcsolódási pontokat találtunk a kerékpáros közlekedés fejlesztése, a megújuló alapú erőművek telepítése, társadalmi együttműködések elősegítése, barnamezős területek rehabilitációja intézkedésekkel.

A 36 falufórumon összesen megjelent 493 fő, akik közül 64 fő a közsférát (13 %), 308 fő a civil szférát (62 %) és 121 fő az üzleti szférát (25 %) képviselte. Felvetéseik, javaslataik beépítésre kerültek a HFS-be. A más OP-kból támogatható javaslatok a javaslatot tevők számára elhelyezésre került a támogatási rendszerben.

A négy tematikus fórumon 106 fő vett részt, 43 fő a közsférából (41 %), 45 fő a civil szférából (59 %) és 18 fő a vállalkozói szférából (19 %).

Az fórumokon összesen 599 fő jelent meg, melynek 18 %-a közsféra, 59 %-a civil szféra és 23 %-a vállalkozói szféra képviselője volt.

A kérdőíveket 106 fő töltötte ki, ebből 61 fő papír alapon, 55 fő elektronikus formában. A kérdőívek településekre vonatkozó környezeti, társadalmi, gazdasági helyzetéről, a szükségletekről, a fejlesztendő területekről és a jövőképről megadott adatait felhasználtuk a SWOT analízishez, a fejlesztési elképzelésekre vonatkozó adatokat beépítettük az intézkedésekbe.

A munkaszervezet irodáját 37 fő kereste fel, akik a fórumokon hallottak alapján személyesen mondták el fejlesztési elképzeléseiket.

Telefonon, e-mailen nyolc projektjavaslat érkezett, amelyeket szintén figyelembe vettünk a tervezésnél.

A TKCS hat alkalommal ülésezett. Az első alkalommal (2015.10. 11) kidolgozásra került a HFS tervezés módszertana, az ütemezése és a fórumokon felhasználható előadások anyaga, segédletei (jelenléti ív, emlékeztető, projekt adatlap stb.). A második alkalommal (2015.10 15.) kidolgozásra került a kérdőív és az elektronikus kérdőív. Az ezt követő üléseken a TKCS (2015. 10. 27.; 2015. 11. 08.; 2015. 11. 22.; 2016. 02. 04.) a fórumok, a tematikus fórumok, a kérdőívek, a projekt javaslatok, a személyes megkeresések tartalmát feldolgozta és beépítette az intézkedésekbe illetve a HFS megfelelő részeibe. Előreláthatóan a HFS tervezet közgyűlés elé terjesztése előtt még egy alkalommal illetve a végső HFS elfogadásáig újabb két alkalommal szükséges a TKCS-nak ülésezni.

3. A Helyi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása

Az akcióterület állandó lakosainak összesített számát a támogatásra jogosult lakónépesség számát a HFS tervezés TEIR moduljának felhasználásával határoztuk meg. A jogosult népesség számát a megjelenő térkép alatti összesítő adatok tartalmazzák.

A területi lehatárolás összegzése az alábbi szempontok mentén:

1. Földrajzi, társadalmi, gazdasági koherencia/homogenitás, közös jellemzők

A Bükk-Térségi LEADER Egyesület által képviselt HACS területe 925,71 km², a teljes területtel jogosult települések száma 42 db. A támogatásra jogosult lakónépesség 2015. január 1-én 79 726 fő.

A HACS illetékességi területét alkotó települések:

Alacska, Alsózsolca, Arnót, Bogács, Borsodgeszt, Böcs, Bükkábrány, Bükkaranyos, Bükkszentkereszt, Bükkzsérc, Cserépfalu, Cserépváralja, Dédestapolcsány, Emőd, Felsőzsolca, Harsány, Hernádkak, Hernádnémeti, Kács, Kisgyőr, Kistokaj, Kondó, Mályi, Mályinka, Muhi, Nyékládháza, Parasznya, Radostyán, Répáshuta, Sajóbáony, Sajókápolna, Sajókeresztúr, Sajólád, Sajólászlófalva, Sajópetri, Sály, Szirmabesenyő, Szomolya, Tard, Tardona, Tibolddaróc, Varbó.

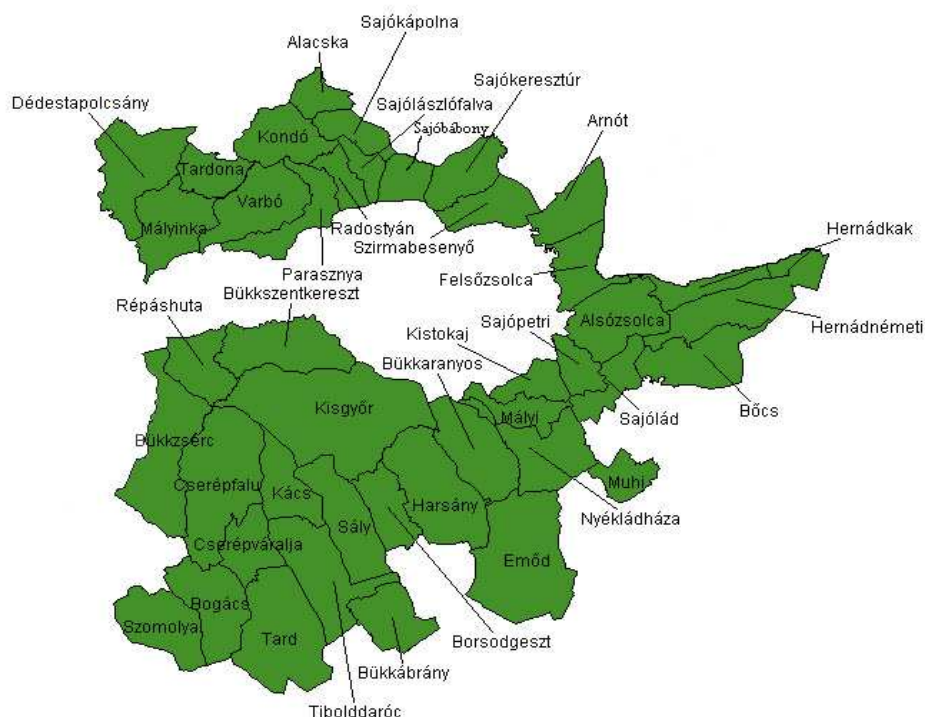

A Miskolcot, valamint a Bükk hegységet körül ölelő térség természeti- és gazdaságföldrajza változatos. A nyugati rész növény- és állatfajokban gazdag flóráját és faunáját a Bükki Nemzeti Park őrzi. A térség keleti részének természeti gazdagsága a folyókban, tavakban, termálvizeinkben és jó minőségű öntéstartalajokban jelentkezik.

A térség keleti részen nagyméretű ipari, építőipari és mezőgazdasági vállalkozások találhatók, a nyugati rész kisebb méretű, elsősorban a turizmussal, borászattal foglalkozó vállalkozásaival szemben.

A dél-bükk lankákon kiváló minőségű szőlő és gyümölcs terem, a borospincék százai turistalátványosságok. Több településünkön rendszeresen, kulturális élményt adó rendezvényeket szerveznek (falunapok, Sajó-parti esték, gyógynövény napok, gombafesztivál, stb.).

A HACS erőssége, hogy területén fontos európai közlekedési útvonalak találkoznak, természeti erőforrásai, földalatti vagyona, termálvíz készlete, építőanyag lelőhelyei gazdagok, változatos tájai vonzzák a turistákat, építőanyag-ipara, gépjárműipara fejlődik, a megújuló energiaforrások használata területén hazai viszonylatban élen jár, dombsági mezőgazdasági adottságai ökológiai alkalmasságra alkalmasak, alföldi mezőgazdasági nagyüzemei életképesek. Mindezek előnyösen kombinálódnak a közösség elhivatottságával, tenni akarásával.

A HACS gyengesége elsősorban a munkanélküliségben, a fiatalok elvándorlásában, az elöregedésben, a szakképzetlenség arányának gyors növekedésében, az elszegényedő közösségekben, a halálozási arány növekedésében, a súlyos betegségek korai megjelenésében, a kommunális szennyezés rendkívüli nagyságában, az elhagyott ipartelepek nagy számában, a vagyon elleni bűncselekmények elszaporodásában, a közösségek szétesésében mutatkozik meg. Az átlagjövedelmek országos viszonylatban a legalacsonyabbak közé tartoznak, az igénybe vehető szolgáltatások elégtelenek és alacsony színvonalúak. Az innovatív humán erőforrás folyamatosan „újratermelődik”, de a körülmények miatt a szakemberek az ország más területén, vagy külföldön kamatoztatják tudásukat.

A hely szellemére a végletek jellemzőek. A csodálatos természeti tájrészek mellett sivár, elhagyott, elszegényedett területeket, a high-tech rendszerek tövében nyomort és kilátástalanságot találunk. A szétesett, kétségbeesett közösségek ellenére az összefogás, a közös jövőbe vetett hit és tett akarata is él még.

2. Korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek

Az akciócsoport jogi szervezetét - a BÜKK-MAK LEADER Nonprofit Kft.-t - 147 tag alapította: 44 önkormányzat, 46 nonprofit szervezet, 55 vállalkozás, és 2 tag az egyéb közszférából. Az 54/2011. VM rendelet előírásai alapján a vidékfejlesztési közösség egyesületet alapított, mely 2012. május 01-től átvette a LEADER HACS feladatokat. Az új HACS, a Bükk – Térségi LEADER Egyesület 145 taggal alakult meg, akik közül 42 tag a közszférát, 61 tag a civil szférát és 42 tag az üzleti szférát képviselték. A két szervezet tagsága ~ 60%-ban azonos.

A HACS a 2008-2012. években közel 300 db szakmai fórumot, rendezvényt szervezett meg, irodájában számtalan ügyfelet és potenciális ügyfelet, lakost, szakembert fogadott, 130 nyertes pályázóval tartja a kapcsolatot.

A HACS munkaszervezete 2008-ban (RENEXPO Augsburg) együttműködést épített ki a RENEXPO hazai szervezőjével, a REECO Hungary Kft.-vel, akikkel közösen több alkalommal kiállítóként és előadóként részt vett a RENEXPO Central Europe Nemzetközi Kiállításon és Konferencián. A RENEXPO a megújuló energiák korszerű hasznosítását és az energiahatékonyságot demonstrálja, ami a vidékfejlesztési közösség első két – legfontosabb – célkitűzése.

2009-ben faluszépítő mozgalmat, versenyt hirdettünk „Tiszta, Vonzó Porta – Tiszta, Vonzó Település” címmel, melyen összesen 604 porta vett részt. Ezek közül 364 tiszta, vonzó porta tulajdonosa nyerte el a címet és az ahhoz járó dicsőségtablát. A verseny díjátadó ünnepségét 2009.09.18-án rendeztük meg, amin több, mint 300 fő vett részt.

A HACS a B.-A.-Z. megyei cigány vajdával együttműködésben kidolgozta a „Cigány Nemzetiség Vidékfejlesztési Stratégiájának” (CINEVIS 2009-2015) alapjait, melyet 2009. március 27-én országos fórumon ismertettünk.

A bőcsi faluházban megtartott rendezvényen közel 100 fő jelent meg, köztük a Szociális és Munkaügyi Minisztérium, a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal, a Vám- és Pénzügyőrség, a B.-A.-Z. megyei Cigány Kisebbségi Önkormányzat, a B.-A.-Z. Megyei Rendőr Főkapitányság, az FVM VKSZI, országos és megyei romaszervezetek, érintett HVI-k, egyetemek, községi és községi kisebbségi önkormányzatok, LEADER HACS-ok képviselői. A cigányság vidékfejlesztési stratégiájának alapjai a fórumon elhangzott javaslatok szerint: „Hulladékból Anyag és Energia Integráció” (HAE) építése, ezzel összefüggésben a megújuló energiaforrások közösségi hasznosítása; a cigányság öngazdálkodásának újbóli felépítése; hagyományok, vallás, erkölcs, kultúra, művészet felelevenítése, oktatás; önellátó gazdálkodás.

2010.05.27-én Budapesten, a RENEXPO Central Europe Nemzetközi Kiállítás keretében megrendeztük a „Megújuló energia alapú térségfejlesztés itthon és külföldön” c. szakmai konferenciánkat a HACS stratégiájának bemutatása érdekében. A konferencián összesen 70 fő vett részt, ahol a RES hasznosításban egyedülálló szerepet játszó külső szervezetek is bemutatkoztak, mint a MET Hidrogén Tagozata, az ENIN Környezetipari Klaszter és Bányahő-hasznosító Holding Nonprofit Kft.

2010. tavaszán 27 tagból álló konzorciumot szerveztünk. A konzorcium – melyben helyi önkormányzatok és nonprofit szervezetek vesznek részt – célja, hogy a közösség által megfogalmazott „1 falu – 1 MW” komplex térségfejlesztési program LEADER támogatással megvalósuló első ütemét második ütemmel fejlessze tovább, külső pályázati források bevonásával. A konzorcium 2010.06.30-án közösen pályázatot nyújtott be a KEOP-2009-4.3.0 – „Megújuló energia alapú térségfejlesztés” pályázati kiírásra, mintegy 1,8 milliárd forint támogatási igénnyel.

2010.07.02-án beléptünk a Hidrogén és Tüzelőanyag-cella Nemzeti Technológiai Platformba, melynek célja a hidrogén és tüzelőanyag-cella technológiák hazai kutatás-fejlesztésének és alkalmazásának elterjesztése - a hidrogéngazdaság magyarországi kiépítésének elősegítése.

2010.11.29-én, a lengyel - magyar vidékfejlesztési együttműködés szellemében 40 fős lengyel LEADER delegációt fogadtunk, akik megismerhették a magyar LEADER program működését, a HACS munkáját, eredményeit és „1 falu – 1 MW” programját.

Miskolc Megyei Jogú Várossal megállapodást kötöttünk a város és a HACS hosszú távú, meghatározatlan időre szóló együttműködésére, a térség fenntartható fejlődése érdekében közös fejlesztési stratégia kidolgozására és megvalósítására. Miskolc MJV Közgyűlésének 2010.12.16-i határozatának megfelelően az Önkormányzat tagként csatlakozott a HACS-hoz.

A tapasztalatok szerint a hazai és külföldi szakma egyre szélesebb körben ismeri el a HACS stratégiájának célkitűzéseit, programját a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Energetikai Helyettes Államtitkársága kiemelt mintaprojektként kezelte. Együttműködésünk során több alkalommal részt vettünk Magyarország Megújuló Energia Cselekvési Tervével, az Új Széchenyi Tervvel és hazai pályázati akciótervekkel kapcsolatos üléseken, javaslatainkkal hozzájárultunk azok elkészítéséhez.

2010-ben meghirdettük a „Tiszta-Vonzó Településem” c. rajz és tanulmány pályázatot, melyre 418 db pályamű érkezett be a területünkön élő, tanuló általános iskolás diákoktól. 2011.04.08-án mintegy 260 gyermek vett részt a rajz- és tanulmány pályázat eredményhirdető, díjkiosztó ünnepségén (Alsózsolca). A pályázatra 440 pályamű érkezett be a településeinkről - a rajzokon megjelentek az iskolákban 100 % LEADER támogatással létesített „Közösségi Energiaudvarok” energiatermelő berendezései.

Együttműködést folytatunk az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. vezető értékelemző munkatársaival, akikkel közösen három NER 300 előpályázatot dolgoztunk ki, ezek közül a bírálók az egyiket nyertesnek ítélték. A „HU-NER-TOWN-300” címmel a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumhoz (NFM) benyújtott, előminősítést nyert pályázati javaslatunk szerinti projektre 7 tagból - Miskolc, Eger, Kecskemét, Salgótarján és Veszprém Megyei Jogú Városok, Eszterházy Károly Főiskola (Eger); HACS - álló konzorcium alakult, mely 2011.05.09-i határidőig az NFM-en keresztül benyújtotta pályázati dokumentációját az Európai Bizottsághoz.

2011.09.22-én, az Alsózsolcai Közösségi Házban ~ 50 fővel megrendeztük a „BÜKK-MAK LEADER pályázati lehetőségek – 2011.” című információs fórumunkat, ahol a hallgatóság a vendég előadóktól – a megjelent hazai és külföldi RES beszállító cégek képviselőitől - széleskörű tájékoztatást kapott a „BÜKK - MAK LEADER Közösségi Energiaudvarok fejlesztése” c. célterület keretében pályázható berendezésekről, rendszerekről, az elektromos járművek tankolására alkalmas töltőrendszerekről.

2011.10.27-én vidékfejlesztési közösségünk megalakította a Bükk-Térségi LEADER Egyesületet, mely az IH által 2012. május 1-én LEADER Helyi Akció Csoportként elismert és átvette a LEADER pályázatokkal kapcsolatos feladatokat a BÜKK-MAK LEADER Nonprofit Kft.-től.

Az eddigi több éves szakmai együttműködés kiszélesítéseként a Debreceni Egyetem Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma, Mezőgazdasági-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar és Bükk-Térségi LEADER Egyesület megállapodást kötötték „Megújuló Energiaforrás Kihelyezett Tanszék” létrehozására. A Bükkaranyosra kihelyezett tanszékkel részt veszünk a Debreceni Egyetem MSc szakos hallgatóinak graduális képzésében. A HACS a tanulmányutakon szakmai vezetést ad, fogadja az Egyetem gyakornokait és diplomadolgozatukhoz segítséget nyújt.

A forrásaink „kritikus tömege” eddig elegendőnek bizonyult a stratégiánk megvalósításához. A kritikus tömeg” fogalma esetünkben alapvetően a térség földrajzi, demográfiai és gazdasági méretét, valamint a rendelkezésére álló pénzügyi és emberi erőforrások viszonyát jelenti.

Térségünk 42 települése által lefedett 925,71 km² területén újra feltérképeztük a társadalmi-gazdasági erőforrásokat. Megállapíthattuk, hogy megyei mutatókhoz viszonyítva kedvezőbb képet nyújt a térség gazdasági, társadalmi állapota. Rendelkezésünkre állnak fontos természeti erőforrások, kedvező a térség geopolitikai helyzet, áthaladnak, illetve könnyen elérhetők a fő közlekedési csatornák.

A HFS 4.4. fejezetben, a SWOT analízisben bemutattuk a térség jellemzőit, ennek megfelelően kerültek hangsúlyozásra az intézkedések, a hozzájuk rendelt LEADER forrásokkal.

A Bükk-térség természeti kincsekben és erőforrásokban gazdag, amely jelentős potenciált jelent a turizmus és az energetika számára. Ezért prioritásként kezeljük a térség természeti erőforrásainak fenntartható használatát, a települések önfenntartó, megújuló energián alapuló energiatermelését és – ellátását, illetve az alternatív meghajtású járművek használatát.

A HACS területén működő vállalkozások száma a megyei adatokhoz képest magas, az országos átlaghoz képest sokkal alacsonyabb. A vállalkozások többségében kis tőkeerejű mikrovállalkozások. A települések helyi iparüzési adó-bevételei alacsonyak. A kisebb településeken különböző szolgáltatások nem vagy csak korlátozott számban érhetőek el. Ez azt mutatja, hogy a rendelkezésre álló erőforrások csak részben kihasználtak, a HFS céljai között emiatt kiemelten kell, hogy szerepeljenek gazdaságélénkítéssel foglalkozó intézkedések.

A térség települései demográfiai szempontból eltérő képet mutatnak. Jelen vannak az 1000 fő feletti települések, pár ezer fős kisvárosok és a pár száz fős kis települések. A kis települések esetében magas a népesség fogyása, elöregednek, elnéptelenednek. A nagyvárosok közelsége miatt viszonylag könnyen megközelíthetőek az oktatási intézmények. A magasabb iskolai végzettséget követelő munkahelyek nagyszámú munkavállalót foglalkoztatnak a térségünkben. Az alacsony iskolai végzettségűek helyben, a közfoglalkoztatásban dolgoznak.

Üzleti infrastruktúra tekintetében a térség nagyobb településein az üzleti szolgáltatások széles köre elérhető, amely lehetőséget biztosít vállalkozások letelepedéséhez, illetve a meglévő cégek fejlesztéséhez. A HACS területén több ipari park működik: Sajóbábonyi Vegyipari Park, Felsőzsolcai Logisztikai Ipari Park, Miskolc-Alsózsolca Ipari Park.

A közeli városok ipari tevékenysége okozta környezeti terhelés emberi egészségre gyakorolt hatása kitűnik a kedvezőtlen mutatókból. A védőzónák, rekreációs övezetek szélesebb körű kialakításával csökkenthető volna ezeknek a kedvezőtlen mutatóknak az alakulása.

Összességében elmondható, hogy a térség számos kihasználatlan emberi erőforrással rendelkezik, mely elsősorban abból adódik, hogy hiányoznak a társadalmi integrációt segítő programok, amelyek a hátrányos helyzetű lakosság beilleszkedésének elősegítését, életkörülményeinek javítását szolgálják. Ezekre a kihívásokra a HFS intézkedéseivel igyekszik reagálni.

3. Személyes kapcsolattartást, segítségnyújtást, részvételt lehetővé tevő helyi karakter

A Bükk Térségi LEADER Egyesület működése az egyesületi formából adódóan demokratikus keretek között történik, a legfőbb döntéshozó szerv a közgyűlés, melynek döntéseit segíti az elnökség, valamint a munkaszervezet.

A Helyi Fejlesztési Stratégia kidolgozásának folyamata során elsődleges szempontként fogalmazódott meg az érintettek részéről a minél szélesebb körű konszenzuson alapuló döntéshozatal. Ennek érdekében fórumokon, internetes felületeken, személyes konzultációkon került érvényesítésre a helyi karakter.

A Bükk-Miskolc térség legfontosabb kitörési lehetősége a közösségi együttműködések építése a megújuló energiaforrások hasznosítása, a decentralizált energiatermelők, - fogyasztók mérlegkörének kialakítása, amely közösségeinknek, roma településeinknek, vállalkozásainknak, nonprofit szervezeteinknek munkalehetőséget, rendszeres bevételt és szabadságot biztosít, miközben megteremti az esélyt a versenyképes anyagi javak előállítására.

A természeti adottságaink kihasználása, a hagyományaink megőrzése, a helyi termékek integrációjának megszervezése, a külterjes állattartás, a falusi turizmus és közép-kategóriájú vendéglátás fejlesztése munkahelyeket teremtenek, közösségünk a saját maga által megfogalmazott és elfogadott vidékfejlesztési stratégia megvalósításával a fenntartható fejlődés, gyarapodás útján indul el.

4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése

4.1 Helyzetfeltárás

1. Térszerkezeti adottságok:

A térség körbe öleli Miskolcot, ami Borsod-Abaúj-Zemplén megye, illetve az Észak-magyarországi régió központja is egyben, 165 000 fős nagyváros. A térség nyugaton, illetve észak-nyugaton elhelyezkedő települései közel esnek Mezőkövesdhez, illetve Egerhez is, ami szintén megyeközpont és

egyben nagyváros is, a délen fekvő települések Tiszaújvárosához. A térség keleti települései Kazincbarcikához északon elhelyezkedő falvai Ózdhoz esnek közel.

A közigazgatás intézményrendszerének járásokba történő besorolása miatt ezek a települések egymástól eltérő központok irányába is rendelkeznek kapcsolatrendszerrel. Így más-más nagyvárosához, térségi központhoz kapcsolódnak.

A térség településeire lakosság szám tekintetében jellemző, hogy döntően azokon a településeken haladja meg a lakosság száma az 1000 főt, ami a földrajzi adottságainak köszönhetően könnyű elérhetőséget biztosít a térség nagyobb városaival. Ezeken a településeken élők nagy számban a közel eső városokban találnak munkát, naponta ingáznak, 1-2 órás utazással otthonuk és munkahelyük között. Sok esetben gyermekeiket is magukkal viszik, a munkahelyükhöz közeli óvodákba, iskolákba járatják őket, intézik életvitelükhöz szükséges feladataikat.

Az (3. ábra) oszlop diagramból látható, hogy a térség lakónépességének száma az elmúlt években folyamatosan csökkent, ami településenként eltérő mértékben jelentkezik. Az térkép adataiból (3. ábra) látjuk, a legkisebb lakónépességgel Borsodgeszt (253 fő), a legnagyobb lakónépességgel Felsőzsolca (6050 fő) rendelkezik.

A térség potenciális fejlesztési centrumainak az előbb elmondottakból adódóan tehát azok a települések, mikro térségek számíthatnak, ahol jelen van a szükséges népesség, megfelelőek a közlekedési adottságai, infrastrukturális adottságai.

A teljesség igénye nélkül ilyenek lehetnek a már meglévő ipari parkok (Alsózsolcán, Felsőzsolcán, Sajóabonyban), és a Miskolchoz közel eső ipari örökséggel, területekkel rendelkező települések, pl. Sajókeresztúr, Szirmabesenyő, Kistokaj, Mályi, Nyékládháza, Bükkábrány.

A környezet értékeire, a természeti erőforrásokra építhetnek a Bükk-hegységben lévő, ahhoz közel eső települések, pl. Bogács, Dédestapolcsány, Mályinka, Tardona, Varbó, Bükkzentkereszt, Répáshuta, Bükkzsérc, Szomolya, Cserépfalu, Cserépváralja, Kács, Sály, Borsodgeszt.

A síkvidéken, folyó völgyekben lévő települések elsősorban mezőgazdasági, élelmiszeripari területeken fejleszthetnek sikerrel, mint például Sajókápolna, Sajólászlófalva, Sajópetri, Sajólád, Muhi, Böcs, Hernádkak, Hernádnémeti.

Az 1000 fő alatti településeken, amelyek elzártan, nehezen, egy irányból megközelíthetőek a népesség a lakónépesség jóval alacsonyabb, innen lényegesen nagyobb mértékben vándorolnak el, döntően a fiatalok (4. ábra).

A térség településeinek lakosság számát figyelembe véve az 500 fő alatti települések tekinthetők apró falvaknak. Ezek a települések vagy zsák települések (pl. Kács, Sály, Borsodgeszt), vagy nehezen megközelíthető elzárt, hegyi települések (pl. Répáshuta, Mályinka, Cserépváralja). Jellemzőjük, hogy ezeken a településeken legmagasabb az elvándorlás, a természetes fogyás és itt a legalacsonyabb a szaporodás.

2. Környezeti adottságok:

A tervezéssel érintett terület, a Miskolc körüli települések egymástól eltérő természeti adottságokkal rendelkező tájegységekhez tartoznak. Az Bükkben lévő hegyi falvak, a Sajó-völgy és a Hernád-völgy, valamint az Alföld szélén elhelyezkedő települések között a dombvidéki Bükk alja falvai valamint a Pitypalatty-völgy területe összesen négy jól elkülönülő tájegységet alkotnak. Így beszélhetünk hegyi, dombvidéki, valamint alföldi tájakról. Ezek a tájak sajátos klimatikus, talajtani adottságokkal rendelkeznek, mely megmutatkozik a jelenlévő növény és állatvilág arculatában.

A Bükk-hegység erdővel borított hegyvonulatainak déli előterében húzódik meg a Bükk alja hullámzó dombvidéke, ellaposodó hátaival, kitárulkozó völgyeivel észrevétlenül simul bele az Alföld szikes pusztáiba. A térség növény és állatvilága rendkívül sokszínű és gazdag a különböző fajták tekintetében. Magas a napsütéses órák száma.

Több tekintetben is elmondható, hogy a terület átmeneti vidék, két nagytáj között. A patakok völgyeiben megbújó falvak, az erdővel, kaszálókkal és gyümölcsösökkel borított dombvonulatok számos természeti és kultúrtörténeti értéket, ritkaságot rejtjenek.

Arculatát a természeti tényezők, illetve az ezekre épülő és szervesen összefonódó hagyományos népi kultúra határozza meg. A Bükk alja mikrokörzet természetes növényzetét és állatvilágának fajgazdagságát a több száz éves tájhasználat jelentős részben leszűkítette.

A Sajó- és a Hernád-völgy települései hagyományosan mezőgazdasági területnek tekinthetők, azonban a nagyvárosok jelenléte módosította a korábbi tevékenységeket. Legfőbb természeti értékei a szántóföldekhez, legelőkhöz, folyókhoz, bányatavakhoz, egyéb természetes vizekhez, gyepterületekhez kapcsolhatók.

Jelentős mértékű probléma azonban az egyre növekvő illegális szemétkerakás, törmelékrakat, kommunális hulladék. A vizek gazdag élővilágát pusztítja a települések kommunális szennyezése.

Ezek a területek optimálisak lehetnek az ökogazdálkodás számára, így lehetséges az ökológiai gyephasznosítás, a legeltetés és rétgazdálkodás, az extenzív és ökológiai tartású állatállomány felszaporítása, a nedves gyepek kaszálónkénti hasznosítása, az extenzív gyephasznosítás, szakaszos legeltetés, a fás legelők, legelőerdők rehabilitációja, a hagyományos gyümölcsösök, szőlők, szórt kertek fejlesztése, szaporítóanyag előállítása helyi alanyok és helyi termőfajták felhasználásával és a gyümölcs feldolgozása.

A Bükk hegyvidéki települései döntően az erdőgazdálkodás, az állattenyésztés, a turizmus ágazatokhoz kötődnek. Az itt elhelyezkedő erdőterület 103 ezer hektár, amely az ország erdőterületének 6 %-át teszi ki. A tájcsoport domborzati, vízrajzi jellemzői, talajviszonyai igen változatosak, s ezekkel összefüggésben a hegyekkel és völgyekkel szagatott tájak fatenyészeti viszonyai is nagyon változatos képet mutatnak. Bár a jelenlegi erdőterületeken igen jó fejlődésű és nagy fatömeg hozamú állományokat is találunk, nagy területeket borítanak olyan állományok, amelyeknek fahozama nem kielégítő. Az őshonos fafajok közül a kocsánytalan tölgy, és a bükk foglalja el a terület 2/3 részét, s ugyanezek alkotják az élőfa készlet 69 %-át.

Az épített környezet jellemzőit illetően fontos megjegyezni, hogy a napjainkat megelőzően a hagyományos népi építészet a természetben megtalálható alapanyagokat használta. A különböző típusú építőanyagok – kő, agyag és fa – felhasználásával alkották meg a mára sajnos eltűnően lévő, de a térség egyedülálló képét biztosító szabadkéményes, kontyolt tetejű, zsuppal fedett, tornácos, kőfalú, vagy vályogházakat, melléképületeket, pinceházakat, az azokhoz csatlakozó kőkerítéseket, árkokon átívelő kőhidakat, sírköves temetőket, út menti fészületeket, kőpadokat. A magyar népi építészet egyedül álló elemei, a tufába vájt kőhodályok, barlanglakások és pincék sajátos jegyekkel ruházzák fel ezt a térséget.

Itt találkozhatunk a legnagyobb számban a magyar tájak egyik legkülönlegesebb, s egyben legrégebbi természeti és kultúrtörténeti értékeivel, a 2014 novemberében természeti emlékeként országosan is védetté nyilvánított fülkés sziklakkal, a kaptárkövekkel, mely Siroktól Kácsig 16 települést érint.

Az emberi tevékenység jelenléte, amit összefoglalóan ökológiai lábnyomnak szokás nevezni, megmutatja, hogyan hat az ember a természetre. Az ipari termelés visszaesésével, átalakulásával együtt járt a talaj, a víz és a levegő ipari szennyezésének megszűnése. Egyfelől ez a tény kedvező hatást gyakorol a térség életminőségére, illetve levegő minőségére, másfelől viszont a gazdasági válság hatására az itt élők nehezebb anyagi helyzetükben kénytelenek a levegő minőségét rontó fűtőanyagokat alkalmazni, melyek növelik a környezet terheltségét. A napi ingázás következtében jelentős mértékben megnövekedett az autók okozta környezeti terhelés is.

A települések jelentős részén a hulladékgyűjtés és kezelés szelektív módja biztosított, de még így is nagy az illegális, döntően kommunális hulladékot tartalmazó lerakatok száma.

A szennyvízhálózattal nem rendelkező területekről a folyékony kommunális hulladékot magas áron szállítják el és kezelik, mely a lakosságot és a közületeket terheli. Az elszegényedő települések lakói a szolgáltatást nem tudják igénybe venni, ezért a szennyezett víz a közvetlen környezetükben marad.

3. Kulturális erőforrások:

A térség geográfiai adottságainak, élővilágának, kulturális örökségének köszönhetően számos olyan adottsággal rendelkezik, ami kitörési pontként szolgálhat.

Nemzetiségét tekintve döntően magyar nemzetiségűek a lakosok, a jelenlévő szlovák nemzetiség hagyományait megőrizve sajátos színfoltot jelent. A cigány (romani, beás) lakosság etnikai sajátosságának hagyományos értelemben vett bemutatása mindezidáig nem történt meg.

A hagyományok döntően a nemzeti-, valamint a vallási ünnepekhez, a gazdasági év jeles fordulópontjaihoz köthetőek. Jelentős változást eredményezett a korábbi LEADER program hagyományok ápolására, közösségi rendezvények bonyolítására fordított támogatása. Ennek köszönhetően a térségben falunapokat, fesztiválokat rendeztek, sok esetben országhatáron túlról érkező résztvevőkkel.

A jelenlévő természeti erőforrásokra, tudásra épülő hagyományos mesterségek felélesztése, átadása, turisztikai attrakcióvá történő fejlesztése nagymértékben hozzájárulhat a térség fenntartható fejlődéséhez.

A humán erőforrás tekintetében kedvezőtlen tény, hogy nagy a munkanélküliség, a fiatalok elvándorolnak, előregednek a települések, nagymértékben növekszik a szakképzetlenek aránya, egyre nagyobb az elszegényedő közösségek száma, jelentős mértékben növekszik a halálozási arány, gyakori a súlyos betegségek korai megjelenése, a vagyon elleni bűncselekmények száma jelentősen megnövekedett.

A foglalkoztatottak nagy része otthona és munkahelye között naponta ingázik. Ez rossz hatással van nem csak életvitelükre, de környezetük is átalakul, hiszen legtöbbször csak estéknként, hétvégéken, szabadságuk alatt vannak jelen településükön. Így a lakóközösség mindennapi életében nem vesznek részt teljes mértékben.

A lokális kötődés gyenge, a helyben maradás oka leginkább a mobilitás képességének hiánya, a máshol való lakhatás feltételei a saját tulajdonú ingatlanok értékesíthetőségével vannak összefüggésben.

4. A társadalom állapota:

Az 5. ábra mutatja a Bükk–Térségi LEADER Egyesülethez tartozó települések lakónépességének alakulását. A térség lakosság száma 2001 óta folyamatosan csökken (összesen 6,25% csökkenés).

A népesség fogyása 2013-ban 3,7‰ volt, amely alacsonyabb, mint a megyei (4,4‰) és az országos (3,9‰) átlag. Az egyes települések lakosságának változása között jelentős eltérés volt, a leginkább elnéptelenedő települések: Mályinka, Cserépváralja, Borsodgeszt, Parasznya, Sajólászlófalva, Tard, Bükkzsérc, Répáshuta (6. ábra).

A HACS területén komoly problémát jelent az elvándorlás. Az utóbbi 10 évben a vándorlási egyenleg minden évben negatív volt (2013-ban 6,1‰). Az elvándorlás Kács, Muhi, Sajópetri és Kondó településeken volt a legjelentősebb (7. ábra).

Az elvándorlás mellett a HACS másik fontos problémája az előregedő népesség. A 14 év alattiak aránya 2013-ban 15,3% volt az állandó népességben belül, ez az adat azonban kedvezőbb a hazai átlagnál (14,3%). A 60 év felettek aránya az utóbbi évtizedekben folyamatosan nő, 2013-ban 21,4% volt a HACS településein. A települések több mint felénél azonban ez az érték még magasabb volt. Az öregségi mutató szemlélteti 60 évnél idősebb személyek számát száz 0-14 évesre vetítve (8. ábra).

A teljes népességben belül a roma lakosság aránya 6,3%, amely az országos átlaghoz képest magasabb (3,2%), de alacsonyabb, mint a megyei átlag (8,5%). A legmagasabb arány a következő településeken van: Sály, Bogács, Hernádkak, Hernádnémeti, Alsózsolca, Felsőzsolca, Böcs, Sajólád, Sajópetri, Szomolya.

A HACS területén szintén jelentős probléma a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népesség körében, amely 51,5% volt 2011-ben, amely ugyan javulást jelent a 2001. évi értékekhez képest (43,7%), azonban elmarad az országos átlagtól (57,9%).

A közfoglalkoztatási programoknak köszönhető, hogy a foglalkoztatottak száma az utóbbi időben folyamatosan növekedett (9. ábra).

A jelentős a naponta ingázó foglalkoztatottak aránya, amely 2011-ben a foglalkoztatottak 68%-a volt, azonban ez az érték a térség több településén is 80% fölötti volt. Ami a helyi foglalkoztatás mértékének alacsony fokát mutatja (10. ábra).

A regisztrált munkanélküliek száma 2009-ben volt a legmagasabb, azonban 2011 óta folyamatosan csökken: 2013-ban 4943 fő volt. A munkanélküliségi ráta a legfrissebb adatok szerint 8,9% volt, amely magasabb az országos, de alacsonyabb a megyei átlagnál. A munkanélküliség 15 településen is 10% fölötti (11. ábra).

A tartós munkanélküliek aránya a regisztrált munkanélküliekhez viszonyítva csökkenő tendenciát mutat, 2013-ban 49,6% volt. A regisztrált munkanélküliek többsége (40,5%) legfeljebb 8 általános iskolát végzett, azonban sok településen az arány ennél sokkal magasabb volt (12. ábra).

Elmondható, hogy az alapvető szolgáltatások és közösségi terek hiányoznak, a szakszolgáltatások főként a hátrányos helyzetű lakosság számára nehezen elérhetőek. Hiányoznak a társadalmi integrációt elősegítő, a személyre szabott és speciális szükségleteket kielégítő ellátások, programok. A közműellátottság jónak mondható.

Kivételt képeznek a szegregált telepek, ahol vagy nem volt, vagy már véglegesen kikapcsolták a közműveket. Elektromos energia a települések valamennyi belterületén hozzáférhető, a közterületek ellátottsága megosztott. Közüzemi vízhálózat valamennyi, zárt közcsatorna-hálózat szinte valamennyi településen megtalálható. A hulladékgazdálkodás terén meghatározó az ISPA támogatásból megépült hejőpapi regionális hulladéklerakó, mellyel a települések javarészában szerződése van, de továbbra is valamennyi településen fellelhető egy vagy több illegális lerakó, ahová sok esetben nem a helyi lakók, hanem más települések vállalkozásai hordják a hulladékot, elsősorban építési törmelékeket.

Adminisztratív, pénzügyi és kereskedelmi szolgáltatásokkal a nagytelepüléseink jól ellátottak, hiányosságok elsősorban a kisebb, illetve a zsáktelepüléseken jelentkeznek. A térségnek négy ipari parkja van, melyben összesen 1800 munkavállalóval 51 vállalkozás működik. Az egészségügyi, szociális, gazdaságfejlesztési, hírközlési és közbiztonsági szolgáltatások, a körzetközpontokban, illetve a nagy településeken található, magukon viselve a körzetesítés előnyeit és hátrányait.

5. A gazdaság helyzete:

A térség gazdasági versenyelőnyei között a régióközpont közelsége mellett geopolitikai helyzete is erősségnek tekinthető, számos lehetőséget rejt magába. Térségünk fontos európai közlekedési útvonalak találkozási pontjában fekszik. Az M3-as és M30-as autópálya, a 37-es út és a 26-os út négysávosítása, a Budapest-Kassa vasút, illetve a mezőkövesdi repülőtér közelsége logisztikai és gazdaságfejlesztési szempontból jelentős előnyöket jelent a vállalkozásoknak. A gazdag természeti erőforrások, földalatti kavics és lignit vagyon, a változatos és vonzó táj mellett a humán erőforrás ellentmondásos képet mutat.

A KSH legfrissebb adatai szerint Borsod-Abaúj-Zemplén megye 6,8 százalékos lakossági és a foglalkoztatott munkaerő 5,9 százalékos részarányával 2013-ban 1306 milliárd forint bruttó hazai termék (GDP-t) állított elő, ami az országos érték 4,4 százaléka az azt megelőző évi 4,2 százalékos részarányhoz szemben.

Az egy főre jutó GDP közel 36 százalékkal (előző évben még 38 százalékkal) maradt el az országos átlagtól. Így a megyék közötti rangsorban Borsod-Abaúj-Zemplén megye egy helyet előrelépve a 16. helyen áll.

A 13. ábra adataiból kitűnik, hogy a működő vállalkozások ezer lakosra jutó száma csak kevéssel marad el a megyei adatoktól, de sajnos tendenciáját tekintve csökken. Számok tekintetében 1 táblázat adatai szolgálnak adatokkal. A térség 42 településén működő vállalkozások száma 5601 db, ami 133 db településenként, ami a megyei átlagtól (111 db) jobb.

A gazdasági szerkezet összetételére vonatkozóan látszik, hogy legnagyobb a száma a szolgáltatásokban működő vállalkozásoknak. Ebben az ágazatban azonban döntően mikro vállalkozások tartoznak 1, legfeljebb 5 főt foglalkoztatnak, árbevételük is lényegesen alacsonyabb, mint más ágazatban (1. táblázat). Az érintett települések működő vállalkozásainak számát nemzetgazdasági áganként és településenként a 2. táblázat és a 14. ábra tartalmazza.

A HACS területén működő társas vállalkozásokat tekintve többségben vannak az 1-9 főt foglalkoztató mikrovállalkozások (15. ábra). A kis- és közepes vállalkozások nagy része a Miskolchoz közel eső, M3-M30-as autópálya melletti településeken található. 250 főtől több munkavállalót foglalkoztató cég Böcsön, Alsózsoltán és Sajóabonyban működik.

A térség jelentős, kiaknázatlan turisztikai potenciállal rendelkezik.

A kereskedelmi szálláshelyek férőhelyeinek száma 2010 óta folyamatosan növekszik. A szálláshelyek elsősorban a következő területekre koncentrálódnak: Bükk-alja (Bogács, Cserépváralja, Cserépfalu, Bükkzsérc), a Bükk déli (Bükkszentkereszt, Répáshuta) és északi (Dédestapolcsány, Varbó) részén található települések, illetve Mályi község (16. ábra).

A falusi szálláshelyek férőhelyeinek száma 2009 után jelentősen csökkent, amelyek elsősorban a térség délnyugati részén találhatóak (17. ábra).

A vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken az utóbbi években növekedett (18. ábra), 2013-ban megközelítette a 43 ezret, ennek 71%-át a Bogácson eltöltött vendégéjszakák tették ki. A külföldiek által eltöltött vendégéjszakák aránya a kereskedelmi szálláshelyeken 2013-ban 21,1% volt, amely jelentősen elmarad az országos (52,2%) adatoktól.

A kereskedelmi szálláshelyekkel ellentétben a falusi szálláshelyeken a vendégéjszakák száma folyamatosan csökken. A külföldiek aránya ezeken a szálláshelyeken csekély (2013-ban 5,7%) (19. ábra).

Mind a kereskedelmi, mind a falusi szálláshelyeken csökkent az utóbbi évtizedben az átlagos tartózkodási idő (2,7, illetve 2,1 nap).

A foglalkoztatás szerkezetét illetően megjegyzendő, hogy a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező aktív korúak aránya 2011-ben a térség lakosságához viszonyítva (13,9%) kedvezőbb volt a megyei (15,6%), de kedvezőtlenebb volt az országos (10,2%) aránytól.

Az országos átlagot meghaladó munkanélküliségi ráta csak részben jelzi a foglalkoztatási helyzetünket, mivel a problémáink fő forrása a munkanélküliek rossz – tartósan képzetlen – összetételéből adódik.

A rendszeres munka jövedelemmel nem rendelkező aktív korúak aránya 2001. évhez képest 2011-ben javult, 52,9%-ról 44,5%-ra csökkent a térségben, a megyei 54,3%-ról 46,3%-ra, míg az országos 36,9%-ról 33%-ra csökkent.

A munkanélküliek korösszetételét illetően a rendelkezésre álló adatok arról tanúskodnak, hogy a munkanélküliek között a 45 év felettek száma 10 év alatt jelentős mértékben emelkedett, míg 2003-ban a megyei 27,7%, a térségi átlag 26,8% volt. Ez a szám 2013-ban már jelentős mértékben megnövekedett, a térségi 38,1%, míg a megyei 37,9% lett. Ennek a kedvezőtlen helyzetnek a kezelését speciális intézkedésekkel szükséges kezelni, mivel ez a jelenség a térség jövője szempontjából súlyos kockázatot jelent (20. ábra).

6. Összegezés:

A térség olyan természeti kincsekkel rendelkezik, amelyek a gazdaság számos ágában fejlesztési lehetőséget biztosíthatnak, jelentős versenyelőnyre tehetnek szert az itt fejleszteni kívánó vállalkozások.

Számot tevő a barnamezős területek nagysága, ezeknek a felszámolása, hasznosítása nagy előrelépést jelentene.

Kedvező a térség fekvése, a főbb közlekedési útvonalak, csatornák megközelíthetőek, a térség településeinek infrastrukturális adottságai kielégítőek. A vezetékes ivóvíz hálózat minden településen kiépített, a zárt szennyvíz elvezető rendszer azonban nem mindenhol, így annak kiépítése fontos feladat.

Egyes területeken magas a vállalkozások száma. A vállalkozások mérete kedvezőtlen, azok főként a szolgáltatások terén működő mikrovállalkozások.

A közelben lévő nagyvárosokban jelen vannak a vállalati kutatási, fejlesztési és innovációs (K+F+I) tevékenységet folytató vállalatok, amelyek lehetőséget biztosítanak az eredményeik átvételére, alkalmazására.

A korábbi fejlesztések eredményeként komoly előrelépések történtek a környezettudatos, önellátó, megújuló energia rendszerek széles körben történő alkalmazásával kapcsolatban.

A közösségi terek hiányoznak, a szakszolgáltatások főként a hátrányos helyzetű lakosság számára nehezen elérhetőek. Hiányoznak a társadalmi integrációt elősegítő, a személyre szabott és speciális szükségleteket kielégítő ellátások, programok.

4.2 A 2007-2013-as HVS megvalósulásának összegző értékelése

A vidékfejlesztési közösség 5 fő célkitűzést fogalmazott meg, melyek eredményei az alábbiak:

1. A XXI. századi tiszta technikák, technológiák meghonosítása:

2008-ban a vidékfejlesztési közösségünk megalakította a „Magyar Virtuális Mikrohálózatok Mérlegköri Klaszterét”(MIKROVIRKA), mellyel teret nyitott a XXI. századi technológiák meghonosításának és a energia kistermelők az energiakereskedelemben való belépésének.

Az ÚMVP III. mikrovállalkozás fejlesztés jogcímen belül 27 helyi vállalkozás pályázatát, 674 millió Ft értékben támogattuk, köztük alternatív szakrendelő létesítését, technológia fejlesztéseket, tervező és tanácsadó iroda létrehozását, raktárcsarnok fejlesztését, fűtéstechnikai kutatás fejlesztést, digitális nyomda, dokumentációkezelő rendszer létrehozását, helyi termékek üzletének kialakítását, innovatív gyártóüzem, korszerű autósosó, hulladék feldolgozó üzem létesítését, integrált vállalatirányítási rendszer bevezetését, korszerű géppark beszerzését.

A több éves szakmai együttműködés eredménye a Debreceni Egyetem AGC MÉK és a BTLE megállapodást kötöttek „Megújuló Energiaforrás Kihelyezett Tanszék” létrehozására. A Bükkaranyosra kihelyezett tanszék részt vesz a Debreceni Egyetem és a Szent István Egyetem MSc szakos hallgatóinak duális képzésében.

2013-ban együttműködési megállapodást kötött a decentralizált villamosenergia-hálózatok területén folytatott kutatási, fejlesztési valamint innovációs tevékenységeik összehangolására a MTA Energiatudományi Kutatóközpontja és a BTLE.

2. A megújuló energiaforrások hasznosítása, az energiahatékonyság növelése:

A HACS fő mintaprojektje az „1 falu – 1 MW” program, ami lehetővé teszi, hogy a közösségek kisméretű energiatermelő rendszerei önálló mérlegkörben elektromos energiát adjanak és vegyenek (21. ábra).

A program I. üteme – DG RES termelés:

A komplex térségfejlesztési programunk első ütemében 100 %-os LEADER támogatásból, közel 277 millió Ft értékben 27 db demonstrációs és oktatási célú „Közösségi Energiaudvar” energiatermelő rendszereinek (PV rendszer, növényolajos minierőmű, napparabola, biomassza kazán) beruházása valósult meg a 2010-2012 időszakban.

A program II. üteme – DG RES termelés és integráció:

A program második ütemét 1,8 milliárd Ft értékben, KEOP támogatással terveztük, melyre 27 tagból álló konzorcium alakult a vidékfejlesztési közösség vezetésével. A projekt előkészítése (tervezés- engedélyeztetés) megvalósult, a beruházási költségeket a KEOP IH a második fordulóban nem támogatta.

A program III. üteme – DG RES termelés, tárolás és mobil felhasználás:

A harmadik ütem kiemelten támogatta a DG RES termelés mellett az energiátárolást, elosztást, hasznosítást és az integrációt. Elsődleges célunk volt, a DG, RES bázisú zéró emissziós települési közlekedés megalapozására (e- Garázs). A 26 db LEADER támogatott projekt 100%-os támogatással közel 326 millió Ft értékben, a 2012-2014 időszakban valósult meg.

A program IV. üteme – komplex DG RES termelés és integráció:

19 db támogatott projektben, 235 millió Ft értékben, komplex energiatermelő rendszerek valósultak meg.

LEADER Térségek Közötti Együtműködéseink

Az elektromos mobilitás elterjesztése – LEADER-BEV-WAYS hálózat kialakítása:

Az együttműködési projekt célja, hogy a partnerek megújuló energiaforrások decentralizált, napelemes helyi termeléséből nyert villamos áramot a MIKROVIRKA típusú okos hálózati központ távirányítási és távfelügyeleti hardver, szoftver eszközeivel a közcélú villamos hálózatba betermeljék, tárolják és üzemanyagként, akkumulátoros elektromos hajtású járművek számára szerviz szolgáltatással együtt, oktatási, demonstrációs és közlekedési céllal, innovatív hálózatban működtessék. Két pályázat került megvalósításra.

Az együttműködésben részt vevő partnerek területén 1-1 db napelemes (PV) tetejű, könnyűszerkezetes, elektromos hajtású jármű (BEV) beállítására alkalmas, elektromos gyorstöltővel (FA-CHAR), elektromos normál töltővel (CHAR), komplett szerviz felszereléssel, MIKROVIRKA típusú smart-grid integráció hardverével és szoftverével ellátott, intelligens LEADER BEV Töltő és Szerviz Főállomást létesítettünk. A projekt összhangban van az EU 2013-ban meghirdetett „Tiszta energiák a közlekedésben, az alternatív üzemanyagok európai stratégiája” {COM (2013) 17}, „Irányelvjavaslat az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának bevezetéséről” {COM (2013) 18}

Továbbra is támogatni kívánjuk a megújuló energiaforrásainkat hasznosító, energiahatékonyságot szolgáló komplex fejlesztéseket.

3. Az idegenforgalom fejlesztése:

Az ÚMVP III. tengely támogatásával a térségben 31 turisztikai pályázat valósult meg, 625 millió Ft értékben. A fejlesztések vendégházak, borházak, ifjúsági szálláshelyek, kerékpárkölcsonzó kialakítására, valamint borturisztikai szolgáltatások fejlesztésére irányultak.

Településeinken 6 db nyitott műhely valósult meg a hagyományos mesterségek bemutatására, összesen 45 millió Ft értékben. Ide a LEADER+-ban támogatott lovas postakocsi szolgálatunk utaztathatja a hozzánk látogató turistákat.

A HACS és partnerei megvalósították a „Magyarország–Szlovákia–Románia–Ukrajna ENPI Határon Átnyúló Együtműködési Program 2007-2013” („HUSKROUA”) pályázat keretében a „Turisztikai programok és idegenforgalmi stratégia közös fejlesztése” című projektet.

4. Községek fejlesztése:

A „Tiszta, Vonzó Porták - Tiszta, Vonzó Települések” LEADER támogatásra tervezett faluszépítő mozgalmunkon rendkívüli érdeklődés volt tapasztalható: a 44 LEADER településről összesen 604 nevezés érkezett be, 364 tiszta, vonzó porta tulajdonosa nyerte el a címet.

2010-ben meghirdettük a „Tiszta - Vonzó Településem” c. rajz és tanulmány pályázatot, melyre 440 db pályamű érkezett be a területünkön élő, tanuló általános iskolás diákoktól.

Az ÚMVP IV. tengely keretében összesen 42 rendezvény pályázatot támogattunk, mintegy 83 millió Ft értékben. A támogatással megvalósuló rendezvények jelentős közösségformáló erővel bírnak.

5. Az életminőség javítása a településeinken:

Az ÚMVP III. tengely keretében összesen 28 db falumegújítási és -fejlesztési (341 millió Ft) és 10 db vidéki örökség megőrzési (283 millió Ft) projektet támogattunk, melyek a közterek, piacterek megújításával, templomok felújításával, a települések felbecsülhetetlen értékű kulturális örökségei állapotának megőrzésével hozzájárulnak a vidéki lakosok életminőségének javításához.

„Tiszta, Vonzó Porta” mozgalmunk keretében 604 porta szépült meg a lakosok önkéntes munkájával, mely láthatóan vonzóbbá tette a mozgalomban részt vevő települések megjelenését.

4.3 A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások

1. Külső koherencia, kiegészítő jelleg:

A Bükk – Térségi LEADER Egyesületünk stratégiai tervezése során a terület- és településfejlesztési illetve ágazati szintű Európai Uniós, nemzeti szintű, regionális és helyi fejlesztési programokat, stratégiákat és intézkedéseket áttanulmányoztuk, a HFS azokhoz való illeszkedést megvizsgáltuk.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a Partnerségi Megállapodás keretében elfogadott ágazati operatív programokra illetve a megyei szintű Integrált Területi Programra. Az ágazati operatív programok kapcsán a kiegészítő jelleg és a lehatárolások tiszteletben tartása alapvető elvárás volt az intézkedések tervezésénél.

Kiemelten fontos ágazati OP kapcsolódási pontok:

I. A BTLE HFS tervezése során figyelembe vett és tervezett EFOP intézkedések:

- 1.6. Intézkedés: Tartós szegénységben élők, romák felzárkózásának, periférikus élethelyzetek felszámolásának segítése
- 1.7. Intézkedés: Az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése
- 2.3. Intézkedés: Területi hátrányok felszámolása komplex programokkal
- 2.4. Tartós szegénységben élők, romák felzárkózását és a periférikus élethelyzetek megszüntetését segítő infrastrukturális beruházások
- 5.1. Intézkedés: Visszatérítendő támogatások nyújtása vállalkozások számára

Kapcsolódó BTLE LEADER intézkedések és indoklásuk: 1.2., 2.4., 2.6., E.2.

A teljes népességen belül a roma lakosság aránya 6,3%, amely az országos átlaghoz képest magasabb (3,2%), de alacsonyabb, mint a megyei átlag (8,5%).

A humán erőforrás tekintetében kedvezőtlen tény, hogy nagy a munkanélküliség, a fiatalok elvándorolnak, előregednek a települések, nagymértékben növekszik a szakképzetlenek aránya, egyre nagyobb az elszegényedő közösségek száma, jelentős mértékben növekszik a halálozási arány, gyakori a súlyos betegségek korai megjelenése, a vagyon elleni bűncselekmények száma egyes területeken jelentősen megnövekedett. SWOT: Gyengeségek 2. és 4.-7. pontja, lehetőségek 11. pontja.

Hiányoznak a társadalmi integrációt elősegítő, a személyre szabott és speciális szükségleteket kielégítő ellátások, programok. SWOT: Gyengeségek: 16. pontja.

II. A BTLE HFS tervezése során figyelembe vett és tervezett KEHOP intézkedések:

- 4.1. Intézkedés: A természetvédelmi helyzet javítását és a leromlott ökoszisztémák helyreállítását célzó élőhely-fejlesztés
- 5.1. Intézkedés: Hálózatra termelő, nem épülethez kötött megújuló energiaforrás alapú zöldáram termelés elősegítése

- 5.2. Intézkedés: Épületek energiahatékonysági korszerűsítése megújuló energiaforrások alkalmazásának kombinálásával
- 5.4. Intézkedés: Szemléletformálási programok

Kapcsolódó BTLE LEADER intézkedések és indoklásuk: 2.1.

A természeti környezet értékeire, a természeti erőforrásokra épülő fejlesztések tekintetében kiemelkedőek a Bükk-hegységben lévő, ahhoz közel eső települések. SWOT: Lehetőségek 2. pontja. Az épített környezet jellemzőit illetően fontos megjegyezni, hogy a napjainkat megelőzően a hagyományos népi építészet a természetben megtalálható alapanyagokat használta. A különböző típusú építőanyagok – kő, agyag és fa – felhasználásával alkották meg a mára sajnos eltűnően lévő, de a térség egyedülálló képét biztosító szabadkéményes, kontyolt tetejű, zsuppal fedett, tornácos, kőfalú, vagy vályogházakat, melléképületeket, pinceházakat, az azokhoz csatlakozó kőkerítéseket, árkokon átívelő kőhidakat, sírköves temetőket, út menti feszületeket, kőpadokat.

A magyar népi építészet egyedül álló elemei, a tufába vájt kőhodályok, barlanglakások és pincék sajátos jegyekkel ruházzák fel ezt a térséget. SWOT: Lehetőségek 4. és 10. pontja.

III. A BTLE HFS tervezése során figyelembe vett és tervezett VP intézkedések:

- 7.2.1. Kisméretű Infrastruktúrák Fejlesztése
- 7.4.1.1 Többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítése
- 16.3.1. Kis Gazdasági Szereplők Együttműködései
- 16.4.1. Rövid Ellátási Lánc (REL) + ráépülők

Kapcsolódó BTLE LEADER intézkedések és indoklásuk: 2.2., 2.4., 2.7. 2.8., E.1., E.2.

A térség olyan természeti kincsekkel rendelkezik, amelyek a gazdaság számos ágában fejlesztési lehetőséget biztosíthatnak, jelentős versenyelőnyre tehetnek szert az itt fejleszteni kívánó vállalkozások.

A falusi szálláshelyeken a vendégéjszakák száma folyamatosan csökken. A külföldiek aránya ezeken a szálláshelyeken csekély (2013-ban 5,7%).

A közműellátottság jónak mondható. Kivételt képeznek a szegregált telepek, ahol vagy nem volt, vagy már véglegesen kikapcsolták a közműveket. Elektromos energia a települések valamennyi belterületén hozzáférhető, a közterületek ellátottsága megosztott.

A jelentős a naponta ingázó foglalkoztatottak aránya, amely 2011-ben a foglalkoztatottak 68%-a volt, azonban ez az érték a térség több településén is 80% fölötti volt. Ami a helyi foglalkoztatás mértékének alacsony fokát mutatja. SWOT: Gyengeségek 4., 5. és 14. pontja.

A jelenlévő természeti erőforrásokra, tudásra épülő hagyományos mesterségek felélesztése, átadása, turisztikai attrakcióvá történő fejlesztése nagymértékben hozzájárulhat a térség fenntartható fejlődéséhez. SWOT: Lehetőségek 1.-4. pontja.

A hagyományok döntően a nemzeti-, valamint a vallási ünnepekhez, a gazdasági év jeles fordulópontjaihoz köthetőek. Jelentős változást eredményezett a korábbi LEADER program hagyományok ápolására, közösségi rendezvények bonyolítására fordított támogatása. Ennek köszönhetően a térségben falunapokat, fesztiválokat rendeztek, sok esetben országhatáron túlról érkező résztvevőkkel.

IV. A BTLE HFS tervezése során kiemelten figyelembe vett és tervezett TOP intézkedések:

- 3.2.1. Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energia-hatékonyság-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások fokozott használatának ösztönzése.
- 3.2.2. Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében

Kapcsolódó BTLE LEADER intézkedések és indoklásuk: 2.5., 2.6 és 2.11. intézkedések

A LEADER közösségünk az előző tervezési ciklusban KEOP és LEADER támogatással kidolgozta az „1Falú – 1MW” programot. A közösségünk területén működő önkormányzatok, iskolák, óvodák, idősok otthona, templomok tetején, udvarán megújuló energia hasznosítást és CO2 kibocsátás-csökkentést célzó 73 db Faluközösségi Energiaudvart és 23 db villanyautó töltőállomást létesítettünk, kb. 1,1 MRD Ft LEADER forrásból. A fejlesztéseink eredményeinek továbbvitele lehet a

decentralizált termelő és elosztó hálózat létrehozása, amely eredményesen tud hozzájárulni a TOP megvalósításához – hiszen a vidékfejlesztési közösség területén található szervezetek mind termelői mind fogyasztói oldalon meg tudnak jelenni. Ezek mellett a vidékfejlesztési közösség elkészíti közös Fenntartható Energia és Klíma Akciótervét, és a települések csatlakoznak az Európai Polgármesterek Szövetségéhez (Covenant of Mayors).

2. A HFS tartalmát befolyásoló megyei és egyéb fejlesztési prioritások

A BTLE HFS tervezése során figyelembe vett és a B.A.Z. Megyei Területfejlesztési Program és Integrált Területi Program 2014-2020. intézkedéseivel kapcsolódó intézkedéseink

I. B.A.Z. Megyei intézkedés: Borsod-Abaúj-Zemplén megye gazdasági teljesítményének és foglalkoztatásának bővítése a kiemelt térségek legversenyképesebb ágazataiban.

Borsodi tengely: gépipar (kiemelten a járműiparhoz kapcsolódóan), vegyipar, mechatronika, IT szektor – **kreatív ipar**, fémfeldolgozás, **energiatermelés**, **vízgazdálkodás**, hulladékgazdálkodás illetve szolgáltatás, átmeneti és állandó szociális gondozás

Mezőkövesd-Tiszaújváros logisztikai központ: gépipar (kiemelten a járműiparhoz kapcsolódóan), vegyipar, mechatronika, **energiatermelés**, logisztika, hulladékgazdálkodás, **vízgazdálkodás**

Kapcsolódó BTLE LEADER intézkedések és céljuk: 2.5., 2.6., 2.7.

- **2. 5. Intézkedés: „MIKROVIRKA” Energiatermelő és –elosztó Közösségek Fejlesztése** – A közösségi szintű villamos energiatermelés, tárolás, elosztás, okos hálózati integrálás, stabil és mobil felhasználás ismeretterjesztésének, oktatásának, működtetésének komplex rendszerfejlesztése.
- **2. 6. Intézkedés: „ROMAVIRKA” Energetikai Telepművek Fejlesztése** – Hátrányos helyzetű közösségek, telepek megújuló energiaforrásokat hasznosító rendszerének fejlesztése termelési, oktatási, bemutatási célra, a MIKROVIRKA integrációba tagozódva.
- **2.7. Intézkedés: Bükki és Bükk-lábi Forrásvizek Hasznosítási Integrációjának kifejtése** - A Bükk-hegységben és annak lábánál előbukkanó, ásott és fűrt kutakból kinyerhető forrás és rétegvizek engedélyezett kinyerése, felhasználása kóstolási, vendéglátási és értékesítési célra.

II. B.A.Z. Megyei intézkedés: Innováció vezérelt gazdaságfejlesztés Borsod-Abaúj-Zemplén megyében.

Kezdő vállalkozások létesítésének és növekedésének tanácsadási programja:

- Az intézményrendszer által működtetett tanácsadási és kisléptékű támogatási programok, kezdő vállalkozások indítása (esetleg mikro-vállalkozások növekedése), fejlődésük és piaci terjeszkedésük elősegítése érdekében (preferált a romák, nők által szervezett vállalkozások köre)
- Nonprofit szervezetek működését segítő tanácsadási programok megvalósítása.
- Információs technológia használatának elterjesztése tanácsadással és információnyújtással, mikro- és kisvállalkozások számára.
- Vállalkozások innovációs tevékenységeit ösztönző tanácsadási programok megvalósítása (információnyújtás, bevonásra kerülhet a Miskolci Egyetem K+F menedzsment társasága)
- Vállalkozás menedzsmenthez kapcsolódó továbbképzések szervezése.

Kapcsolódó BTLE LEADER intézkedések és céljuk: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5.

- **1.1. Intézkedés: „LEADER TUDOMKA PONT”** - A Bükk Térségi Ismeretterjesztés és Értékesítés Komplex, Innovatív, Integrált Fejlesztési Pontja
- **1.2. Intézkedés: „IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI HÁLÓZAT Kiépítése**
- **1. 3. Intézkedés: „LEADER TUDOMKA FALU”**
- **1. 4. Intézkedés: „LEADER TUDOMKA MIKROKÖRZETI PONT”**– a „LEADER TUDOMKA” Ismeretterjesztések és Értékesítések Komplex, Innovatív, Integrált Mikrokörzeti Pontja

- **1.5. Intézkedés: „LEADER TUDOMKA KÖZPONT”** - a „LEADER TUDOMKA” Bükk Térségi Ismereteket Terjesztő és Értékesítő Komplex, Innovatív, Integrált TUDOMKA Fejlesztési Hálózat Központja.

III. B.A.Z. Megyei intézkedés: A munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés Borsod-Abaúj-Zemplén megyében.

- Fejlesztési cél - Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a munkába jutás ösztönzése közlekedés fejlesztése révén.
- Tervezett eredmény mutató - járási központok átlagos elérhetőségének javulása a kistéleplülésekről.

Kapcsolódó BTLE LEADER intézkedések és céljuk: 2.2. és a E.1.Térségek Közötti Együttműködés

- **2. 2. Intézkedés: „LOVAS POSTAKOCSITÓL A VILLANYJÁRMŰVEKIG”** – Fuvarosok és Utasszállítók Állandó Kiállítási, Oktatási, Szolgáltatási Hálózatának Fejlesztése.
- **Együttműködési intézkedés: LEADER Elektromos Jármű Túra Utak Térségek Közötti Hálózata (LEADER TOUR - e- CAR WAYS)**

IV. B.A.Z. Megyei intézkedés: Természeti és kulturális örökségértékek turisztikai célú fenntartható hasznosítása.

- Fejlesztési cél - Természeti és kulturális örökségértékek turisztikai célú fenntartható hasznosítása és a megyébe látogató vendégek számának növelése
- Támogatandó tevékenységek - Turisztikai desztináció integrált fejlesztése: A kulturális örökségen és természeti értékeken alapuló turisztikai vonzerők és szolgáltatások (pl. szálláshelyek minőségi fejlesztése és egyéb, a turisták által igénybe vett egészségügyi, szabadidős, kulturális szolgáltatások) együttes, összehangolt, térségi alapú (desztinációs menedzsment) fejlesztése és szervezése.

Kapcsolódó BTLE LEADER intézkedések és indoklásuk: 2.1. és az E.2. Térségek Közötti Együttműködés

- **2.1. Intézkedés: „A BÜKK HEGYSÉG ÉS KÖRNYÉKE TERMÉSZETES ÉS MESTERSÉGES CSODÁI”** – Állandó Túravezetői és Túraszolgáltatási Rendszer Kiépítése.
- **Együttműködési intézkedés: TUFAKŐ Hasznosító Térségek Együttműködése**– A tufakő fejtés és faragás oktatásának, a tufakő remek bemutatásának, értékesítésének és a kapcsolódó vendéglátásának integrációja.

3. A HFS tartalmát befolyásoló, a térség gazdasági és környezeti fejlődését támogató programok, szolgáltatások

- 1. B.A.Z. megye Intelligens Szakosodási Stratégiája (S3)**
- 2. Innovációs kezdeményezések, a megye K+F+I intézményei:**

Debreceni Egyetem Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma, Mezőgazdasági, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar és a Bükk- Térségi LEADER Egyesület, Megújuló Energia Forrás Kihelyezett Tanszéke, Bükkaranyos. Megújuló energiaforrások hasznosítása, termelés, tárolás, elosztás, mobil- és stabil célú felhasználás, smart - grid integrációval kapcsolatos alkalmazástechnológiai innováció, kutatás-fejlesztés és oktatás.

- **A helyzetelemzésben feltártak összefoglalása SWOT táblázatban**

Támogatni kell a tudásközpontokat, innovációs szolgáltatókat is magába foglaló hálózatok kialakulását, elő kell segíteni a megfelelő háttértudás (innovációs menedzsment, hálózatszervezés,

hálózati marketing, stb.) birtokában lévő hálózatszervező, összefogó központok, szervezetek kialakulását, működését.

- **A régió lehetséges K+F+I prioritásrendszere és policy-mix-e**

Térségi decentralizált energiatermelő, tároló, elosztó és integráló rendszerek fejlesztése, létrehozása. Nagyobb intézmények, ipari területeken koncentrálódó vállalkozások, illetve távfűtőművek energia költségeinek csökkentése, gazdasági központokban a hatékony és olcsó energia eléréséhez szükséges technológiák fejlesztése. További vezérprogramok indítása: - A biomassza alapú energiatermelés feltételeinek kutatása, technológia fejlesztés megvalósítása. - Az „1 falu-1MW” program folytatása, az intelligens mikrohálózat mérlegkörének kialakításához kapcsolódó fejlesztések megvalósítása. - Szélerőmű park létesítése Cigánd térségében.

- **„Megyei statisztikai profil a Smart Specialisation Strategy (S3) megalapozásához” c. dokumentum kiegészítése a Magyar Tudományos Akadémia adataival**
 - Kutatási témák, projektek a megyében: bányavizek hasznosításának lehetőségei Bükkábrányban, Bükki Karsztvíz Észlelő Rendszer fejlesztése.
- **CARS 2020: Cselekvési terv a versenyképes és fenntartható európai gépjármű iparért**, Brüsszel, 2012.11.8. COM (2012) 636 final. A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK
 - A gépjárműipar kulcsszerepet fog betölteni az új ipari forradalomban. Cél a szénhidrogének fokozatos felváltása pl. az elektromos meghajtással.

4.4 SWOT

Az előző fejezetekben ismertetett adatok és információk alapján elkészítettük a térségre vonatkozó SWOT elemzést.

Erősségek:

A térség közel fekszik a megyei és járási központokhoz. Több fő közlekedési útvonal is áthalad a HACS településeinek területén, amely elősegíti a települések gazdasági és társadalmi fejlődését. A Bükk-térség természeti kincsekben és erőforrásokban gazdag, amely jelentős potenciált jelent a turizmus és az energetika számára. A térség turisztikai vonzerejét a változatos tájak, különleges természeti adottságok, kulturális események jelentősen megnövelik, számos kikapcsolódási lehetőséget biztosítva az ide érkezők számára. A Bükk-Térségi LEADER Egyesület prioritásként kezeli a térség természeti erőforrásainak fenntartható használatát, a települések önfenntartó, megújuló energián alapuló energiatermelését és –ellátását, illetve az alternatív meghajtású járművek használatát. A térség nagyobb településein az üzleti szolgáltatások széles köre elérhető, amely lehetőséget biztosít vállalkozások letelepedéséhez, illetve a meglévő cégek fejlesztéséhez. A társadalmi-lakossági szolgáltatások szintén elérhetőek ezeken a településeken. A HACS területén több ipari park működik: Sajóbáonyi Vegyipari Park, Felsőzsolcai Logisztikai Ipari Park, Miskolc-Alsózsolca Ipari Park.

Gyengeségek:

Az előző fejezetekben bemutattuk a kedvezőtlen demográfiai és foglalkoztatási trendeket, amelyek a terület egyik fő gyengeségének számítanak. A térségben élők átlagjövedelme viszonylag alacsony. A gazdasági szerkezet átalakulása következtében sok ipartelep elhagyottá vált, azonban ezen barnamezők hasznosítása egyben lehetőséget is jelenthet. A térség lakosainak lokális kötődése alacsony, amelyet a migrációs adatok is tükröznek. A naponta ingázók aránya rendkívül magas, mivel sokan a környező nagyvárosokba járnak dolgozni vagy iskolába, amely jelentős környezetterhelést okoz. A térség településeinek nagy részén nem található meg olyan többfunkciós közösségi terek, amelyek alkalmasak lehetnek különböző funkciók ellátására. A társadalmi integrációt segítő programok szükségesek lennének a hátrányos helyzetű lakosság beilleszkedésének elősegítésére,

életkörülményeinek javítására. A HACS területén működő vállalkozások száma az országos átlaghoz képest sokkal alacsonyabb, a vállalkozások többségében kis tőkeerejű mikro-vállalkozások. A települések helyi iparüzési adó-bevételei alacsonyak. A kisebb településeken különböző szolgáltatások nem vagy csak korlátozott számban érhetőek el.

Lehetőségek:

A térség dombvidéki részei kiválóan alkalmasak öko-gazdálkodásra, amelyek új munkahelyeket és jövedelemforrást jelenthet az itt élők részére. A természeti környezet számos jelenleg még kiaknázatlan értéket rejt, amelyek hasznosításánál azonban előtérbe kell helyezni fenntarthatósági szempontokat is. A hagyományos mesterségek tradícióinak felélesztése szintén gazdasági-turisztikai potenciált jelenthet. A HACS területén található elhagyott, kihasználatlan barnamezős területek hasznosítása számos lehetőséget rejthet. A közelben fekvő nagyvárosok (Miskolc, Eger) kutatás-fejlesztési és innovációs eredményeinek hasznosítása, átvétele előnyöket jelenthet a helyi vállalkozások, önkormányzatok, egyéb szervezetek és a lakosság számára. A terület nagy megújuló energia-potenciállal rendelkezik, amelynek hasznosítása már a korábbi években megkezdődött. A megvalósult projektekre és a megszerzett ismeretekre építve a megújuló energiatermelés és – felhasználás aránya tovább növelhető.

Erősségek	Gyengeségek
<ol style="list-style-type: none"> 1. közelség a megyei és járási központokhoz 2. fő közlekedési útvonalak találkozásánál fekszik (TEN-T Mediterrán folyosó), kedvező logisztikai adottságok: M3-as és M30-as autópálya, 35-ös, 37-es és 26-os főút, Budapest-Kassa vasútvonal, mezőkövesdi repülőtér 3. természeti kincsekben, erőforrásokban gazdag (Bükk Nemzeti Park állat- és növényvilága, folyók, tavak, termásvíz) 4. turisztikai vonzerő (kulturális események, változatos tájak) 5. megújuló erőforrások használata 6. jó közműellátottság 7. a nagyobb településeken elérhető adminisztratív, pénzügyi, kereskedelmi, egészségügyi, szociális, gazdaságfejlesztési, hírközlési és közbiztonsági szolgáltatások 8. négy ipari park 	<ol style="list-style-type: none"> 1. működő vállalkozások száma alacsony 2. lakónépeség számának csökkenése, elvándorlás 3. elöregedés 4. alacsony foglalkoztatottság 5. magas munkanélküliségi ráta 6. a munkanélküliek többsége legfeljebb 8 általános iskolát végzett 7. alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban dolgozók magas aránya 8. felsőfokú végzettségűek aránya alacsony 9. alacsony átlagjövedelem 10. alacsony egy főre jutó GDP 11. elszegényedő közösségek 12. gyenge lokális kötődés 13. sok elhagyott ipartelep 14. naponta ingázók aránya magas 15. közösségi terek hiánya 16. társadalmi integrációt segítő programok hiánya 17. a vállalkozások nem tőkeerősek 18. a vállalkozások egy lakosra vetített bruttó hozzáadott értéke messze elmarad az országostól 19. alacsony iparüzési adó bevételek 20. kisebb és zsáktelepülések esetében szolgáltatások hiánya

Lehetőségek	Veszélyek
<ol style="list-style-type: none"> 1. ökogazdálkodásra alkalmas dombsági mezőgazdasági adottságok 2. természeti környezet értékei 3. turisztikai adottságok széles körű, fenntartható kiaknázása 4. hagyományos mesterségek tradíciói 5. barnamezős területek hasznosítása 6. a közelben lévő nagyvárosok K+F+I eredményeinek átvétele és alkalmazása 7. megújuló energia-potenciál kiaknázása 8. az előző időszakban megalapozott speciális projektekből rejlő lehetőségek 9. a területen található szabad szellemi kapacitásban rejlő potenciál 10. a lakosság rejtett, kiaknázatlan ismeretei 11. roma lakosság és leszakadó társadalmi rétegek szabad kapacitásai 12. erős közösségi összetartás 13. a térség közlekedési infrastruktúrájának fejlettsége 14. az agglomerációból a városokba irányuló anyag-, és energia folyamok (élelmiszer, víz, villamos-, és hőenergia) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. környezeti terhelés növekedése (közúti forgalom növekedése, kezeletlen szennyvíz, illegális szemétkerítés) 2. a fiatalok elvándorlása 3. a leszakadó rétegek érdektelensége 4. a térség versenytársainak megjelenése 5. a TDM életgörbék 6. a központi körzet (Miskolc) lemaradása 7. a magasabb végzettségűek elvándorlása 8. finanszírozási rendszer változása

4.5. Fejlesztési szükségletek azonosítása

A helyzetelemzés elvégzése után a SWOT módszertan szerint összevetettük az egyes tényezőket, amely alapján felállítottuk a lehetséges stratégiákat, amelyet az 1. táblázat tartalmaz.

Ezt követően prioritási sorrendet határoztunk meg a beavatkozás szükségessége, költsége, társadalmi, gazdasági, és környezeti jelentősége alapján. Az elemzés alapján a következő legfontosabb fejlesztési területeket azonosítottuk:

- A természeti, kulturális értékeken és hagyományokon alapuló fenntartható turizmusfejlesztés, amely munkalehetőséget és bevételi forrást jelent a lakosoknak és a településeknek. (1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.3, 2.7, E.2)
- A már meglévő fejlesztési eredményekre, tapasztalatokra alapozva alternatív közlekedési módok fejlesztése és elterjesztése, amely csökkenti a környezetterhelést, ezáltal javítja a lakosság életminőségét. (1.3, 1.4, E.1, 2.2)
- Helyi KKV-k fejlesztése a kiemelt szektorokhoz kapcsolódóan (1.3, 1.4, 2.3, 2.4, 2.7, E.2)
- Energetikai szempontból önellátó közösségek, települések megteremtése, helyi megújuló erőforrásokra alapozva, amely egyrészt munkalehetőséget biztosít a munkanélküli lakosoknak, másrészt elősegíti a leszakadó társadalmi rétegek integrációját (1.3, 1.4, 2.5, 2.6, 2.11)
- A lakosság szabad szellemi és fizikai kapacitásainak hasznosítása, rejtett ismeretek feltérképezése és továbbadása képzési, tanulási programok segítségével (1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.5, 2.6, E.2)
- A helyi közösségek fejlesztése és közösségi munkaterek kialakítása (1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.4, E.2)

A konkrét intézkedéseket a 8. fejezet tartalmazza.

5. Horizontális célok

5.1. Esélyegyenlőség

A Bükk-Térségi LEADER Egyesület működési területén a következő települések tartoznak a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet és/vagy a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet hatálya alá:

Alacska, Bogács, Borsodgeszt, Bükkaranyos, Bükkábrány, Bükkzsérc, Cserépfalu, Cserépváralja, Dédestapolcsány, Hernádkak, Kács, Parasznya, Radostyán, Sajópetri, Sály, Szomolya, Tard, Tardona, Tibolddaróc

A felsorolt településeken él a közösség működési területéhez tartozó állandó népesség több mint 15%-a, ezért a stratégia elkészítése során az egyesület kiemelten kezelte az esélyegyenlőség témakörét. A tervezés során megvizsgálta, hogy az érintett települések rendelkeznek-e Esélyegyenlőségi programmal és azok tartalma összhangban van-e a kialakítandó stratégiával.

A stratégia tervezés folyamán a településeken tartott tervezési fórumokon - melyeken bevonásra kerültek az esélyegyenlőségi célcsoportokat képviselő érdekérvényesítő szervezetek - összegyűjtésre került javaslatok, melyek rendszerezve és kiértékelve beépítésre kerültek a stratégiába.

Az intézkedések kialakítása során az adott lehetőségek figyelembevételével több intézkedés keretein belül is érvényesültek az esélyegyenlőségi szempontok, de kiemelten az adott célcsoport érdekeit figyelembe vevő intézkedések a következők:

I.2 intézkedés: „IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI HÁLÓZAT Kieépítése; melynek célja a hátrányos helyzetű közösségek tagjaiból, a valamely területen tehetségesnek mutatkozó, példamutató családokat, benne a férfiakat, nőket, gyerekeket a tudásuk fejlesztésére, a vállalkozóvá válásukra oktató, felkészítő, innovatív és integrált oktatási hálózat kieépítése és működtetése.

II.6 intézkedés: „ROMAVIRKA” Energetikai Telepművek Fejlesztése; melynek célja a hátrányos helyzetű közösségek, telepek megújuló energiaforrásokat hasznosító rendszerének fejlesztése termelési, oktatási, bemutatási célra, a MIKROVIRKA integrációba tagozódva.

Az intézkedések megvalósítása során folyamatos monitorozásra kerül a célcsoportokon belüli érintettek számán túl egy olyan indikátor rendszer, mely lehetővé teszi annak meghatározását, hogy a programot teljesítő résztvevők életkörülményeiben milyen pozitív változások történnek, így folyamatosan nyomon követhető azok hatékonysága.

	Erősségek	Gyengeségek
Lehetőségek	<p>Offenzív stratégiák</p> <ul style="list-style-type: none"> • a természeti és kulturális értékeken alapuló fenntartható turizmusfejlesztés • megújuló erőforrások hasznosítása a korábban megszerzett tudásra, megvalósított projekteredményekre alapozva • vállalkozások fejlesztése a nagyobb településeken a meglévő szolgáltatási struktúrára, ipari parkokra alapozva • energetikai szempontból önellátó közösségek megteremtése 	<p>Fejlesztő stratégiák</p> <ul style="list-style-type: none"> • foglalkoztatottság növelése a mezőgazdaságban öko-gazdaságok kialakításával • foglalkoztatottság növelése a turizmusban a kulturális értékekre, hagyományokra és természeti adottságokra alapozva • barnamezős területek hasznosítása ipari vagy egyéb célokra • a munkanélküliek szabad szellemi és fizikai kapacitásainak hasznosítása, rejtett ismeretek feltérképezése és továbbadása képzési, tanulási programok segítségével • hátrányos helyzetű társadalmi rétegek integrációját és munkavégzését segítő programok • lokális kötődés erősítése a közösségi összetartás segítségével, közösségi terek kialakítása • alternatív közlekedési módok fejlesztése, amely csökkenti a napi ingázás környezetterhelő hatásait
Veszélyek	<p>Védekező stratégiák</p> <ul style="list-style-type: none"> • alternatív, környezeti terhelést csökkentő közlekedési megoldások bevezetése és elterjesztése • természeti kincsek megőrzése, fenntartható megoldások • a térség turisztikai versenyképességének megőrzése/növelése érdekében megfelelő marketingstratégia kialakítása • a TDM életgörbék változását követve a turisztikai kínálat fejlesztése és rendszeres megújítása • munkahelyteremtés a turizmusban és az ipari szektorban a magasabb végzettségűek és a fiatalok elvándorlásának csökkentése érdekében • gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból fenntartható projektek kidolgozása, amelyek hosszú távon nem függenek erősen a jelenlegi finanszírozási rendszertől 	<p>Elkerülő stratégiák</p> <ul style="list-style-type: none"> • munkahelyteremtés a térségben, amely elősegíti a fiatalok és magasabb képzettségűek elvándorlásának csökkentését • hosszú távon is fenntartható érdekeltségi rendszer kidolgozása a leszakadó rétegek motiválása érdekében

1. táblázat: *Lehetséges stratégiák*

5.2. Környezeti fenntarthatóság

A stratégia megalkotásakor erős motiváló erőt jelentett, hogy a Bükk-Térségi LEADER Egyesület és annak jogelődje megalakulása óta alapelvei közé sorolta a „Fenntartható és megújuló” energiák használatának és népszerűsítésének feladatát, melyet az eddig elért eredmények is alátámasztanak (<http://bukkleader.hu/eredmenyeink/>). Az egyesület logója jól tükrözi ezt a hitvallást.

Az az egyesület alapelvei között a környezeti fenntarthatóság népszerűsítése, tudományos, innovatív alkalmazása kiemelt szerepet játszik.

A stratégia kialakítása az alábbi környezeti fenntarthatósági elvek figyelembevételével történt:

1. **A környezeti követelmények elfogadása és megtartása.**
2. **A megfelelő környezeti állapot és az emberi szükségletek kielégítése közötti egyensúly fenntartása.**
3. **Fenntartható természeti erőforrás használata.**
4. **A meglévő értékek megőrzése és védelme.**
5. **A helyi közösségek egészséges környezetének hosszú távú biztosítása.**

A stratégiaalkotás módszertana szerint a településeken megtartott fórumok mindenütt lehetőséget teremtettek az érintettek által generált ötletek megvitatására, a fenntarthatósági elvek gondolkodásmódba történő beépítésére.

A stratégiaalkotás során szakértők bevonásával is megerősítve került kialakításra azon intézkedések sora, mely kiemelten e terület tényleges környezeti értékeit kívánja fenntartható módon hasznosítani. Ezen intézkedések összhangban állnak a klímaváltozás, mint globális probléma, helyi szintű kezelésére is, mert alapvetően csökkentik a káros üvegházhatású gázok kibocsátását az intézkedési területen:

II.1 Intézkedés: „A BÜKK HEGYSÉG ÉS KÖRNYÉKE TERMÉSZETES ÉS MESTERSÉGES CSODÁI” – Állandó Túravezetői és Túraszolgáltatói Rendszer Kieépítése. A Bükk-hegységi védett és nem védett földtudományi értékeinek és területeinek (barlangok, mesterséges üregek, ásvány- és ősmaradvány lelőhelyek, földvárak, fülkés sziklák, kaptárkövek) valamint ezek természeti környezetének bemutatása, szemlélet formálással, oktatással, a bemutathatóságot szolgáló alapinfrastruktúrák kialakításával.

II.2 Intézkedés: „LOVAS POSTAKOCSITÓL A VILLANYJÁRMŰVEKIG” – Fuvarosok és Utasszállítók Állandó Kiállítási, Oktatási, Szolgáltatói Hálózatának Fejlesztése. A Bükk vidék különböző történelmi koraihoz kapcsolódó alternatív hajtású közlekedési eszközök állandó kiállítása, szolgáltatása, oktatása – kivéve a belső égésű motoros járműveket.

II.4 Intézkedés: Megújuló Energiákkal Önellátó Községi Munkaterek Integrált Hálózata; települési, ipari, élelmiszeripari, szolgáltatói, kereskedelmi, oktatási, kutatási, fejlesztési, egymásra épülő, csoportos, közösségi munkaterek szervezése, tervezése, kivitelezése.

II.5 Intézkedés: „Önkormányzati és Egyházi Felhasználási Célt Szolgáló MAKROVIRKA Energia Termelő és Elosztó Hálózat Létrehozása. – A közösségi szintű villamos energiatermelés, tárolás, elosztás, okos hálózati integrálás, stabil és mobil felhasználás ismeretterjesztésének, oktatásának, működtetésének komplex rendszerfejlesztése. Napenergia segítségével hálózatra termelő, nem épülethez kötött vagy épülethez kötött megújuló energiaforrás alapú villamos áram termelése, tárolása, mobil és stabil célú hasznosítása „1 Falu – 1MW” okos hálózati villamos energetikai integrációban, Faluművek gazdasági társaságban.

II.6 intézkedés: „ROMAVIRKA” Energetikai Telepművek Fejlesztése; melynek célja a hátrányos helyzetű közösségek, telepek megújuló energiaforrásokat hasznosító rendszerének fejlesztése termelési, oktatási, bemutatási célra, a MIKROVIRKA integrációba tagozódva.

II.7 intézkedés: Bükki és Bükk-lábi Forrásvizek Hasznosítási Integrációjának kifejlesztése; a Bükk-hegységben és annak lábánál előbukkanó, ásott és fűrt kutakból kinyerhető forrás és rétegvizek engedélyezett kinyerése, felhasználása kóstolási, vendéglátási és értékesítési célra.

II.8 intézkedés: „Sajó - Hernád Völgyi Bolgárkertészeti Integráció Megszervezése”; A Sajó, Hernád folyók menti öntéstalajokon, a hagyományos, vegyszermentes bolgárkertészeti módszerekkel, a ki nem használt belterületi kiskertekben és a külterületi zártkertekben, integrációban, zamatos, ízes zöldségek előállítása, feldolgozása, rövid ellátási láncon történő hasznosítása.

II.10 intézkedés: Közlekedési Eszközök Belterületi Mobil Monitoring Rendszerének Fejlesztése; a belterületi utakon közlekedő, különböző típusú, hajtású, mozgású paraméterű eszközök mozgásának, káros anyag kibocsátásának mérésére, regisztrálására alkalmas mobil eszköz beszerzése, működtetése. Ide tartozik még e szemlélet által indukált együttműködési elem a **LEADER Elektromos Jármű Túra Utak Térségek Közötti Hálózata** (LEADER TOUR - e- CAR WAYS) is.

II.11. intézkedés: „Fenntartható Energia és Klíma Akciótervek elkészítése, meglévő alapidokumentumok felülvizsgálata és SEAP-ok SECAP-pá történő továbbfejlesztése”; a vidékfejlesztési közösség Fenntartható Energiagazdálkodásának stratégiai és operatív, akcióterv szintű megalapozása.

A stratégiában megfogalmazott célok és intézkedések indikátorai kialakítása során a környezeti fenntarthatósági elvek szintén beépültek, így olyan monitoring rendszer kerül kialakításra, melyek előre jelezhetik a projekt megvalósulásán túl a környezetet érő hatások pozitív illetve negatív hatásait is.

6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása

A tervezői munkánk során az EU és a hazai tagállam célkitűzéseit figyelembe vettük. A helyi vidékfejlesztési közösségünk jelenlegi adottságait, lehetőségeit, igényeit feltártuk, elemeztük, rangsoroltuk, majd szintetizáltuk, és a négy szintű támogatási rendszerbe (EU, hazai OP, megyei TOP, LEADER) integráltan, innovatívan becsatornáztuk. A CLLD típusú tervezési elvárás jelentős előnyt biztosított az alulról építkező koncepciónk, stratégiánk, programunk kidolgozásához.

A stratégia tervezésekor több innovatív elemet is alkalmaztunk:

- Komplex, egymással szorosan összefüggő intézkedéseket terveztünk, amelyek egyszerre adnak választ a térség legfontosabb társadalmi – gazdasági - környezeti problémáira.
- A CLLD módszertannak megfelelően igyekeztünk alulról építkezve, az érintettek és együttműködő partnerek minél szélesebb körét bevonva tervezni
- Az intézkedések finanszírozását a fent említett négy támogatási rendszerből valósítjuk meg, a projektek egymásra építkezése segíti a szinergikus hatások megteremtését.
- Nemzetközi együttműködéseket alakítottunk ki, amely segíti a jó gyakorlatok átvételét más európai régióktól, közösségektől, kihasználva a kölcsönös tanulás (peer learning) által nyújtott előnyöket (pl.: ROMAVIRKA intézkedés).

A 2014-2020-ra vonatkozó stratégiánkat a XXI. századi tiszta technikák és technológiák (TTT) és a megújuló energiaforrások (RES) decentralizált hasznosítási (DG), okos hálózati (smart-grid) villamos energetikai integrációjának fejlesztésével eddig elért közösségi eredményeink és a megmutatkozó hiányosságaink tudásbázisán terveztük meg.

Két célkitűzést határoztunk meg.

Az egyik a falusi tudásátadás, tudásmegtartás és tudásfejlesztés általunk kidolgozott innovatív, integrált rendszere a „LEADER TUDOMKA” BÜKK TÉRSÉGI ISMERETEKET TERJESZTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ HÁLÓZAT” kiépítése, a továbbiakban „LEADER TUDOMKA”. Ennek alapja az

elmúlt, több mint fél évszázadban meg nem szólított, lehetőséget nem kapott, falun élő ember és családja. Az évszázadok alatt helyben kialakult tudások, készségek még élő ismerői, a jelenkori falutudás művelői, a jövő vidékének helyben élő kigondolói, sem tudásátadási lehetőséget, sem erkölcsi sem anyagi elismerést nem kaptak az elmúlt évtizedekben. Ezt a teret nyitjuk meg a „LEADER TUDOMKA PONT” intézkedésünkkel. Kisösszegű támogatásokat biztosítunk azoknak a személyeknek, családoknak, kisközösségeknek, akiknél az élet bármely területén, a többiek számára példamutató, hasznosítható, tovább örökítésre méltó készségek, cselekvések, tudások vannak, és ezt hajlandók másoknak megmutatni, megtanítani.

A hátrányos helyzetű személyeknek, családoknak szóló „IGYEKVŐ TUDOMKA” hálózatunkat az EFOP nyújtotta lehetőséggel is megtámogatva kívánjuk felépíteni. Ennek szükségességét a hátrányos helyzetű, képzetlen fiataljaink számának gyors növekedése, gondolkodásuk és tetteik helyi jó példák nélküli irányítatlanságuk és tanácstalanságuk indokolják.

A „LEADER TUDOMKA” integrációban a második közösségi szintet „LEADER TUDOMKA FALU” jelenti. A „LEADER TUDOMKA FALU” címre pályázó településeinktől elvárás, hogy a „LEADER TUDOMKA MIKROKÖRZETI PONT” és „LEADER TUDOMKA KÖZPONT” által végzett oktatással, irányítással, ellenőrzéssel, minősítéssel valamely múltbeli, vagy jelenkori, vagy jövőbeni képüket, cselekvésüket meghatározzák és annak hosszútávon bemutatható, fejleszthető, eladható kifejelesztését a LEADER TUDOMKA HÁLÓZATBAN megkezdjék.

Koncepciónk szerint a Bükk-hegység és lába természeti adottságai, az itt élő ember és az őt körülvevő természet történelme, egy élő történelmi képeskönyvet alkothat, amely kivetíthető a jelenre és jövőre is.

A „KÖKORSZAKTÓL A JÖVŐBE – BÜKK TÉRSÉGI UTAZÁS TÉRBEN ÉS IDŐBEN” mottójú innovatív integrációnk - a minket körülvevő természet értékeinek fenntartható hasznosításával, a helyiek tudásával, a helyi ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási tevékenységek magas szintű végzésével - minden elemében vonzó, egyedülálló, az egyetemes tudás gazdagodását szolgáló, eladható turisztikai látványosság lesz, amelyben minden itt élő lakosunk megtalálhatja a helyét és a javuló megélhetését.

A Herman Ottó Múzeum (Miskolc), a Debreceni Egyetem, a Szent István Egyetem, az ELTE, a NORRIA, a NORDA és a Bükki Nemzeti Park intézményekkel megkötött együttműködési szerződéseink és a duális képzési együttműködéseink biztosítják a programunk tudományos hitelességét.

Programunk sikerességének egyik legfontosabb alapja a Közép-Kelet Európában egyedülálló több ezer négyzetkilométer kiterjedésű, vulkáni hamu eredetű, jól faragható riolit és dácit tufa vonulatunk. A tufába vájt üregek minden korban menedéket, lakóhelyet, borospincét, szórakozást, látványt nyújtottak az itt élőknek és az ide menekülőeknek. A tufakő fejtés és faragás művészete ma még élő, apáról fiúra szálló tudás, amely készségek elsajátítására egyre nagyobb igény jelentkezik. A tufakő pincerendszerek kiépítésére hazai és külföldi megrendelők állnak sorban. A tufakő faragványok, szobrok, oszlopok, oszlopfők, kerítések, lábzatok, díszítő elemek, mint kézműves műrecek azonnal piacot találnak.

A térségek közötti oktatási, bemutatási és vendéglátási együttműködési szándékunk meghirdetése azonnal jelentős érdeklődést váltott ki. Itthon és külföldön befektetési, fejlesztési szándékok fogalmazódtak meg. Ez a tematikus célkitűzésünk jól illeszkedik a „LEADER TUDOMKA” programunkhoz.

„LEADER TUDOMKA” BÜKK TÉRSÉGI ISMERETEKET TERJESZTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ HÁLÓZAT” integrációnkba szervesen betagozódik a másik célkitűzésünk a „BÜKK TÉRSÉGI ANYAGOK ÉS ENERGÁK HASZNOSÍTÁSÁNAK MÚLTJA, JELENE ÉS JÖVŐJE”.

Ennek intézkedései között találjuk a Bükki Nemzeti Park kezdeményezését, amely szoros kapcsolatot kiépítését javasolja a hegyi- és síksági lakóinkkal a természeti értékeink fenntartható, ellenőrzött, szervezett bemutatására, hasznosítására. Ezt szolgálja KEHOP - ból támogathatóan a „BÜKK HEGYSÉG ÉS KÖRNYÉKE TERMÉSZETES ÉS MESTERSÉGES CSODÁI” című intézkedésünk, amely az állandó túravezetői és túraszolgáltatási rendszerünk kiépítését jelenti, és amely kapcsolható a „Bejárható Magyarország” című országos programhoz.

A közösségünk előző tervezési ciklusokban elért egyik kiemelkedő eredménye az alternatív közlekedési eszközök bevezetése a helyi és a helyközi szállítási szolgáltatásba.

Ezt az utat folytatjuk a LOVAS POSTAKOCSITÓL A VILLANYJÁRMŰVEKIG” című intézkedésünkkel, amely a „LEADER TUDOMKA” hálózat tagjai közötti utas- és áru szállítást szolgálja a fuvarosok és utasszállítók állandó kiállítási, oktatási, szolgáltatási hálózatának fejlesztésével. Ezt a programot a VP „Kis Gazdasági Szereplők Együttműködése” és/vagy TOP rendszerből kívánjuk meg támogatni.

A „MESTEREK MÚLTJA, JELENE ÉS JÖVŐJE” intézkedésünk LEADER forrásból tervezett kisösszegű támogatása teret nyit a más forrásokból nem támogatott, a „LEADER TUDOMKA” hálózatunk céljaihoz részben vagy egészben kapcsolódó mikro és kisvállalkozásaink fejlődésének.

A „MEGÚJULÓ ENERGIÁKKAL ÖNELLÁTÓ KÖZÖSSÉGI MUNKATEREK INTEGRÁLT HÁLÓZATA” című intézkedésünk a nagyobb falvainkban működő vagy induló vállalkozásainknak kíván K+F+I, oktatási, termelési, szolgáltatási közös fedett ipari parkokat létesíteni. A „LEADER TUDOMKA” hálózatból kiemelkedő, vállalkozóvá fejlődő személyek, családok és a betelepülő vállalkozók számára biztosított infrastruktúra megvalósítását több VP és EFOP forrás biztosítja. A jelentős részben önfenntartó fedett csarnokok a falu gazdaságának, iparának, szolgáltatásának nyithatnak közös, gazdaságosan működtethető teret.

Az energetikai faluművek fejlesztését a Magyar Virtuális Villamos-energetikai Mikrohálózati Klaszterében – MIKROVIRKA- ban - és ennek a romaközösségekre kidolgozott ROMA VIRKA rendszerében, 2010-ben foglalmaztuk meg. A 40-50 fős műszaki csapatunk által kifejlesztett hardver- és szoftver rendszer a megújuló energiaforrás bázisú közösségi villamos energiatermelés-, tárolás-, elosztás, okos hálózati mobil és stabil felhasználás alapja.

Ennek bázisán alkottuk meg öt megyei jogú város – Miskolc, Eger, Salgótarján, Veszprém és Kecskemét MJV HU - NER300 –TOWN programját, amely a megújuló energiaforrás bázisú elektromos tömegközlekedési integráció megvalósítását jelenti. A műszaki menedzsmentünknek a Paksi Önkormányzattal közösen megalapított PROTHEUS ZRT. vállalkozása a fentiekhez hasonló céllal, nagy eséllyel pályázik az ELENA program támogatására.

Az „Önkormányzati és Egyházi Felhasználási Célt Szolgáló MAKROVIRKA Energia Termelő és Elosztó Hálózat Létrehozása.” intézkedésünkben 20 településünkön, TOP 3.2.1. és 3.2.2.. támogatással, naperőmű parkokat kívánunk megvalósítani.

A „ROMAVIRKA ENERGETIKAI TELEPMŰVEK FEJLESZTÉSE” című intézkedésünk megvalósítása kiemelkedően fontos közösségünk számára. Indiai példák alapján megalapozott szakvéleményünk szerint egy elesett, elszegényedett közösség első, és legfontosabb kapaszkodója az energia függetlenség részben, vagy egészben történő megszerzése. Az egész országot elborító lágyszárú gyomtenger, az utak, parkok, vasúti töltések, ruderalis helyek biomassa tömege, kiváló

alapanyag a biogáz gyártásához. A begyűjtés érdekeltségi alapon történő megszervezése értékteremtő munkát és közös nevezőt teremt a hátrányos helyzetű, képzetlen embereinknek. A ROMAVIRKA programunk 2012-ben Svédországban, Romániában és Hollandiában „Shining Practice” címet kapott, de a kidolgozott terveink szerinti megvalósítását a hazai támogatási rendszer nem tudott forrást biztosítani. Ezt a programunkat az EFOP 1.7 és 4.2. támogatásokkal újra megpróbáljuk megvalósítani.

Jelenleg sem anyagában sem energiájában ki nem használt kincsünk a kiváló minőségű Bükki és Bükk lábi forrásokból fakadó víz, amelynek hasznosítására integrációt tervezünk. A Borsodi Víz Kft. szakembereinek irányításával megkezdődött a komplex hasznosítás megtervezése, megszervezése. Kisösszegű LEADER támogatást nyújtunk a közösségünk területein található források, pozitív kutak, víznyerési lehetőségek feltérképezésére, forrásfoglalások, kutató fúrások, ásott és fúrt kutak megtervezésére, engedélyeztetésére. A víznyerés, a kiszerelés, a szállítás és értékesítés kivitelezésére VP REL támogatási forrást tervezünk. Ennek az intézkedésünknek „BÜKKI ÉS BÜKK LÁBI FORRÁSVIZEK HASZNOSÍTÁSI INTEGRÁCIÓJÁNAK FEJLESZTÉSE” címet adtuk.

A Miskolci agglomerációt jelentő vidékfejlesztési közösségünk területén történelmi hagyománya van a bolgárkertésznek. Ennek a hagyománynak a folytatását több közösségünk tervezi. Ezt a tudást kívánjuk elméleti és gyakorlati oktatással fenntartani, terjeszteni és szociális szövetkezeti vagy más egyéb közösségi formában művelni. A kiváló minőségű Sajó, Hernád folyók menti öntéstalajaink a hagyományos, vegyszermentes bolgárkertészeti módszerekkel zamatos, ízletes zöldségeket állítunk elő és rövid ellátási láncban bejuttatjuk a saját vagy a városi konyhákba. Ennek az intézkedésünknek a „SAJÓ-HERNÁD VÖLGYI BOLGÁRKERTÉSZETI INTEGRÁCIÓ” nevet adtuk. A BOLGÁRKERTÉSZETI INTEGRÁCIÓ megszervezésére, megtervezésére, betanítására LEADER támogatást adunk. A termelés, a feldolgozás, az értékesítés a VP REL és más VP és EFOP forrásokból támogatható.

7. A stratégia beavatkozási logikája

7.1 A stratégia jövőképe

Jövőkép

A stratégiánk alapja a Bükk hegység és környéke adottságai alapján fejlődő egyének, családok, kis közösségek, települések, innovatív, integrált, komplex felkészítése, majd cselekvéseik bemutatása és értékesítése - a kőkorszaktól a jövőbe tartó korhű eseményekkel, látványokkal, étkezési-, öltözködési-, viselkedési-, munkavégzési szokásokkal, eszközökkel, használati tárgyakkal, a természeti erőforrások anyag és energetikai hasznosításával, az itt élők és az ide látogatók ismereteinek gyarapítására, a „LEADER TUDOMKA” Bükk Térségi Ismereteket Terjesztő és Értékesítő Hálózat innovatív tudásátadási integrációjának segítségével.

Átfogó cél(ok)	
1.	”KŐKORSZAKTÓL A JÖVŐBE - BÜKK TÉRSÉGI UTAZÁS TÉRBEN ÉS IDŐBEN”

Ssz.	Specifikus célok	Eredménymutatók megnevezése	Célértékek	A cél megvalósítására allokált indikatív forrásarány (%)
1.	„LEADER TUDOMKA” Bükk Térségi Ismereteket Terjesztő és	1. A „LEADER TUDOMKA HÁLÓZAT gazdaságnövelő mutatója	5 % Helyi Iparüzési Adó növekedés	360 millió Ft, amely a LEADER forrás 52 %-a

	Értékesítő Hálózat Képzése	<p>2. A „LEADER TUDOMKAHÁLÓZAT” által generált idegenforgalmi mutatók alakulása.</p> <p>3. A „LEADER TUDOMKA HÁLÓZAT” által generált, új mikro vállalkozások száma</p> <p>4. A „LEADER TUDOMKA HÁLÓZAT” hazai és külföldi kapcsolatainak, együttműködéseinek, szerződéseinek a száma.</p> <p>5. A „LEADER TUDOMKA HÁLÓZATBAN” oktatottak száma</p> <p>6. A „LEADER TUDOMKA” INTEGRÁLT OKTATÁSI HÁLÓZAT média szereplésének száma.</p> <p>7. A „LEADER TUDOMKA” INTEGRÁLT OKTATÁSI HÁLÓZAT szolgáltatásával, érintett vidéki lakosság aránya (%)</p> <p>8. A „LEADER TUDOMKA” INTEGRÁLT OKTATÁSI HÁLÓZAT támogatásaival létrehozott új munkahelyek száma.</p>	<p>5 % Falusi vendégéjszakák növekedése</p> <p>50 db új vállalkozás</p> <p>20 db/ 2 év</p> <p>200 fő/ 2 év</p> <p>5 db/év</p> <p>10 %</p> <p>200 db</p>	
2.	Bükk Térségi Anyagok és Energiák Hasznosításának Történelme, Jelene és Jövője	<p>1. A MIKROVIRKA integrációban kiépített új, megújuló bázisú villamos-energia termelő kapacitás.</p> <p>2. A MIKROVIRKA integrációban, helyben megtermelt, megújuló bázisú villamos-energia mennyisége.</p> <p>3. A MIKROVIRKA beruházás megtérülési ideje.</p> <p>4. A MIKROVIRKA integrációban létrehozott új munkahelyek száma.</p> <p>5. A MIKROVIRKA integráció szolgáltatásával, infrastruktúrájával érintett</p>	<p>20 x 0,5 MWp</p> <p>11 GWH/év</p> <p>12 év</p> <p>100 fő</p> <p>25 ezer</p>	<p>70 millió Ft, amely a LEADER forrás 10.1 %-a + 7 Mrd Ft TOP támogatás</p>

	vidéki lakosság aránya (%).		
6.	A ROMA VIRKA integrációban kiépített új, megújuló bázisú villamos-energia termelő kapacitás	4 x 50 kWp	800 millió Ft EFOP
7.	A ROMA VIRKA integrációban, helyben megtermelt, megújuló bázisú villamos-energia mennyisége.	700 MWh/év	
8.	A MIKRO VIRKA integráció szolgáltatásával, infrastruktúrájával érintett hátrányos helyzetű vidéki lakosság aránya (%).	10 %	
9.	A hátrányos helyen létesült ROMA VIRKA energiatermelési integrációban kialakított új munkahelyek száma.	200 munkahely	
10.	Jó ivóvíz minőséget biztosító, új fúrású, szigetüzemű kutak száma.	10 db	6,05 millió Ft, amely a LEADER forrás 0,9 %- a
11.	LEADER kisösszeggel támogatott mikro és kisvállalkozások száma.	100 db	200 millió Ft, amely a LEADER forrás 29 % -a
12.	LEADER kisösszeggel támogatott vállalkozások által teremtett új munkahelyek száma.	150 db	
13.	LEADER kisösszeggel támogatott vállalkozások szolgáltatásával érintett lakosság aránya	10 ezer fő	
14.	Sajó - Hernád Völgyi Bolgárkertészeti Integrációba bevont kertek száma	50 db	20 millió Ft, a LEADER 3 %- + 195 millió Ft VP REL
15.	Temetkezési hagyományok ápolása, fejlesztése száma	4 db	20 millió Ft, amely a LEADER forrás 3 %
16.	Közlekedési Eszközök Belterületi Mobil Monitoring Rendszerének Fejlesztése	1 db	15 millió Ft, a LEADER forrás 2 % -a + 25% önerő

		17. „Fenntartható Energia és Klíma Akciótervek elkészítése, meglévő alapidokumentumok felülvizsgálata és SEAP-ok SECAP-pá történő továbbfejlesztése”	1 db	10 millió Ft TOP támogatásból
--	--	--	------	-------------------------------

	Intézkedések (beavatkozási területek)	Melyik specifikus cél(ok)hoz járul hozzá ¹					
		1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	„LEADER TUDOMKA PONT”	x					
2.	„IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI HÁLÓZAT	x					
3.	„LEADER TUDOMKA FALU”	x					
4.	„LEADER TUDOMKA MIKROKÖRZETI PONT”	x					
5.	„LEADER TUDOMKA KÖZPONT”	x					
6.	„A Bükk Hegység és Környéke Természeti és Mesterséges Csodái”		x				
7.	„Lovas Postakocsitól a Villany járművekig”		x				
8.	„Mesterségek múltja, jelene és jövője”		x				
9.	Megújuló Energiákkal Önellátó Közösségi Terek és Munkaterek Integrált Hálózata		x				
10.	Önkormányzati és Egyházi Felhasználási Célt Szolgáló MAKROVIRKA Energia Termelő és Elosztó Hálózat Létrehozása		x				
11.	„ROMAVIRKA” Energiatermelő Roma Közösségek Fejlesztése		x				
12.	Bükk-i és Bükk-lábi Források Hasznosítási Integrációjának Kifejlesztése		x				
13.	„Sajó - Hernád Völgyi Bolgárkertészeti Integráció Megszervezése”		x				
14.	A Temetkezési Hagyományok Ápolása, Fejlesztése		x				
15.	Közlekedési Eszközök Belterületi Mobil Monitoring Rendszerének Fejlesztése		x				
16.	„Fenntartható Energia és Klíma Akciótervek elkészítése, meglévő alapidokumentumok felülvizsgálata és SEAP-ok SECAP-pá történő továbbfejlesztése”		x				

BTLE HFS beavatkozási logikája

Hatásmutatók

A BTLE HFS megvalósítása jelentős hatással lesz a közösségek, személyek, családok, összetartozására, a fiatalok, különösen a felsőfokú végzettségűek helyben maradására és boldogulására. A sikeres történelmi idők újra megélése és idegenek számára történő bemutatása, oktatása, ismeretterjesztése növeli a helyi értékek iránti tiszteletet és büszkeséget. A XXI. századi jelen és jövőképp megfogalmazása tartható irányokat és közös nevezőket hoz létre. Biztonságos utat mutat az értékteremtő munkahelyeket létesítő, anyaggal és energiával foglalkozó vállalkozásaink számára. A jelentősen eltérő képzettségű közösségeink hátrányos helyzetű tagjai fontos szereplőivé válnak a történelmi hagyományok,- a természeti értékek bemutatásának a

természethez kapcsolódó tevékenységek, termékek előállításával és a modern technológiákhoz kapcsolódó fizikai munka végzésével.

A hátrányos helyzetű közösségek számára az előző ciklusban megtervezett, megszervezett ROMAVIRKA elnevezésű, hulladék biomasszából villamos energiát előállító, termelő, elosztó és okos hálózati tagsággal rendelkező romatelepek nem a segílyt, hanem a közösen megtermelt villamos energia eredménye után járó osztalékot várják. A felemelkedésük biztos anyagi és erkölcsi alapot kap.

A települések közösségeinek és a családoknak szóló, megújuló energiaforrásokat, elsősorban napenergiát hasznosító, villamos- és hőenergiát termelő, tároló, elosztó és MIKROVIRKA okos hálózatba integrált tevékenységek az élet minden területén a bevételek több lábon állását, a költségek csökkenését, a szabadságérzet és szabadság fok növekedését eredményezi. Az előző ciklusban kiemelkedő eredményeket biztosító XXI. századi tiszta technikák, technológiák és a megújuló energiaforrások további, személyekre, családokra, kis közösségekre is kiterjedő hatása gyorsuló fejlődést eredményez az élet minden területén, elsősorban az eladható, használható termékek, szolgáltatások területén, megalapozva azt a táguló és színesedő közösségi terek létesítését és működésük sokszínűségét.

Eredménymutatók az idő és a tér függvényében:

1. A BTLE közösség területén élők számának alakulása az iskolavégzettségük, koruk és életkörülményeik szerint.
2. A működő vállalkozások száma, fő tevékenységének, árbevételének, eredményének, alkalmazottai számának alakulása.
3. A vállalkozói alkalmazottak létszámának alakulása.
4. A 2015-2020 között EU és hazai támogatás nyert vállalkozások és a HFS útmutatása, menedzselése alapján támogatást nyert vállalkozások száma, tevékenysége, alkalmazotti létszáma.
5. A villamos- és hőenergia termelésbe bekapcsolódó közösségek és lakosok száma, összetétele.
6. A közösségi terekben nyújtott szolgáltatások lehetőségek típusa, száma (sport, kultúra, művészet, szakkörök, ismeretterjesztés stb.) és a terek mérete.
7. A közösségi munkaterekben megtelepedő vállalkozások típusa, száma, munkatérének nagysága.
8. Az idegenforgalmi mutatók alakulása.
9. A hazai és nemzetközi médiákban, statisztikai értékelő szolgáltatásokban megjelenő információk, adatok.
10. A közös cselekvések megtervezéseibe és végrehajtásába bekapcsolódók számának alakulása.
11. A közös tanulásba, felkészülésbe résztvevők száma és tudásának alakulása.
12. A vészhelyzetekben fellépő ivóvíz, élelmiszerkészlet, óvóhely-férőhely biztosításának alakulása.
13. Az egyéni vagy közösségi tulajdonú, alternatív üzemanyaggal működő járművek és típusaik száma, viszonyítva a belső égésű motorokéhoz.
14. A szigetüzemben is működő, saját ivóvíz, élelmiszer előállító, villamos és hőenergia termelő, tároló települések száma.
15. Az alapvető fogyasztási cikkek helyi gyártásának katalógusa.
16. A helyi külkereskedelmi cégek száma, irányultsága.
17. A külkereskedelemben jutó helyi termékek, szolgáltatások típusa, száma, mennyisége.
18. A külterületi, belterületi fizikai rend alakulása.

Kimeneti mutatók

1. A TUDOMKA Ismeretterjesztő és Értékesítő hálózatba bekapcsolódó és minősítést nyert személyek, családok, kis közösségek és települések száma.
2. A TUDOMKA Mikrokörzeti Pontok ügyfélszáma, rendezvényszáma és a mikrokörzet eredménymutatóira gyakorolt hatása.
3. A TUDOMKA települések száma.
4. A TUDOMKA településeknek a múlt, a jelen, a jövő bemutatása, oktatása, ismeretterjesztése, értékesítése során elért gazdasági eredmények, új munkahelyek száma, a települési idegenforgalmi mutatók alakulása.
5. A TUDOMKA Központ irányító, integráló, oktató, szervező munkájába bevont ügyfelek száma.
6. A TUDOMKA Központ hazai és külföldi kapcsolatainak, együttműködéseinek, szerződéseinek a száma.
7. A TUDOMKA Központ K+F+I, oktatási, ismeretterjesztési, szolgáltatáskereskedelmi tevékenység direkt és indirekt mutatói.
8. A TUDOMKA Hálózat működésének sikeres megítélésének a helyi és a külső közvéleményekben, médiákban.
9. A TUDOMKA Hálózat szolgáltatásait igénylő és megfizető idegenek száma, köre, szerve, elégedettségi foka és a fogyasztásával kapcsolatos mutatók nyilvántartása, értékelése.
10. A MIKROVIRKA integrációban, helyben megtermelt, tárolt, hálózatra adott, villanyjárművekbe tankolt megújuló bázisú villamos-energia MWh-ban, települési, mikrokörzeti és LEADER térségi szinten.
11. A MIKROVIRKA integrációban, helyben megtermelt, megújuló bázisú hőenergia GJ-ban települési, mikrokörzeti és LEADER térségi szinten.
12. A ROMAVIRKA hő és villamos energiát termelő hátrányos helyzetű közösségek és az annak hasznából részesülő családok száma.
13. A ROMAVIRKA helyi energiatermelési integrációban aktívan dolgozók száma, képzettsége.
14. Az ivóvíz minőséget biztosító, új fúrású, szigetüzem-módú kutak száma és típusa.
15. A helyben megtermelt élelmiszerek típusa, mennyiségi kapacitása, tartósíthatósága.
16. Az új, vállalkozói munkaterek és közösségi terek területe, típusa, tevékenysége, kihasználtsága.

8. Cselekvési terv

8.1 Az intézkedések leírása

I. Célkitűzés: „LEADER TUDOMKA” Bükk Térségi Ismereteket Terjesztő és Értékesítő Hálózat Kiépítése

1. Intézkedés

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése:

„LEADER TUDOMKA PONT” – a Bükk Térségi Ismeretterjesztés és Értékesítés Komplex, Innovatív, Integrált Fejlesztési Pontja

2. Specifikus cél:

A kiemelkedő személyek, családok, kis közösségek jó példáinak, tudásának, gyakorlatainak bemutatása, oktatása a „LEADER TUDOMKA” hálózat közreműködésével, illeszkedve az adott település „LEADER TUDOMKA FALU” koncepciójába és megvalósíthatósági tanulmányába.

3. Indoklás, alátámasztás:

A kiemelkedő képességű személyek, családok, kis közösségek bemutatására, jó példájuk elterjesztésére nagyfokú igény mutatkozik. Ezt támasztja alá az elmúlt ciklusban megrendezett nagy sikerű rendezvényünk, a „Tiszta Vonzó Porta” mozgalom eredménye és a falufórumokon felmerült kérések is.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

A településeinken élő személyek, családok, barátok, kis közösségek kiemelkedő tudásának, készségének bemutatása, oktatása, ellenőrzöten, minőség biztosítással, a LEADER TUDOMKA FALU, a LEADER TUDOMKA MIKROKÖRZETI PONTOK és a LEADER TUDOMKA KÖZPONT által ellenőrzöten, integráltan.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Ismereteink szerint más OP-k hasonló célokat nem támogatnak, így a lehatárolás nem szükséges. Az intézkedés fontos eleme a „Kőkorszaktól a jövőbe – Utazás Térben és Időben- Születéstől az Elmúlásig” átfogó célkitűzésünknek, és alappillére a „LEADER TUDOMKA” Bükk Térségi Ismereteket Terjesztő és Értékesítő Hálózati célkitűzésünk felépítésének.

6. Az intézkedés célcsoportja:

Kedvezményezett lehet a LEADER településeinken élő, bármely kiemelkedő tudással vagy készséggel rendelkező lakos, család, vagy kis közösség, amelyet egy természetes személy képvisel.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Azok nyújthatnak be pályázatot, akik az élet bármely területén a LEADER közösség számára kiemelkedő, példamutató tudással, készséggel rendelkeznek és azt készek másoknak oktatni, elmondani, megmutatni a „LEADER TUDOMKA” Hálózat integrációjában, és akik a helyi non profit szervezetektől, vagy egyházközségektől, vagy önkormányzatoktól legalább kettő ajánlással rendelkeznek, és rövid bemutatkozó anyagot csatolnak a pályázatukhoz.

8. Tervezett forrás:

Összes támogatási forrás:	60 millió Ft
Tervezett önerő:	0 Ft
Támogató OP-k:	LEADER: 60 millió Ft

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2016. III. negyedév – 2017. IV. negyedév

10. **Kimeneti indikátorok:** Támogatott kedvezményezettek száma: 126 db személy, család, kis közösség.

I. Célkitűzés: „LEADER TUDOMKA” Bükk Térségi Ismereteket Terjesztő és Értékesítő Hálózat Kiépítése

2. Intézkedés:

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése: „IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI HÁLÓZAT Kiépítése

2. Specifikus cél:

Célunk, hogy a Bükk – Térségi LEADER közösség több településén megtalálható hátrányos helyzetű közösségek tagjaiból, a valamely területen tehetségesnek mutatkozó, példamutató családokat, benne a férfiakat, nőket, gyerekeket a tudásuk fejlesztésére, a vállalkozóvá válásukra oktató, felkészítő, innovatív és integrált „IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI HÁLÓZATOT kiépítsük és működtessük.

Az „IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI HÁLÓZAT első szintjét az „IGYEKVŐ TUDOMKA” PONTOK jelentik. Az eddig ilyen formán még meg nem szólított, igyekvő, de hátrányos helyzetű családok, gazdaasszonyok, házigazdák, gyerekek pályázhatnak az EFOP 1.7. és 2.4. intézkedés támogatásra a települési önkormányzatok, egyházközségek, non-profit szervezetek, mint pályázati kedvezményezettek keresztül, a helyileg illetékes „IGYEKVŐ TUDOMKA” MIKROKÖRZETI OKTATÁSI PONTOK valamint az „IGYEKVŐ TUDOMKA” KÖZPONT működtetési felügyelete alatt. Az „IGYEKVŐ TUDOMKA” PONTOK hátrányos helyzetű családhoz kötődő személyek példamutató tevékenységét mutatják be, nyitott ajtó programok keretében. A „hátrányos helyzetű TUDOMKA” OKTATÁSI HÁLÓZAT második szintjét a „IGYEKVŐ TUDOMKA” MIKROKÖRZETI OKTATÁSI PONTOK alkotják. Ezeket olyan nagy tudású, tapasztalatú, referenciájú helyi vállalkozók nyerhetik el, akik az EU és a hazai célkitűzések megvalósításának területén, 2008 – 2013 között jelentős, hátrányos helyzetűeket is érintő, fejlesztő - eredményt értek el. A „IGYEKVŐ TUDOMKA” MIKROKÖRZETI OKTATÁSI PONTOK vállalják, hogy meghatározott számú hátrányos helyzetű kezdő vagy inaktív egyéni-, vagy mikro vállalkozási ügyfélkört oktatás formájában, térítésmentesen ellátnak. Továbbá vállalják, hogy több települést érintő mikro körzetükben, meghatározott rendszerességgel, nyitott, hátrányos helyzetű fórumokat, konferenciákat szerveznek.

Az „IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI HÁLÓZAT harmadik, legfelső szintjét az „IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI KÖZPONT jelenti. Az „IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI KÖZPONT címet és támogatást olyan önálló irodával, előadó teremmel, épülettel, infrastruktúrával, és személyzettel rendelkező vagy azokat kiépítő nonprofit vállalkozás nyerheti el, amely az EU és a hazai, 2008 – 2013 időszakban a hátrányos helyzetűek valamely programjának megszervezésében részt vett. A KÖZPONT feladata az „IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI HÁLÓZAT 2016-2020 közötti működtetése, tevékenységének térítésmentes koordinálása, oktatása, amelyet legalább 3 fő mérnöki, közgazdasági, tanári, jogász, pénzügyi – számviteli végzettségű munkatárssal lát el.

3. Indoklás, alátámasztás:

Az EU és hazai támogatási források rendszere a hátrányos helyzetű, különböző korú és nemű magánszemélyek, közösségformáló tevékenységét, a családi és egyéni készségek megmutathatóságát, a jó - kiemelkedő egyéni példákat, a projektte - vállalkozássá fejleszthető tudásokat nem megfelelően támogatta. Az „IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI HÁLÓZAT ezt a hiányt pótolja.

4. A támogatható tevékenység, területek meghatározása:

Az „IGYEKVŐ TUDOMKA” PONTOK a településükön működő önkormányzatok, egyházközségek, non-profit szervezetek, mint pályázati kedvezményezettek keresztül támogatást nyerhetnek arra, hogy a különböző korú és nemű tehetséges, rátermett hátrányos helyzetű magánszemélyek, családok vállalkozóvá válását segítse, és egyben a közösséget formáló tevékenységüket fokozza. Ide taroznak a családi és egyéni készségek átadása, a jó - kiemelkedő

egyéni, családi, példák bemutatása, a projektte - vállalkozássá fejleszthető lappangó tudások kibontása.

A **MIKROKÖRZETI „IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI PONTOK** a mikro körzetükben vezető szerepet vállalnak a hátrányos helyzetűek vállalkozássá fejleszthető lappangó tudásának kibontásában. Ennek érdekében részt vesznek a **„IGYEKVŐ TUDOMKA” PONTOK** tevékenységének ellenőrzésében. A **KÖZPONT** jóváhagyásával kiválasztanak egy meghatározott számú kezdő vagy inaktív egyéni-, vagy mikro vállalkozási ügyfélkört, amelyeket oktatás formájában, aktív vállalkozóvá fejlesztenek. Továbbá vállalják, hogy több települést érintő mikro körzetükben, meghatározott rendszerességgel, nyitott vállalkozói fórumokat, ötletbörzétet, konferenciákat szerveznek.

A **„IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI KÖZPONT** tevékenysége a **„IGYEKVŐ TUDOMKA” HÁLÓZAT** 2016-2020 időszak alatti működtetése, tevékenységének térítésmentes koordinálása, oktatása, ellenőrzése, fejlesztése, más támogatási források felkutatása, külső együttműködések kialakítása, a nyilvánosság biztosítása.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A különböző korú és nemű hátrányos helyzetű magánszemélyek, családok készségének, tudásának, eredményének, lappangó képességének a helyi, az országos és az EU közösségbe integráló oktatására az EFOP 7.1. és 2.4. biztosít lehetőséget. A támogatott **„IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI HÁLÓZATI** tagok tevékenysége tovább fejlődhet több operatív program által támogatottan.

Ilyenek például: Kis Gazdasági Szereplők Együttműködései (VP 16.3.1.)
Térségek Közötti és Nemzetközi Együttműködések (19.3.1.)

6. A jogosultak köre:

6.1. Az **„IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI PONT** címre és támogatásra önkormányzatok, egyházközségek, non- profit szervezetek, mint pályázati kedvezményezettek keresztül a hátrányos helyzetű, de igyekvő természetes személyek vagy családok jogosultak.

6.2. Az **„IGYEKVŐ TUDOMKA” MIKROKÖRZETI OKTATÁSI PONTOK** címre és támogatásra helyi vállalkozók, vállalkozások, önkormányzatok, egyházközségek, non- profit szervezetek, mint pályázati kedvezményezettek jogosultak.

6.3. Az **„IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI KÖZPONT** címre és támogatásra non- profit szervezet, mint pályázati kedvezményezett jogosult.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

7.1. **„IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI PONT** olyan hátrányos helyzetű, de igyekvő természetes személyek vagy családok jogosultak, akiket a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, a non – profit szervezetek, az egyházközségek közül legalább kettő vagy a nem hátrányos helyi lakosság közül legalább 20 fő támogatási ajánlással lát el.

7.2. **MIKROKÖRZETI „IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI PONT** címre és támogatásra olyan nagy tudású, tapasztalatú, referenciájú vállalkozásokat választunk ki, amelyek az EU és a hazai célkitűzések megvalósításának EMVA LEADER területén, 2008 – 2013 között, legalább 20 más helyi vállalkozás tanácsadásában, menedzselésében, beruházásában vettek részt.

7.3. **„IGYEKVŐ TUDOMKA” OKTATÁSI KÖZPONT** címre és támogatásra olyan önálló irodával, előadó teremmel, épülettel, infrastruktúrával, és személyzettel rendelkező vagy azokat az EFOP 4.2. támogatással kiépítő nonprofit vállalkozás jogosult, amelynek a 2008 – 2013 közötti EU és a hazai célkitűzések EMVA LEADER programjában szerepelt a hátrányos helyzetű közösségek integrációja, továbbá jártas az innovatív, integrált helyi társadalmi és gazdasági közösségfejlesztés megtervezésében, megvalósításában.

7. Tervezett forrás:

Összes: EFOP 1.7. és 2.4. 200 millió Ft.

A támogatás aránya: 100 %

I. Célkitűzés: „LEADER TUDOMKA” Bükk Térségi Ismereteket Terjesztő és Értékesítő Hálózat Kiépítése

3. Intézkedés:

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése:

„LEADER TUDOMKA FALU” – Identitáserősítő és arculatfejlesztő program. A település lakosai által kiemelkedően jellemzőnek, megkülönböztetőnek tartott, - megtörtént vagy mondákon alapuló - falutörténelmi esemény valamelyikét, vagy a település jelenét vagy elképzelt jövőjét élő képekben, cselekvésekben bemutató, oktató, ismeretterjesztő, értékesítő LEADER település.

2. Specifikus cél:

A településhez kapcsolódó történelmi képek, jelenek, jövőképek, események, cselekvések folyamatos vagy periodikus bemutatása, oktatása, értékesítése, összehangolva a BTLE más településeivel, a „LEADER TUDOMKA” Ismereteket Terjesztő és Értékesítő Hálózat segítségével.

3. Indoklás, alátámasztás:

A Bükk-hegység és környéke az őskortól kezdve lakott. Az itt élők speciális készségeit a hegyvidék és a hegyláb adottságai alakították, amelyek a különböző történelmi korokban megélhetést, viszonylagos biztonságot, állandóságot teremtettek számukra. A történelem viharai idején az itt élők visszahúzódtak a hegyvidék természet- és mesterséges tufakő barlangjaiba, föld-, cölöp-, kőváraiba. A természet adta élő- és élettelen anyagok, az erdők vadjai és növényzete, a fa, a kő biztosította a túlélésüket, a népesség szaporodását. Így a történelmi felvirágzások idején gyors fejlődések következtek be. Ennek tanúi lehetünk napjainkban is. Közösségünk vezető szerepet tölt be, és nemzetközi hírnévre tett szert a XXI. századi tiszta technikák meghonosításában, a megújuló energiaforrások hasznosításában. A településeink büszkéek múltukra, jelenükre, és jövőképükre, amelyek bemutatása, hasznosítása igényként jelentkezett.

4. Támogatható tevékenység területek meghatározása:

A településeinkhez kapcsolódó történelmi események, jelen vagy jövő cselekvések valamely szakaszának korhű bemutatása, oktatása, ismeretterjesztése, értékesítése, szolgáltatása élő képekben, cselekvésekben.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A TOP által biztosított Falunapok támogatását többnyire az önkormányzatok vehetik igénybe.

A falunapi rendezvények többnyire a jelenhez kapcsolódnak és a település aktuális vezetésétől függően kerülnek megrendezésre. A települési falunapok nincsenek összehangolva, integrálva, tematikusan felépítve a környező települések rendezvényeivel, eseményeivel, látványosságaiival.

6. Az intézkedés célcsoportjai:

Önkormányzatok, nonprofit szervezetek, egyházközségek

7. Kiválasztási kritériumok:

A „LEADER TUDOMKA KÖZPONT” által szervezett független bíráló bizottság által elfogadott Megvalósíthatósági Tanulmánnyal rendelkező településen működő nonprofit szervezetek, egyházközségek, önkormányzatok kaphatnak támogatást, csak LEADER közösségi szereplők és szolgáltatók bevonásával. Kedvezményezettek lehetnek azok a települések, ahol legalább 3 db „LEADER TUDOMKA PONT” működtetését vállalják.

8. Tervezett forrás:

Összes forrás: 180 millió Ft

Tervezett önerő: 0 %

Támogató OP: LEADER

9. Tervezett időintervallum:

2016. III. negyedév-2017. IV. negyedév

10. Kimeneti indikátorok:

Támogatott projektek száma: 30 db

Támogatott kedvezményezettek és típusok száma: 30 db önkormányzat, vagy nonprofit szervezet, vagy egyházközség

11. Együttműködő partner: Herman Ottó Múzeum

I. Célkitűzés: „LEADER TUDOMKA” Bükk Térségi Ismereteket Terjesztő és Értékesítő Hálózat Kiépítése

4. Intézkedés

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése:

„LEADER TUDOMKA MIKROKÖRZETI PONT”– az Ismeretterjesztések és Értékesítések Komplex, Innovatív, Integrált Mikrokörzeti Pontja

2. Specifikus cél:

Az egyes települések által kiválasztott történelmi korokhoz hű termék előállítások, szolgáltatások, cselekvések egységes szerkezetben történő megjelenítését kidolgozó, a működést koordináló, oktató, menedzselő mikrokörzeti hálózat létesítése.

3. Indoklás, alátámasztás:

Az elmúlt tervezési ciklusban elsősorban a vállalkozásainknak, önkormányzatainknak, nonprofit szervezeteinknek és egyházközségeinknek biztosítottunk fejlesztési, beruházási, bemutatkozási lehetőséget. A személyek, családok, kis közösségek, a településcsoport közösségek integrált, innovatív, közös piac- és értékteremtő tevékenységének megtervezése, oktatása, megszervezése koordinálása elmaradt. Az intézkedés ezt a célt szolgálja.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

A mikrokörzet településein élő személyek, családok, barátok, kis közösségek, vállalkozások, önkormányzatok oktatása, felkészítése, menedzselése a LEADER TUDOMKA KÖZPONT által ellenőrzött, minőség biztosítással, integráltan.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Ismereteink szerint más OP-k hasonló célokat nem támogatnak, így a lehatárolás nem szükséges. Az intézkedés a HFS minden célkitűzéséhez kapcsolódik.

6. Az intézkedés célcsoportja:

A mikrokörzet településein élő lakosok, családok, kis közösségek, nonprofit szervezetek, egyházközségek, önkormányzatok.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Kedvezményezett lehet a mikrokörzet önkormányzataiból álló konzorcium, vagy mikro – és kisvállalkozás, vagy non – profit szervezet, vagy egyházközség, amely vállalja a 4-7 településből álló mikrokörzetének LEADER TUDOMKA HÁLÓZATI oktatását, felkészítését, menedzselését. Pályázó lehet az, aki a mikrokörzete településeiről, településenként legalább 3-3 db vállalkozási, vagy non – profit szervezeti, vagy egyházközségi, vagy önkormányzati támogató nyilatkozattal rendelkezik, és az elmúlt tervezési ciklusban több nyertes EU és/ vagy hazai pályázat menedzselésében vagy megvalósításában vett részt.

8. Tervezett forrás:

Összes támogatási forrás:	100 millió Ft
Tervezett önerő:	0 %,
Támogató OP-k:	LEADER

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2016. III. negyedév – 2017. IV. negyedév

10. Kimeneti indikátorok:

Projektok száma:	12 db
Támogatott kedvezményezettek száma:	12 db önkormányzati konzorcium, vagy nonprofit szervezet, vagy vállalkozás, vagy egyházközség.

I. Célkitűzés: „LEADER TUDOMKA” Bükk Térségi Ismereteket Terjesztő és Értékesítő Hálózat Kiépítése

5. Intézkedés

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése:

„LEADER TUDOMKA KÖZPONT”– A Bükk Térségi Ismereteket Terjesztő és Értékesítő Komplex, Innovatív, Integrált TUDOMKA Fejlesztési Hálózat Központja

2. Specifikus cél:

A „LEADER TUDOMKA FALU” településeink által kiválasztott történelmi korokhoz hű termék előállítások, szolgáltatások, cselekvések egységes szerkezetben történő megjelenítését kidolgozó, a működést koordináló, oktató, menedzselő, értékesítő központ létesítése.

3. Indoklás, alátámasztás:

A személyek, családok, kis közösségek, és a LEADER települések teljes közösségének integrált, innovatív, közös piac- és értékteremtő tevékenységének oktatása, megtervezése, megszervezése koordinálása eddig nem valósult meg. Az intézkedés ezt a célt szolgálja.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

A LEADER közösség „LEADER TUDOMKA FALU” településein élő személyek, családok, kis közösségek, vállalkozások, önkormányzatok, és a LEADER TUDOMKA MIKROKÖRZETI PONTOK oktatása, felkészítése, menedzselése minőség biztosítással, integráltan.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Más OP-k hasonló célokat nem támogatnak, így a lehatárolás nem szükséges. Az intézkedés a HFS minden célkitűzéséhez kapcsolódik.

6. Az intézkedés célcsoportja:

A LEADER közösség „LEADER TUDOMKA FALU” településein élő lakosok, családok, kis közösségek, nonprofit szervezetek, egyházközösségek, önkormányzatok.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Legalább 10 db „LEADER TUDOMKA FALU” jelölt település önkormányzata által, vagy minimum 20 db „LEADER TUDOMKA PONT” jelölt által támogatott non – profit szervezet, amelyik az elmúlt tervezési ciklusban legalább 20 db nyertes LEADER pályázat menedzselésében részt vett és megfelelő oktatási infrastruktúrával rendelkezik.

8. Tervezett forrás:

Összes támogatási forrás:	20 millió Ft
Tervezett önerő:	0 %
Támogató OP-k:	LEADER

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2016. III. negyedév – 2018. IV. negyedév

10. Kimeneti indikátorok:

Projektok száma:	1 db
Támogatott kedvezményezettek száma:	1 db nonprofit szervezet

11. Együttműködő partner:

Vállalkozások Országos Szövetsége (VOSZ)

II. Célkitűzés: A Bükk Térségi Anyagok és Energiák Hasznosításának Történelme, Jelene és Jövője

1. Intézkedés:

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése:

„A BÜKK HEGYSÉG ÉS KÖRNYÉKE TERMÉSZETES ÉS MESTERSÉGES CSODÁI” – Állandó Túravezetői és Túraszolgáltatási Rendszer Kiépítése.

2. Specifikus cél:

A Bükk-hegységi védett és nem védett földtudományi értékeinek és területeinek (barlangok, mesterséges üregek, ásvány- és ősmaradvány lelőhelyek, földvárak, fülkés sziklák, kaptárkövek) valamint ezek természeti környezetének bemutatása, szemlélet formálással, oktatással, a bemutathatóságot szolgáló alap infrastruktúrák kialakításával.

3. Indoklás, alátámasztása:

A Bükk-hegység és környéke rendkívül gazdag természettudományi, földtudományi értékekben.

A Bükki Nemzeti Park tudományos igénnyel tárja fel, ápolja, gondozza és bemutathatóvá teszi a területéhez tartozó értékeket. Munkájukat rendkívül nagymértékben támogatják a területükön élő közösségeink, az ide látogató csoportok szervezett, ellenőrzött túravezetésével. Mindenki érdeke a Bükki csodák fenntartható hasznosítása, szervezett bemutatása, oktatása. Ezzel az intézkedéssel hozzájárulunk a Bejárható Magyarország program céljaihoz.

4. Támogatható tevékenység területek meghatározása:

A LEADER közösség belterületén és külterületén megtalálható védett földtudományi értékek, területek, természetes és mesterséges ökoszisztémák bemutatása, szemléltetése, oktatása a szükséges alapinfrastruktúrák fejlesztésével, összhangban a KEHOP 2.4. „Természetvédelmi és Élővilág-védelmi Fejlesztések” prioritásban megfogalmazottakkal.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás.

Az intézkedés szoros együttműködést feltételez a „LEADER TUDOMKA FALVAKBAN” megtervezett programokkal, valamint a „csoda területek” alternatív közlekedési eszközökkel történő megközelítésével –lovas postakocsitól a villanyjárművekig.

6. Az intézkedés célcsoportjai:

Nonprofit szervezetek, önkormányzatok

7. Kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Települések, amelyek a 2. pontban meghatározott specifikus célú területekkel, rendszerekkel rendelkeznek és részt vesznek a „LEADER TUDOMKA ISMERETTERJESZTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ HÁLÓZAT” programjában és elnyerik a „LEADER TUDOMKA FALU” címet.

8. Tervezett forrás

Összes forrás: 420 millió Ft

Tervezett önerő: 0 %

Támogató OP: KEHOP

9. Tervezett időintervallum:

2016. II. Negyedév-2017. IV. negyedév

10. Kimeneti Indikátorok:

Támogatott projektek száma: 42 db

Támogatott kedvezményezettek száma és típusa: 42 db önkormányzat, vagy non profit szervezet, vagy egyházköztség.

10. Együttműködő partner:

Bükki Nemzeti Park

II. Célkitűzés: Bükk Térségi Anyagok és Energiák Hasznosításának Történelme, Jelene és Jövője

2. Intézkedés:

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése:

„LOVAS POSTAKOCSITÓL A VILLANYJÁRMŰVEKIG” – Fuvarosok és Utasszállítók Állandó Kiállítási, Oktatási, Szolgáltatási Hálózatának Fejlesztése.

2. Specifikus cél:

A Bükk vidék különböző történelmi koraihoz kapcsolódó alternatív hajtású közlekedési eszközök állandó kiállítása, szolgáltatása, oktatása – kivéve a belső égésű motoros járműveket.

3. Indoklás, alátámasztás:

A LEADER közösségünk az elmúlt tervezési ciklusban 22 db bükki túrakerékpárt, 3 db elektromos autót, ehhez 23 db elektromos töltőállomást, 3 db 1848-1849 mintájú lovas postakocsit állított szolgálatba. A megvalósult fejlesztések nagy sikert arattak az itt lakók és az ide látogatók körében. Ezt a programot kívánjuk folytatni és ezzel a Bejárható Magyarország program céljait is szolgálni.

4. Támogatható tevékenység területek meghatározása:

Mikro- és kisvállalkozások, magánszemélyek csoportjainak támogatása, amelyek alternatív hajtású közlekedési eszközöket szereznek be, állítanak ki, működtetnek, szolgáltatnak és oktatnak.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Az intézkedés kiegészíti a kormány Jedlik Ányos terveiben megfogalmazott és rendeletben meghatározott alternatív közlekedési eszközök elterjesztési szándékát, amely azonban nem kötelezi a kedvezményezetteket az alternatív közlekedést népszerűsítő, kiállítási, oktatási és helyi szolgáltatási tevékenységre.

6. Az intézkedés célcsoportjai:

A BTLE LEADER közösség területén működő nem mezőgazdasági mikro- és kisvállalkozások, magánszemélyek csoportjai.

7. Kiválasztási kritériumok:

A VP 16.3.1- Kis Gazdasági Szereplők Együttműködése című intézkedés jogosultjai.

8. Tervezett forrás:

Összes forrás: 500 millió Ft, VP 16.3.1. rendszerből
Tervezett önerő: 40% - 10 %
Támogató OP: VP 16.3.1

9. Tervezett időintervallum:

2016. IV. negyedév-2017. IV. negyedév

10. Kimeneti indikátorok:

Támogatott projektek száma: 10 csoport
Támogatott kedvezményezettek és típusok száma: 10 csoport

11. Együttműködő partner:

Jedlik Ányos Klaszter

II. Célkitűzés: Bükk Térségi Anyagok és Energiák Hasznosításának Történelme, Jelene és Jövője

3. Intézkedés:

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése:

„MESTERSÉGEK MÚLTJA, JELENE ÉS JÖVŐJE” – Mesterek Állandó Kiállítási, Szolgáltatási, Termelési, Oktatási és Értékesítési Rendszere.

2. Specifikus cél:

Mikro- és kisvállalkozóink termelésének, szolgáltatásának támogatása, különös tekintettel a település történelmi korát és jövőjét bemutató használati eszközök, tárgyak, ruházat előállítására, szolgáltatások, vendéglátás nyújtása területén.

3. Indoklás, alátámasztás:

A Falufórumok és a kérdőívek információinak feldolgozása során megállapítottuk, hogy jelentős igény van a vállalkozások kisösszegű támogatására. A közösségünkben már működő vagy vállalkozásokat tervező tagjainknak a vállalkozásuk fejlesztésére több támogatási rendszer ad lehetőséget. Ez az intézkedésünk azoknak nyújt lehetőséget, akik más OP vagy közvetlen EU kisösszegű támogatásban nem részesülhetnek.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

Támogatjuk a „LEADER TUDOMKA FALU” állandó kiállításait, cselekvési készségeit erősítő, ahhoz kapcsolható termékeket előállító, szolgáltatást nyújtó mikro- és kisvállalkozások tevékenységeit.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Az intézkedésnek kedvezményezettjei azon vállalkozások, amelynek tervezett tevékenysége 5 millió Ft alatti és a VP, az EFOP, a GINOP, vagy a KEHOP támogatási rendszerére nem jogosultak.

6. Az intézkedés célcsoportja:

Már működő for profit vagy non – profit mikro- és kisvállalkozások.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

A más Operatív Programok által nem támogatható, a „LEADER TUDOMKA ISMERETTERJESZTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ HÁLÓZAT” rendszerébe bejelentkezett, ott felkészített, a közösségnek bemutatott már működő mikro- és kisvállalkozások, amelyek meglévő vagy tervezett tevékenysége beleillik, kapcsolódik a településük „LEADER TUDOMKA FALU” állandó kiállításába, cselekvési készségébe, fejlesztésébe, bemutatásába.

8. Tervezett forrás:

Összes forrás:	200 millió Ft
Tervezett önerő:	0 %
Támogató OP:	LEADER

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2016. II. félév-2017. IV. negyedév

10. Kimeneti indikátorok:

Támogatható projektek száma:	100 db
Kedvezményezettek száma:	100 db mikro- és kisvállalkozás

11. Együttműködő partnerek:

DE MÉK. SZIE MKK. BNP, Agrárgazdasági Kamara, VOSZ

II. Célkitűzés: Bükk Térségi Anyagok és Energiák Hasznosításának Történelme, Jelene és Jövője

4. Intézkedés:

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése:

Megújuló Energiákkal Önellátó Közösségi Munkaterek Integrált Hálózata

2. Specifikus cél:

Települési, ipari, élelmiszeripari, szolgáltatási, kereskedelmi, oktatási, kutatási, fejlesztési, egymásra épülő, csoportos, közösségi munkaterek szervezése, tervezése, kivitelezése.

3. Indoklás, alátámasztás:

A LEADER közösségünk 42 településén nem található csoportos, egymásra épülő, de lehatárolt, fedett, többfunkciós munkatér. A vállalkozásaink többnyire egyedül, mozaikszerűen, szervezetlenül, külön telephelyeken működnek, kereskednek. Felmérésünk szerint, igény mutatkozik a fő tevékenységek egymásra épülő, közös fedél alatti, egymást kiegészítő többfunkciós munkaterek létesítésére. Az intézkedés ezt a célt szolgálja.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

Mikro- és kisvállalkozások, magánszemélyek csoportjainak támogatása, amelyek képesek egy közösségi térben, de elkülönülten, önálló egységekben és integrációban együtt dolgozni, továbbá tevékenységi, piacszerzési munkájukat hazai és külföldi piacok megszerzése érdekében összehangolni.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Ez az intézkedés a VP 16.3.1.; VP 3-4.2.1.; VP LEADER; VP REL; EFOP 1.7. és 2.4. támogatási rendszereken alapszik.

6. Az intézkedés célcsoportja:

Induló és már működő mikro- és kisvállalkozások.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Azon vállalkozói és magánszemély csoportok, amelyek megfelelnek a 4. pontban felsorolt kritériumoknak.

8. Tervezett forrás:

Összes támogatási forrás:	2 Mrd Ft
Tervezett önerő:	40 %
Támogató OP-k:	VP 16.3.1.;
	VP 3-4.2.1.;
	VP REL
	EFOP 1.7; 2.4.

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2016. IV. negyedév – 2018. IV. negyedév

10. Kimeneti indikátorok:

a, projektek száma:	15 db
b, támogatott kedvezményezettek száma:	5 db csoport

11. Együttműködő partner:

BAZ Megyei NAK
BAZ Megyei NIK

II. Célkitűzés: Bükk Térségi Anyagok és Energiák Hasznosításának Történelme Jelene és Jövője

5. Intézkedés:

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése: Önkormányzati és Egyházi Felhasználási Célú Szolgáltató MAKROVIRKA Energia Termelő és Elosztó Hálózat Létrehozása.

A közösségi szintű villamos energiatermelés, tárolás, elosztás, okos hálózati integrálás, stabil és mobil felhasználás ismeretterjesztésének, oktatásának, működtetésének komplex rendszerfejlesztése.

2. Specifikus cél: Napenergia segítségével hálózatra termelő, nem épülethez kötött és/vagy épülethez kötött megújuló energiaforrás alapú villamos áram termelő és tároló kapacitás bővítése, mobil és stabil célú hasznosítása intelligens hálózati villamos energetikai integrációban.

3. Indoklás, alátámasztás:

A LEADER közösségünk az előző tervezési ciklusban KEOP és LEADER támogatással kidolgozta az „1Falu – 1MW” programot. A közösségünk területén működő önkormányzatok, iskolák, óvodák, idősok otthona, templomok tetején, udvarán 73 db Faluközösségi Energiaudvar és 23 db elektromos autó töltőállomást létesítettünk, mintegy 1,1 MRD Ft LEADER forrásból. A fejlesztéseink eredményeképpen hálózatba köthető termelő és tároló kapacitások jöttek létre, illetve az intézményeink működési költségeiben a villanyszámlák összege látványosan csökkent. Ezt a programot kívánjuk folytatni azzal, hogy összefogjuk a vidékfejlesztési közösség területén található települések fenntartható energiagazdálkodási terveit és intézkedéseit – beleértve a SEAP/SECAP dokumentumok elkészítését és a kapcsolódó infrastrukturális és közösségi, programcélú fejlesztéseket.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

A közösségi energiatermelő és ellátó hálózat előzetes megvalósíthatósági tanulmánya, a MAKROVIRKA hálózati csatlakozás egyéb előkészítő települési szintű tanulmányai. (Az infrastruktúra fejlesztéshez és az ahhoz kapcsolódó szakértői tevékenységekhez a TOP 3.2.1. és 3.2.2. intézkedések biztosítanak támogatást.)

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A TOP 3.2.1. és 3.2.2. támogatások alapvetően egyedi, saját felhasználású megújuló energiatermelést és CO₂ kibocsátás-csökkentést célzó beruházásokat (épületenergetika, termelő kapacitás bővítés), illetve az azokhoz kapcsolódó előkészítési költségeket finanszírozzák, az „okos hálózat” megalapozását és megvalósíthatósági tanulmányát nem.

6. Az intézkedés célcsoportja:

Helyi önkormányzatok és egyházi szervezetek, az általuk tulajdonolt gazdasági társaságok, ill. ezek konzorciuma

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Azok az önkormányzatok, egyházi szervezetek (GFO55) amelyek szándéknyilatkozatukat benyújtják naperőmű létesítésére és a „MAKROVIRKA” hálózathoz történő csatlakozásra

LEADER támogatási forrás: 70 millió Ft

Tervezett önerő: 0 %

Támogató OP-k: LEADER

Összes beruházási támogatás: 7 Mrd Ft

Támogató OP: TOP 3.2.1. és 3.2.2.

Önerő: 0-50%

8. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2016. III. negyedév – 2018. IV. negyedév.

9. Kimeneti indikátorok:

Projektok száma: 3 db

Támogatott kedvezményezettek száma: 42 db

Kiépített naperőmű kapacitás: 20 x 0,5 MWp = 10 MWp

Megtermelt villamos energia: 11 GWh/év

Új munkahelyek száma: 10 fő

Érintett LEADER közösségi lakosság aránya: 100 %

II. Célkitűzés: Bükk Térségi Anyagok és Energiák Hasznosításának Történelme. Jelene és Jövője

6. Intézkedés:

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése:

„ROMAVIRKA” Energetikai Telepművek Fejlesztése – Hátrányos helyzetű közösségek, telepek megújuló energiaforrásokat hasznosító rendszerének fejlesztése termelési, oktatási, bemutatói célra, a MIKROVIRKA integrációba tagozódva.

2. Specifikus cél:

A hulladék lágyszárú kaszálék (gyomok) begyűjtése, silózása, majd romatelepi biogáz üzemek háztartási vagy kiserőmű méretű rendszereiben történő villamos és hő energetikai hasznosítása, a MIKROVIRKA Energiaközpont távirányítása, távfelügyelete alatt.

3. Indoklás, alátámasztás:

A LEADER közösségünk az előző tervezési ciklusban KEOP és LEADER támogatással kidolgozta az „1Falu – 1MW” programot, benne a ROMAVIRKA integráció elemét. Az elkészült tervek, tanulmányok, engedélyek alapján a független szakmai bíráló bizottság megvalósíthatónak ítélte a ROMAVIRKA projektrészt és támogatásra javasolta. A Miniszterelnöki Hivatal értesítése szerint forráshiány miatt a kivitelezés támogatását nem kaptuk meg. Ezt most újra megpróbáljuk.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

Hulladék lágyszárú kaszálék begyűjtése, tárolása, biogáz erőműben történő hasznosítása, villamos és hőenergia termelés, tárolás, elosztás, okos hálózati integrációban.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Ezen intézkedés az EFOP 1.7.; 2.4., 5.1. továbbá a VP 16.3.1. támogatási rendszereken alapszik. Kiegészíti és integrálódik a MIKROVIRKA Energetikai Faluművek és az „1 Falu – 1MW” Energiaközpont tevékenységébe.

6. Az intézkedés célcsoportja:

Hátrányos helyzetű településrészek, romatelepi lakóközösségek.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Azon hátrányos helyzetű településrészek, telepek gazdasági társaság vagy magánjogi szervezetei kaphatnak támogatást, amelyek az EFOP és VP ide vonatkozó intézkedéseinek megfelelnek.

8. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2017. I. negyedév – 2018. IV. negyedév.

9. Tervezett forrás:

Összes támogatási forrás:	800 millió Ft
Tervezett önerő:	0 Ft
Támogató OP-k:	EFOP1.7; 2.4., 5.1., VP 16.3.1

10. Kimeneti indikátorok:

Projektek száma:	4 db
Támogatott kedvezményezettek száma:	4 db magánjogi szervezet, vállalkozás
Kiépített biogáz erőmű kapacitás:	4 x 50 kWp = 200 kWp
Megtermelt villamos energia:	700 MWh/év
Új munkahelyek száma:	80 fő
Érintett LEADER közösségi lakosság aránya:	10 %

11. Együttműködő partner: NORRIA, 10 partner 7 európai országból (Magyarország, Ausztria, Csehország, Románia, Szlovákia, Szlovénia, Szerbia)

II. Célkitűzés: Bükk Térségi Anyagok és Energiák Hasznosításának Történelme, Jelene és Jövője

7. Intézkedés:

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése:

Bükki és Bükk-lábi Forrásvizek Hasznosítási Integrációjának kifejlesztése

2. Specifikus cél:

A Bükk-hegységben és annak lábánál előbukkanó, ásott és fúrt kutakból kinyerhető forrás és rétegvizek engedélyezett kinyerése, felhasználása kóstolási, vendéglátási és értékesítési célra.

3. Indoklás, alátámasztás:

A Bükk-hegységben és annak lábánál nagyszámú karsztforrás fakad, és pozitív kút ad kiváló minőségű és változó összetételű vizet. Ezek jelentős része felhasználatlanul elfolyik. A kemizálástól és kommunális szennyezéstől mentes történelmi korokban az itt élő lakosság központi ellátás hiányában ezeket a víznyerési lehetőségeket jól és okszerűen hasznosította. Ezeket a lehetőségeket kívánjuk a XXI. században újra kihasználni.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

LEADER Községünk kül - és belterületein található források, pozitív kutak, víznyerési lehetőségek feltérképezése, forrásfoglalások, kutató fúrások, ásott és fúrt kutak megtervezése, engedélyeztetése LEADER forrásból. A víznyerés, a minősítés, a kiszereelés, a szállítás és értékesítés kivitelezése VP egyéb forrásból történik.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Az intézkedés a 3. pontban és az alábbiakban megfogalmazott lehatárolásokkal, más OP - kal és azok intézkedéseivel nem ütközik.

6. Az intézkedés célcsoportja:

Önkormányzatok, non-profit szervezetek és vállalkozások

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

A LEADER forrás által támogatott projekteknek kapcsolódnia kell az „Átfogó” Célkitűzésünként megfogalmazottakhoz. Az integráció kivitelezése a VP REL és egyéb kiírások kritériumrendszeréhez kapcsolódik.

8. Tervezett forrás:

Összes forrás: 500 millió Ft
 Ebből LEADER forrás: 6,05 millió Ft
 Tervezett önerő: 0-20%
 Más VP forrás: 493,95 millió Ft
 Tervezett önerő: REL és egyéb együttműködési intézkedéseinek megfelelően.

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2016. II. félév-2017. IV. negyedév

10. Kimeneti indikátorok:

Támogatott LEADER projektek száma: 10 db
 Támogatott VP REL projektek száma: 10 db

II. Célkitűzés: Bükk Térségi Anyagok és Energiák Hasznosításának Történelme, Jelene és Jövője

8. Intézkedés:

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése:

„Sajó - Hernád Völgyi Bolgárkertészeti Integráció Megszervezése”

2. Specifikus cél:

A Sajó, Hernád folyók menti öntéstalajainkon, a hagyományos, vegyszermentes bolgárkertészeti módszerekkel, a ki nem használt belterületi kiskertekben és a külterületi zártkertekben, integrációban, zamatos, ízes zöldségeket állítunk elő, feldolgozzuk és rövid ellátási láncban bejuttatjuk a faluközösségi és a városi konyhákba.

3. Indoklás, alátámasztás:

A Miskolc környékére betelepülő bolgárkertészek egy speciális, különleges öntözéses, melegágyi palántanevelésen alapuló zöldségtermesztési módszert honosítottak meg. A bolgárkertészet egy eredetileg apáról fiúra szálló, hagyományörző mesterség, sajátos eszköztárral. Művelői a XIX. század második felében érkeztek Magyarországra. A vegyszermentes bolgárkertészeti zöldségek tápértéke, íze, illata messze meghaladja a nagyüzemi módszerekkel szabadföldön vagy üvegházakban termesztett zöldségekét.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

LEADER forrásból támogatjuk az integrációba belépők bolgárkertészkedési oktatását, a rendszer know-how megvásárlását.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Az intézkedés megalapozza a VP REL támogatási rendszer optimális kihasználását.

6. Az intézkedés célcsoportja:

Önkormányzatok, non-profit szervezetek.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

LEADER támogatásra jogosult lesz az a pályázó, akik az EMVA területalapú támogatásra nem jogosult térmértékű belterületi kiskertekből, külterület zártkertekből összesen legalább 0,5 hektár területet integrál.

8. Tervezett forrás:

Összes forrás:	200 millió Ft
Ebből LEADER forrás:	20 millió Ft
Tervezett önerő:	0 %
Más VP forrás:	180 millió Ft
Tervezett önerő:	REL és más együttműködési intézkedéseknek megfelelően.

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2016. II. félév-2017. IV. negyedév

10. Kimeneti indikátorok:

Támogatott LEADER projektek száma: 4 db

Támogatott VP REL projektek száma: 4 db

11. Együttműködő partnerek:

ökotermesztési-, bolgárkertészeti szaktanácsadók

II. Célkitűzés: Bükk Térségi Anyagok és Energiák Hasznosításának Történelme, Jelene és Jövője

9. Intézkedés:

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése:

A Temetkezési Hagyományok Ápolása, Fejlesztése

2. Specifikus cél:

A civilizálódó ember minden korban másképpen adta meg a végtisztességet az elhunytaknak. Célunk a különböző korok, különböző szertartási rítusainak, eszközeinek, felszereléseinek, berendezéseinek település szintű tematikus összegyűjtése, bemutatása, a bemutató helyek fejlesztésével együtt.

3. Indoklás, alátámasztás:

A jelentős részben előregedő településeinken élő, idősödő lakosság természetes ösztönrel, tudat alatt készül a másvilági életre. Ennek egyik alkalma a temetkezéseken való részvétel, ahol a ravatalozók felszereltsége, képe, története lényegesen befolyásolja a közösség közérzetét, az idősek tiszteletét, az élet megbecsülését, az elmúlás elfogadását.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

LEADER forrásból támogatjuk a ravatalozók felszerelését, felújítását, a fellelhető írott és íratlan temetkezési rítusok, eszközök, relikviák, hagyományok összegyűjtésével, bemutatásával.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Az intézkedést más OP nem támogatja.

6. Az intézkedés célcsoportja:

Önkormányzatok, non-profit szervezetek egyházközségek.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Kedvezményezettek azon települések, amelyek legalább 10 kegyeleti tárgyból álló bemutató vitrint állítanak össze a ravatalozójukban, továbbá a ravatalozójukat felújítják és megújuló energiaforrás alkalmazásával komfortosabbá teszik.

8. Tervezett forrás:

Összes forrás: 20 millió Ft, LEADER forrás
Tervezett önerő: 0 %

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2016. II. félév-2017. IV. negyedév

10. Kimeneti indikátorok:

Támogatott LEADER projektek száma: 4 db

11. Együttműködő partnerek:

Herman Ottó Múzeum

II. Célkitűzés: Bükk Térségi Anyagok és Energiák Hasznosításának Történelme, Jelene és Jövője

10. Intézkedés:

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése:

Közlekedési Eszközök Belterületi Mobil Monitoring Rendszerének Fejlesztése

2. Specifikus cél:

A belterületi útjainkon közlekedő, különböző típusú, hajtású, mozgású paraméterű eszközök mozgásának, káros anyag kibocsátásának mérésére, regisztrálására alkalmas mobil eszköz beszerzése, működtetése.

3. Indoklás, alátámasztás:

Az EU tematikus célkitűzései között egyik legfontosabb a közlekedés megreformálása, CO₂ mentesítése. Ez összecseng a hazai Jedlik Ányos Programmal, amelyik az alternatív közlekedési eszközök elterjesztését támogatja, szabályozza. Az elmúlt ciklusban megvalósított LEADER Elektromos Utak és Kutak Hálózata rendszerünket tovább kívánjuk fejleszteni. Ezt szolgálja a speciális mérő- regisztráló mobil eszköz rendszerbe állítása, amelyekkel az átalakuló közlekedés tendenciákat tudjuk értékelni.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

Közlekedési eszközök típusát, mozgásuk idejét, sebességét, káros anyag kibocsátását, érzékelő, regisztráló, kiértékelő mobil berendezés beszerzése.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Az intézkedést más OP nem támogatja.

6. Az intézkedés célcsoportja:

Önkormányzat, non-profit szervezet, vállalkozás.

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Kedvezményezett azon település, amelyek vállalja a mobil berendezés mérési eredményeinek közzétételét, tudományos igényű publikálását és más LEADER településekre való ideiglenes telepítését, meghatározott program szerint

8. Tervezett forrás:

Összes forrás: 15 millió Ft, LEADER forrás

Tervezett önerő: 25 %

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2016. II. félév-2017. IV. negyedév

10. Kimeneti indikátorok:

Támogatott LEADER projektek száma: 1 db

11. Együttműködő partnerek:

Jedlik Ányos klaszter

II. Célkitűzés: Bükk Térségi Anyagok és Energiák Hasznosításának Történelme, Jelene és Jövője

11. Intézkedés:

1. A beavatkozási terület/intézkedés megnevezése: „Fenntartható Energia és Klíma Akciótervek elkészítése, meglévő alapidokumentumok felülvizsgálata és SEAP-ok SECAP-pá történő továbbfejlesztése”

2. Specifikus cél:

A vidékfejlesztési közösség Fenntartható Energiagazdálkodásának stratégiai és operatív, akcióterv szintű megalapozása.

3. Indoklás, alátámasztás:

Az Európai Polgármesterek Szövetsége (Covenant of Mayors) az Európai Unió települési önkormányzatait és azok közösségeit tömöríti a 2020-as és 2030-as káros anyag kibocsátási, energiahatékonysági, megújuló energia elterjedési és klímavédelmi céljai mentén. Hazánkból mintegy 39 település csatlakozott korábban a Szövetséghez, vidékfejlesztési közösségünkben 13 önkormányzat. Célunk, hogy minden település bekapcsolódjon az európai célkitűzések megvalósításába, stratégiaalkotásán és megvalósításra kerülő intézkedésein keresztül. Az akciótervek elkészítését TOP forrás finanszírozza a tervek szerint, a kapcsolódó demonstrációt, hálózat-építést, szemléletformálást szakmai rendezvényeken való részvételt nemzetközi pályázatból kívánjuk finanszírozni más szakmai szervezetekkel és a Covenant of Mayors nemzeti koordinátorával együttműködésben.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

SEAP felülvizsgálata és átdolgozása SECAP-pá, ill. SECAP elkészítése, amennyiben nem áll rendelkezésre alapidokumentum. Polgármesterek Szövetségéhez történő csatlakozás, kiutazás és szakmai rendezvényeken való részvétel. Demonstráció, hálózatépítés, szemléletformálás.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Ezen intézkedés a TOP 3.2.1 intézkedésen és kapcsolódó támogatáson alapszik.

A nemzetközi, demonstrációs célú területi együttműködési pályázatok (INTERREG) lehetőséget biztosítanak az OP-ben nem elszámolható költségek finanszírozására.

6. Az intézkedés célcsoportja:

Helyi önkormányzatok

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

A vidékfejlesztési közösség egészére készül akcióterv, minden települést érintően. A támogatásra jogosult szervezet a Megyei Önkormányzat, aki területi szereplőként összefogja a megyei szintű tervezést és a vidékfejlesztési közösségekkel együttműködik.

8. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2017. I. negyedév – 2018. IV. negyedév.

9. Tervezett forrás:

Összes támogatási forrás:	10 millió Ft (50-100 fő lakos között elszámolható költség)
Tervezett önerő:	0 Ft
Támogató OP-k:	TOP 3.2.1.

10. Kimeneti indikátorok:

Projektok száma:	2 db
Támogatott kedvezményezettek száma:	1 db területi szereplő, 1 önkormányzati tulajdonú társaság
Hasznosítók szám:	42 db
Új munkahelyek száma:	0 fő
Érintett LEADER közösségi lakosság aránya:	100 %

11. Együttműködő partner:

B.A.Z. Megyei Önkormányzat
ÉMI
NORDA

8.2 Együttműködések

E.1. LEADER Elektromos Jármű Utak Térségek Közötti Hálózata (LEADER TOUR - e- CAR WAYS)

1. Specifikus cél:

A LEADER közösségek által támogatott helyi turisztikai látványosságok helyszíneinek összekötése villanyjárművekkel, szigetüzemű villanyjármű töltőállomásokkal és vendéglátással, helyi termékek értékesítésével.

2. Indoklás, alátámasztás:

A közösségünk az elmúlt tervezési ciklusban 23 db normál töltőállomást, 2 db gyorsöltő állomást és 1 db villámöltő állomást helyezett üzembe. Azóta egy speciális turizmus bontakozott ki a területünkön. Ez az átutazó villanyautós látogatók forgalma. A környező országokból, megyékből Budapestre, Nyugatra és vissza igyekvő villanyhajtású járművek érkeznek hozzánk töltésre. A leggyorsabb töltési időnk 30-40 perc, a leglassabb 4-6 óra. Ezalatt az utasok hasznos és szükséges szolgáltatással, termékekkel való ellátása jó és hosszú távon működőképes üzletnek kínálkozik. Ezt a célt kívánjuk országos együttműködésben megvalósítani, amely a „Bejárható Magyarország” program céljaihoz is hozzájárul.

3. Az együttműködés tervezett tématerületei:

3.1. Sziget-üzemmódú, Megújuló Energia Forrás Bázisú, Elektromos Jármű Töltő, Vendéglátó és Helyi Termék Értékesítő Állomások Hálózata.

A jelenleg elterjedő villanyautó töltőállomások a közcélú hálózatra csatlakoznak. Az elektromos-kút üzemeltetés során jelentős fix költségként jelentkezik a villanyhálózatot szolgáltatónak fizetendő havi rendszerhasználati díj, amely akkor is jelentkezik, ha adott időszakban nincs járműtöltés. Az együttműködési projektünk tervei szerint a szigetszerű, megújuló bázisú, elektromos jármű villámöltő állomások turisztikai látványosságok közelébe történő elhelyezése jelentősen csökkenti a működési költségeket, növeli a szolgáltatás, vendéglátás szabadságfokát, optimalizálja a bevételek nagyságát és egy speciális, környezetkímélő, fenntartható, látványos, innovatív és turisztikai integrációt generáló megoldást nyújt. A műszaki megoldások adottak, a kereskedelemben hozzáférhetőek.

Együttműködési feladatunk a LEADER térségek közötti villanyjármű szolgáltatások turisztikai menedzsmentjének felállítása, a speciális szolgáltatás rendszer töltőállomásainak, vendéglátó egységeinek, járműparkjának megszervezése, megtervezése, kivitelezése és működtetése.

4. Tervezett forrás:

4.1. LEADER TOUR- e - CAR Turisztikai Szolgáltatási Rendszer megtervezése, megszervezése, engedélyeztetése:

Összes támogatási igény: 10 ezer euro/HACS
 Önerő: 0%
 támogató OP: VP Együttműködések (19.3.1).

4.2. LEADER TOUR – e - CAR Töltő Pont és e – Bike kölcsönző létesítése és működtetése önállóan, vagy helyi kis gazdasági szereplők együttműködésében:

Összes támogatási igény: 80 + 25 ezer euro/csoport
 Önerő: 40%-10%
 támogató OP: VP 16.3.1

4.3. LEADER TOUR – e - CAR Vendéglátó és Helyi Termék Értékesítő Pont létesítése:

Összes támogatási igény: 300 ezer euro/pont
 Önerő: 40%-50-90%
 támogató OP: VP-REL

E.2. TUFAKŐ Hasznosító Térségek Együttműködése– A tufakő fejtés és faragás oktatásának, a tufakő remek bemutatásának, értékesítésének és a kapcsolódó vendéglátásának integrációja.

1. Specifikus cél:

Közép-Európa legnagyobb riolit és riodácit vulkanikus köztömbje az Északi-középhegységben a Bükkben, a Bükk-alján és a Mátrában található. A megközelítőleg 3500 km² tufás térség minden történelmi korban meghatározta az itt lakó emberek életét. A jól és könnyen faragható, fehéres, szemcsés, porózus anyagból a különböző történelmi korokban pincék, barlanglakások, kazamaták ezreit vájták ki és templomok, kastélyok, házak falait, oszlopfőit, szobraikat faragták ki. Ezt a lehetőséget és hagyományos mesterséget kívánjuk innovatívan, integráltan tovább fejleszteni.

2. Indoklás, alátámasztás:

Napjainkban újra fokozódni kezd ennek a tudásnak és termékeinek az igénye. Ezen LEADER együttműködési intézkedésünk célja a tufakő művesség oktatási, bemutatási, művelési integrációjának kiépítése, és a már elkészült pincék, barlanglakások idegenforgalmi, turisztikai hasznosítása a „TUFAKŐ TEMATIKUS ÚTON”.

3. Az együttműködés tervezett tématerületei:

3.1. A Tufakő Művesség Oktatása: Az együttműködő közösségek területéről, a hátrányos helyzetű telepeken élők közül, a sikeres felvételi után, kőműves – kőfaragó - kőfejtő jelöltekkel iskoláznak be. A bentlakásos iskolát terveink szerint EFOP 7.1. és 2.4. forrásokból finanszírozzuk.

3.2. A Tufakő Mesterek és Remekük Bemutatása: Az együttműködő LEADER közösségek területén, egy-egy tufakő bányával és hagyományokkal rendelkező településen TUFAKŐ faragásokat, szobrokat, eszközöket bemutató, oktató és értékesítő udvart létesítünk és működtetünk.

3.3. Tufakő Vendéglátási Integráció Tematikus Útja: A „TUDOMKA OKTATÁSI KÖZPONT” irányításával és koordinálásával a Tufakő Művesség Oktatási Központját, a Tufakő Remekük Bemutató Udvarait és a különböző településeken található pincéket, barlanglakásokat, pince alkotó műhelyeket egy tematikus úton ajánljuk a látogatóknak. A Tufakő Tematikus Út integráció tagja zsűrizett ételekkel, italokkal, látványosságokkal, öltözetekkel, szállással, szolgáltatásokkal, környezettel fogadják a központ által szervezett vendégeket és alternatív közlekedési eszközökkel szállítják egyik helyről a másik helyszínre azokat.

4. Tervezett forrás:

Tufakő Művesség Oktatása

Összes támogatási igény: 250 millió Ft
 Önerő: 0%
 Támogató OP: EFOP 1.7.; 2.4.

Tufakő Remekük Bemutató Udvarai

Összes támogatási igény: 20 ezer euro/HACS/udvar
 Önerő: 0%
 Támogató OP: LEADER Térségek Közötti Együttműködések

Tufakő Vendéglátási Integráció Tematikus Útja

Összes támogatási igény: 500 millió Ft/HACS
 Önerő: 40%-90%
 Támogató OP: VP-REL; 16.3.1.; 6.2.1.; 6.4.1.

E.3. Borvidékek együttműködése

1. Specifikus cél:

Vállalkozásfejlesztés, programturizmus fejlesztése, fiatalok és képzettek vonzása, közösségépítés.

2. Indoklás, alátámasztás:

LEADER térségünk egyik meghatározó eleme a Bükki borvidék, ahol az elmúlt időszakban igen jelentős beruházások valósultak meg mind a borászatok, mind a turizmus területén. Ugyanakkor a borok, borászatok 2-3 nagyobb vállalkozás kivételével még kevéssé ismertek a magyar borpiacon. Mind a borászatok, mind a turizmus fellendítésében sokat segítené, ha a különböző borrégiók bemutatkoznának egymás rendezvényein.

3. Az együttműködés tervezett tématerületei:

A Bükk borainak, borászatainak, turisztikai lehetőségeinek bemutatása különböző hazai borászathoz és/vagy turizmushoz kapcsolódó országos vagy térségi rendezvényeken. Régiós rendezvényhez kapcsolódóan a vendéglátó régió borainak, borászatainak bemutatkozási lehetőség biztosítása a Bükk térségében megrendezésre kerülő rendezvényeken.

E.4. Bükk-aljai és Mezőségi Községi terek kialakítása rendezvény szervezése együttműködés keretében

1. Specifikus cél:

Két akciócsoport egy-egy települése közötti kulturális és gazdasági együttműködés.

2. A tervezett fejlesztés bemutatása:

Külső közösségi tér kialakítása, kulturális gasztronómiai rendezvények szervezése, tevékenységhez kötődő gépek, eszközök beszerzése. Közös kiadvány készítése a rendezvények, illetve az együttműködés népszerűsítése érdekében. Marketing tevékenység.

E.5. Zárszámadás Őseinktől

Megvalósítás helyszíne: Dél Bükk, Dél-Borsodi Mezőség, Székelyföld

1. A Projekt célja:

Magyarországban fellelhető régi mesterségek felkutatása és bemutatása, különös tekintettel a Dél Bükk és a Dél-Borsodi Mezőség területére. Célunk, hogy felkutassuk a természeti, kulturális és a nemrég még a mindennapi élet részét képező szakmákat, apáról-fiúra szálló hagyományokat, a megújuló energiák otthon is elkészíthető találmányait. Mindezt egy mindenki számára ingyenesen elérhető honlapon videókkal és kiadványként is olyan közérthető módon és nyelvezettel, hogy még egy laikus ember számára is elsajátíthatóak legyenek ezek a tevékenységek.

2. A tervezett fejlesztés bemutatása:

A Szalakóta Egyesület és a Bese Természetvédelmi Egyesület együttműködéseként az élet minden részére kiterjedő mesterség almanach összegyűjtésére vállalkozunk. Kiindulási alapnak tekintjük a Dél-borsodi LEADER Egyesület által elindított Dél-Borsod Értéktára adatbázist. Azt szeretnénk megmutatni pl., hogy egy hímző mester, hogy dolgozik, mik a szabályok és ezt hogyan lehet elsajátítani a legegyszerűbben. Ehhez igénybe vesszük a mai technika vívmányait is, hogy érthető legyen a szakma elsajátítása és, hogy fennmaradjon az utókornak, hiszen a vidéki fiatalok nagy számban költöznek el hazulról és számukra a régi viselkedési formák már nem irányadóak. A régi korok hagyományi mellett a megújuló energiaforrások házilag történő kiaknázásának a lehetőségét is be kívánjuk mutatni: A háztartásokban használt szerszámokkal, könnyen beszerezhető alapanyagokból tapasztalt szakemberek mutatják meg ezeket a technológiákat. Ebben a Gödöllői Szent István Egyetem munkatársai segítenek. Határon túli együttműködésre törekszünk, hogy lehetővé váljon a határon túl élő magyarság lassan feledésbe merülő értékeinek feltárása és megőrzése is. Ebben együttműködő partnerünk a kolozsvári Civitas Alapítvány. Az alábbi tématerületeken is előrelépést kívánunk elérni: Helyi termékek és szolgáltatások népszerűsítése, vidéki fiatalok aktivizálása, ökológiai megoldások népszerűsítése. PR, és kommunikációs tevékenységek ellátása.

3. Fejlesztés keretében megvalósítani kívánt tevékenységek: képzés előkészítése és megvalósítása, marketing, egyéb: tudástranszfer

E.6. Bükki látványosságokat népszerűsítő filmsorozat megalkotása

1. Specifikus cél:

A mindkét térségben megtalálható – Közép - Európában egyedülálló – tufaköbe vájt pincék, templomszerű szentélyek, barlanglakások, hodályok, járatok, alkotóműhelyek bemutatására szolgáló filmsorozat elkészítése.

2. Indoklás, alátámasztás:

Jelenleg nincs ilyen alkotás. A népszerűsítő filmsorozat segíti a két térség vonzáskörzetében a turisztikához kapcsolódó vállalkozásokat. Az együttműködés eredményeként javul a magasabb fizetőképességű külföldi vendégkör megnyerése, továbbá az idegenforgalmi elő-, és utószezon forgalmának növekszik.

Az együttműködés tervezett tématerületei:

A kisfilmek elkészítése segíti a KÖRKORSZAKTÓL A JÖVŐBE – BÜKK TÉRSÉGI UTAZÁS TÉRBEN ÉS IDŐBEN stratégia kapcsolását a hasonló adottságú szomszéd LEADER HACS területéhez és céljaihoz. Erősítjük a két térségbe látogatók utaztatásának megszervezését, a turisztikai termékek kialakítását és fejlesztését, a kampányok tervezését, a marketing – PR, és kommunikációs tevékenységek ellátását, a rendezvények, programok megszervezését.

8.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei

A HACS jogi formája, a megalakulás dátuma, fő tevékenységi körök:

A HACS első jogi személyiségű szervezete 2008. május 20-án alakult BÜKK-MAK LEADER Nonprofit Kft (BML) néven. A nonprofit kft. üzletrészeit 10 üzletrészre osztva 147 üzletrészvényes tulajdonos tulajdonol. A Bükk-Térségi LEADER Egyesület (BTLE) 2011. október 27-én 145 alapító taggal alakult meg, az 54/2011. (VI.10.) VM rendelet rendelkezéseinek megfelelően. Az egyesület 2012. május 01.-től átvette a LEADER HACS címbirtokosságát és az azzal járó jogokat és kötelezettségeket a BML-től. A BTLE működésének alapelvei: a nyitottság, átláthatóság, a megkülönböztetéstől mentes döntéshozatal az elszámoltathatóság a tagság és az Irányító Hatóság felé és a stratégia által érintett lakosság arányos képviselője a döntéshozatalban.

Kiemelt feladataink:

Az egyesületet létrehozó, a helyi közösséget alkotó, a térségben élő magán személyek és családok felkarolása, innovatív, hálózatos képzése, ismereteik fejlesztése, tudásuk, készségük értékesítése az önkormányzataink, a vállalkozásaink és a civil szervezeteink közreműködésével, a helyi anyagok és energiák fenntartható hasznosításával.

A BTLE tevékenységei:

A területre és a helyi fejlesztési stratégia tájékoztatására irányuló intézkedések. A helyi fejlesztési stratégia előkészítésében és végrehajtásában közreműködő személyzet képzése. Jól azonosított mikrokörzeti vidéki területekre irányuló, Helyi Fejlesztési Stratégia (HFS) kidolgozása, multiszektorális tervezése és végrehajtása. A helyi gazdaság, különböző ágazatainak szereplői és projektjei közötti kölcsönhatáson alapulva, helyi köz- és magánszférabeli partnerségek kialakítása. A HFS megvalósítására vonatkozó döntéshozatal. Az Egyesület működtetésével kapcsolatos adminisztratív feladatok és tevékenységek. A HFS megvalósításának pénzügyi igazgatása. Részvétel a belföldi és az európai hálózatok találkozóin. A Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott animációs és hálózatépítési (networking) feladatok teljesítése. A HFS-re vonatkozó információszolgáltatás, az emberi erőforrások fejlesztése a helyi együttműködés és partnerség elősegítése érdekében. A HFS megvalósítását célzó projektek vonatkozásában a több szektorra

kiterjedő együttműködések ösztönzése és támogatása. Az Egyesület tevékenységének népszerűsítése. A HFS megvalósításában résztvevő partnerek és az Egyesület tagjainak képzése. A HFS végrehatása érdekében, az érintett területekre vonatkozó tanulmányok készítése.

A HACCS összetétele:

A 2015. 11. 05.-i taglétszám: 170 tag (2. sz. táblázat). 15 tagunk tervezési területünkön kívüli, pártoló tag. A szférák aránya a tervezési területen: tag 155, közszféra: 42 tag - 27 %, üzleti szféra: 43 tag - 28 %, civil szféra: 70 tag - 45 %. A civil és üzleti szféra együttes aránya a tagságban a tervezési területen 73 %, ami a vonatkozó előírásoknak és a LEADER alapelveknek megfelel. A Bükk-Térségi LEADER Egyesület HACCS tagságon belüli szakmai csoportok nem kerültek kialakításra, a tagok egyenrangúak, minden tag egy szavazattal rendelkezik.

A Bükk-Térségi LEADER Egyesület Elnöksége 15 tagból áll (x. sz. melléklet), amely a Döntéshozó Testülete a HACCS-nak. Az Elnökségben 5 fő a közszférát, 3 fő az üzleti szférát és 7 fő a civil szférát képviseli, így a civil és üzleti szféra együttes aránya az Elnökségben 67 %, ami a 1303/2013/EU rendelet 32. cikk (2) bekezdés b) pontjának és a LEADER alapelveknek megfelel.

A HACCS szervezeti felépítése:

Közgyűlés: A tagok összessége (4. táblázat), az Egyesület legfőbb döntéshozó szerve. A Közgyűlés hatáskörébe tartozik többek között az Alapszabály elfogadása és módosítása, a vezető tisztségviselők, az Elnökség tagjainak megválasztása, visszahívása, az éves költségvetés és tagdíj elfogadása, az éves beszámoló elfogadása, a Felügyelő Bizottság tagjainak megválasztása és visszahívása, a Szervezeti és Működési Szabályzat jóváhagyása.

Elnökség: Az Elnökség az Egyesület Közgyűlése által megválasztott, 15 egyesületi tagokból álló döntéshozó szerv (5. táblázat). Az elnökségi tagjelölteket a tagok javasolják. Az Elnökség hatáskörébe tartozik az éves költségvetés elkészítése, a tagdíj megállapításának az előkészítése és annak a Közgyűlés elé terjesztése, a tagság nyilvántartása; az egyesület működésével kapcsolatos iratok megőrzése. Az elnökség feladata a Közgyűlési előterjesztések megtárgyalása, döntés pályázatok benyújtásáról; döntés a Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítéséről, a hozzá kapcsolódó intézkedések, pályázatok meghirdetésével kapcsolatos ügyekben; döntés a Helyi Fejlesztési Stratégia végrehajtása során benyújtott pályázatokról, a beérkezett pályázatok értékelése, rangsorolása. Mindezeket túl az elnökség gyakorolja a Helyi Fejlesztési Stratégia előkészítése, elfogadása és végrehajtása során mindazon hatásköröket, melyeket az Irányító Hatóság vagy a jogszabály a Helyi Akciócsoport hatáskörébe utal. Az elnökség testületként dönt, és a döntést a törvényes képviselő hajtja végre.

Elnök: A Közgyűlés által egyszerű többséggel, nyílt szavazással öt év időtartamra választott vezető tisztségviselő, aki az Egyesületet önállóan képviseli, az egyesület törvényes képviselője.

Alelnökök: A közgyűlés két alelnököt választ: általános alelnököt, valamint az elnökség által meghatározott feladatot ellátó szakmai alelnököt. Az általános alelnök az elnök akadályoztatása esetén annak általános helyettese. Mindkét alelnököt a közgyűlés a megjelent tagság egyszerű többségével, nyílt szavazással öt éves időtartamra választja tagjai sorából.

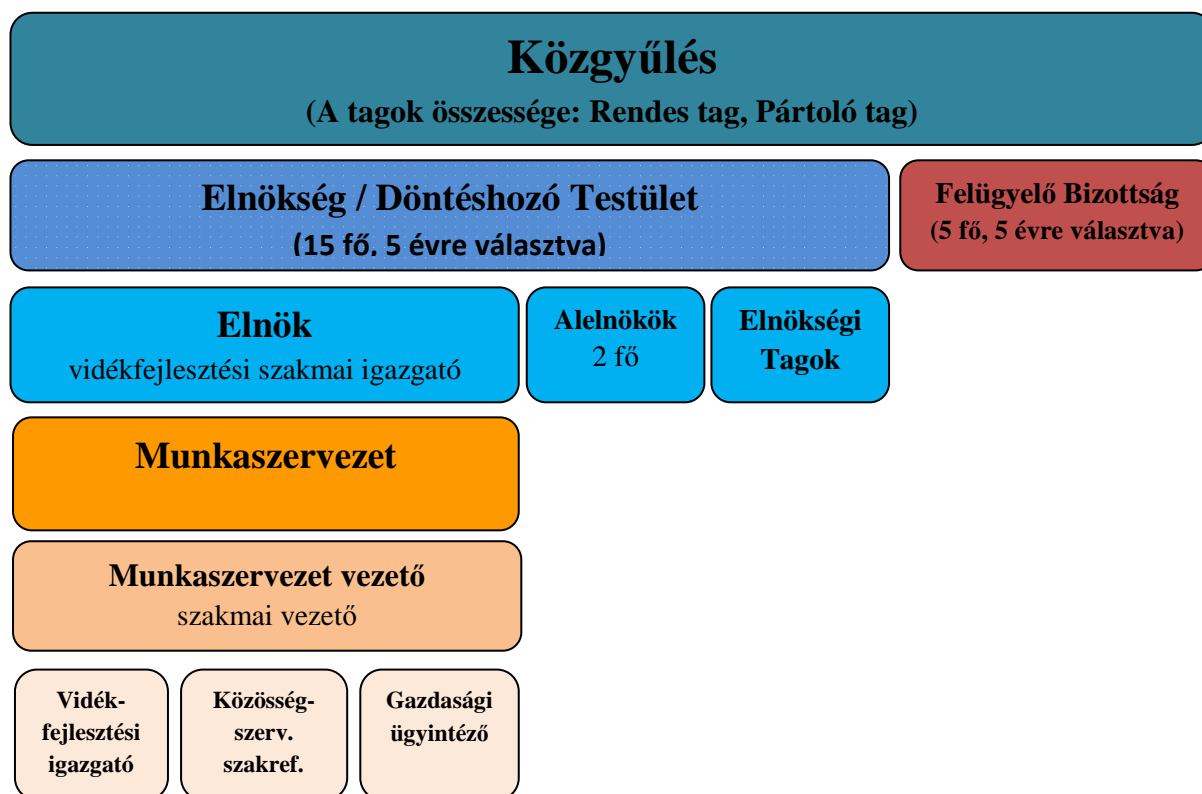
Munkaszervezet: Az Egyesület ügyviteli, adminisztratív szervezete, az Egyesület tevékenységét segítő iroda, amely nem képez önálló jogi egységet. A munkaszervezet az Egyesület működésével kapcsolatos feladatok ellátása mellett közreműködik a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 Irányító Hatósága által meghatározott egyéb feladatok ellátásában is. A pályázatkezeléssel kapcsolatos ügyintézői feladatok önálló irányítására – az összeférhetetlenségi szabályok figyelembe vételével – szakmai vezetőt alkalmaz, aki ellátja az Irányító Hatóság által meghatározott munkaszervezet vezetői feladatokat is.

Munkaszervezet vezető: A Munkaszervezet munkáját a hivatal vezetőjeként a Munkaszervezet vezető irányítja. A Munkaszervezet vezető kiválasztásáról az Elnökség gondoskodik.

Felügyelő Bizottság: A Közgyűlés által 2/3 többséggel, nyílt szavazással, közvetlen választással, 5 éves időtartamra választott, 5 fős bizottság (6. sz. táblázat). Az Egyesület működésének és gazdálkodásának ellenőrző szerve.

Az Egyesület Tagjai: Az Egyesületnek tagja lehet minden olyan természetes és jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, aki egyetért az Egyesület céljaival, elfogadja az alapszabályt, rendszeresen fizeti a tagdíjat és felvételéhez a Közgyűlés egyszerű szótöbbséggel hozott határozatával hozzájárul. A felvételi eljárás a tagjelölt belépési nyilatkozatának az Elnökséghez való eljuttatásával kezdődik, amelyhez csatolni szükséges az Egyesület legalább két tagjának írásos ajánlását. A tagfelvétel korlátozásmentes.

A Bükk-Térségi LEADER Helyi Akciócsoport Szervezeti felépítése

Az egyes szervezeti egységek, funkciók szerepének és felelősségi köre:

A Munkaszervezet feladatai:

- Kapcsolatot tart a helyi szereplőkkel és segíti azokat a fejlesztési és végrehajtási kapacitásainak kiépítésében és a projektirányítási képességeik fejlesztésében.
- Az Elnök és az Elnökség felügyeletével, a Közgyűlés jóváhagyásával olyan a hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási eljárás és objektív kritériumokat dolgozása ki a pályázatok kiválasztásához, amelyek elkerülik az összeférhetlenséget, a holtteher vagy helyettesítő hatást, ugyanakkor biztosítják, hogy a kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50%-át állami vagy önkormányzati költségvetési gazdálkodó szerveknek nem minősülő partnerek adják.
- A Munkaszervezet vezető irányításával gondoskodik a pályázati felhívások vagy folyamatban lévő projektbenyújtási eljárás előkészítéséről és közzétételéről, beleértve a kiválasztási kritériumok meghatározását és súlyozását – megfelelő időtartam biztosítása mellett.
- Befogadja a támogatási kérelmeket.

- A Döntéshozó Testület által kiválasztott pályázatokat és a támogatás összegeket rögzíti, továbbá a jóváhagyás előtt a javaslatokat benyújtja a felelős hatósághoz a támogathatóság végső ellenőrzése céljából.
- A közösségvezérelt HFS és a támogatott műveletek végrehajtását monitoringozza, és az adott stratégiához kapcsolódó egyedi értékelési tevékenységeket végrehajtja.
- A Felügyelő Bizottság ellenőrzésével gondoskodik az állami támogatások átláthatóságára vonatkozó EU Közösségi szabályoknak való megfelelés érdekében a VP 19.1 és 19.4 aljogcímen kapott támogatásokat az egyéb forrásból szerzett vagy gazdálkodási tevékenységből elért bevételeiktől elkülönítetten való kezeléséről és nyilvántartásáról.

Az Döntéshozó Testület feladatai:

- Értékeli a pályázati kérelmeket.
- A pályázatok kiválasztása során a kiválasztási kritériumok összeállítása és súlyozása által összhangot biztosít a közösségvezérelt fejlesztési stratégiával, valamint a támogatás szükségességét mérlegeli.

A helyi fejlesztési stratégia megvalósítását szolgáló humán erőforrás bemutatása:

Dr. Nagyné Mile Erzsébet a Munkaszervezet szakmai vezetője. Munkaszervezet vezetőként irányítja és ellátja a LEADER program tervezésével, végrehajtásával és az egyesület működésével kapcsolatos adminisztrációs és ügyintézői feladatokat elvégzését.

Irányítja a 2014-2020-as időszakra szóló Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítésével és felülvizsgálatával kapcsolatos feladatokat, a HFS végrehajtásához kapcsolódóan a benyújtásra kerülő támogatási igények előzetes formai és tartalmi értékelésének elvégzését, a Döntéshozó Testület üléseit követően pedig a kérelmek további kezelését.

Irányítja a 2014-2020-as időszakra vonatkozó fejlesztési elképzelésekkel kapcsolatos ügyfél tájékoztatási, tanácsadási feladatokat, továbbá közreműködik a támogatási kérelmek elkészítésében és lebonyolításában (animáció, projektgenerálás, segítségnyújtás pályázati kérelmek összeállításában, projekt menedzsment).

Barnáná Sinyei Marianna közösségsszervező szakreferens. Közreműködik a különböző fórumok, rendezvények előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában. Az ügyfelek által benyújtott projektgyűjtő adatlapokkal, kérdőívekkel, támogatási kérelmekkel kapcsolatos adminisztrációs feladatokat lát el.

A 2014-2020-as időszakra szóló Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítésével és felülvizsgálatával kapcsolatos azon feladatokat elvégzi, mellyel a szakmai vezető megbízza.

A HFS végrehajtásához kapcsolódóan a benyújtásra kerülő támogatási igények előzetes formai és tartalmi értékelésével, a Döntéshozó Bizottság ülését követően pedig a kérelmek további kezelésével kapcsolatos azon feladatokat látja el, mellyel a szakmai vezető megbízza.

A 2014-2020-as időszakra vonatkozó fejlesztési elképzelésekkel kapcsolatos ügyfél tájékoztatási, tanácsadási feladatok, továbbá a támogatási kérelmek/pályázatok elkészítésével és lebonyolításával (animáció, projektgenerálás, projekt menedzsment) kapcsolatos azon feladatokat elvégzése, mellyel a szakmai vezető megbízza.

Dr. Nagy József PhD, a DE MÉK Kihelyezett Tanszékvezető, regisztrált mezőgazdasági és vidékfejlesztési szaktanácsadó, vidékfejlesztési szakmai igazgatóként előad, oktat, tanácsot ad, stratégiai célokat fogalmaz meg, lobbizik és szervezi a különböző fórumokat, rendezvényeket.

A 2014-2020-as időszakra vonatkozó fejlesztési tervekkel, lehetőségekkel kapcsolatos ügyfél tájékoztatási, tanácsadási feladatokat lát el.

Szabó Péter Pálné gazdasági ügyintéző. Az egyesület gazdasági feladatait végzi el.

Közreműködik a különböző fórumok, rendezvények előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában. Tervezési területünkön az animációs és a projektgenerálási tevékenységet elsősorban

A **Döntéshozó Testület** dönt a kérelmek támogathatóságáról és a végleges pontszámáról illetve a pályázatok rangsoráról. A döntéshozatalkor a pontozási szempont alapján történik a pontszám megállapítása, melyről a Döntéshozó Testület tagjai szavazással döntenek. A Döntéshozó Testület határozatképességének feltétele, hogy a DHT tagok több mint az 50%-a jelen legyen a döntéshozatalkor. A szavazás csak abban az esetben elfogadható, amennyiben a szavazatok legalább 50%-át állami vagy önkormányzati költségvetési gazdálkodó szervnek nem minősülő szervezetek képviselői adják. A döntéseknél az összeférhetetlenségre vonatkozó előírásokat is be kell tartani.

A Helyi Fejlesztési Stratégia megvalósítását elsősorban az Elnökség tagjai és a munkaszervezet dolgozói segítik. Az Elnökségben minden esetben a legaktívabb és a különböző, a döntéshozatalt segítő szakmai tapasztalatokkal rendelkező tagok kerültek felkérésre és megválasztásra. A döntéshozó testület tagjait a HACS tagság ismeri, munkájukat elismeri, döntéseikkel kapcsolatban nem merült fel kifogás.

Az egyesület elnöke nagy tapasztalatú vidékfejlesztési szakember. Korábban a LEADER+ program gesztor szervezetének vezetője, majd a 2007-2015 tervezési időszak HVS készítő Tervezést Koordináló Csoport vezetője és a HVS megvalósulásáért felelős személy. A Debreceni Egyetem MÉK kihelyezett tanszékének vezetője. Az Elnökség több tagja (Zsiros Sándorné, Nagy László Győző, Kékedi László Vilmos, Vass Lajos Sándor, Mester Barna, Halász Rezső, Fábíán Kálmán) részt vett a 2007-2013 tervezési időszak HVS elkészítésében, végrehajtásában és felülvizsgálatában, mint az akkori Elnökség vagy a DHT tagja. Szabó Gergely és Szalai Szabolcs a BAZ Megyei Közgyűlés tagjaként jelentős munkát végzett a BAZ Megyei Település- és Területfejlesztési Operatív Program kidolgozásában. Buday-Malik Adrienn stratégiai gazdaságfejlesztési osztályvezetőként részt vett az Észak-Magyarországi Intelligens szakosodási stratégia, BAZ megye S3 stratégiája, Hu-Sk határon átnyúló innovációs stratégia kidolgozásában, Miskolc Megyei Jogú Város Integrált Területi Programjának előkészítésében, a TOP végrehajtó szervezet kialakításában illetve, Miskolc MJV helyi S3-as stratégia megalkotásában. A munkaszervezet vezető részt vett a LEADER+ program megvalósításában, a 2007-2013 tervezési időszak HVS elkészítésében, felülvizsgálatában illetve végrehajtásában. A munkaszervezet egyik dolgozója 2008-tól dolgozik a LEADER mozgalomban közösségsszervezőként jelentős eredményt ért el a „Tiszta Vonzó Porta” és a „Tiszta Vonzó Településem” programokkal.

A működés fizikai feltételeinek bemutatása:

A Bükk - Térségi LEADER Egyesület székhelye, munkaszervezeti irodája 3554 Bükkaranyos, Nagyferenczi tanyán található. A 2007-2015-ös tervezési időszakban is ezt az irodát használta a HACS, így az akkreditációs feltételeknek is megfelelően felszerelt az iroda. 150 m² alapterületen, 3 iroda és 1 tárgyaló található, amely vezetékes telefonnal, szélessávú internettel, számítástechnikai- és audiovizuális eszközökkel, jogtisza szoftverekkel, fénymásoló/nyomtató készülékkel, szkennelrel és megfelelő bútorzattal ellátott. Az eszközök egy részét a 2012. 04. 31-ig címbirtokos BÜKK-MAK LEADER Np. Kft-től béreljük. A 2012. 05. 01. után beszerzett eszközök az egyesület tulajdonában vannak.

A működésre tervezett költségvetés alátámasztása:

A Bükk-Térségi LEADER Egyesület működését a LEADER működési és animációs költségek programból (VP-19.4.1), az évente befolyó tagdíjból és az Egyesület vállalkozói tevékenységéből kívánja fedezni.

A részletes költségvetés a végleges HFS-ben kerül bemutatásra.

8.4 Kommunikációs terv

A HACS kiemelt kommunikációs céljai:

- A HACS területén élők tájékoztatása az Operatív Programokról, kiemelten a Vidékfejlesztési Programról és a pályázati lehetőségekről.
- A HACS bemutatása, tevékenységének megismertetése a lakossággal.
- A széles nyilvánosság bizalmának elnyerése, az érdeklődés felkeltése.
- A LEADER ismeretek minél szélesebb körnek történő átadása.
- Tapasztalat- és információcsere más akciócsoportokkal, külföldi partnerekkel.
- A kötelező elemeken túl, jó kapcsolat fenntartása az Irányító Hatósággal, a Közreműködő Szervezettel.

1. A célcsoport meghatározása:

BELSŐ KOMMUNIKÁCIÓ

Az Akciócsoport tagjai, vezetősége, bizottságai, munkaszervezete több kommunikációs csatornán is kapcsolatot tartanak fenn egymással és közöttük az információ-áramlás szabadon történik. A belső kommunikáció során használt eszközök: személyes megbeszélés, tájékoztató, beszámoló, telefon, internet, elektronikus levelezés; hagyományos levelezés.

KÜLSŐ KOMMUNIKÁCIÓ

A HACS külső kommunikációja az Irányító Hatóságának előírásainak megfelelő arculati elemek használatával történik. A HACS a tevékenységét, benne a HFS tervezését, végrehajtását mind a széles nyilvánosság és mind a pályázók célcsoportja felé kommunikálja. A széles nyilvánosság alatt a hazai, a külföldi érdeklődőket értjük. A pályázók célcsoportját HACS - hoz pályázatot benyújtók alkotják.

2. A kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása, beleértve a pályázók és a szélesebb nyilvánosság tájékoztatásának módját:

Széles nyilvánosság felé történő kommunikációs eszközök, tevékenységek:

- A helyi nyomtatott (Észak-Magyarország című napilap, MINAP című hetilap) és elektronikus sajtó (www.boon.hu, www.minap.hu) segítségével sajtótájékoztató tartása, sajtóközlemény kiadása.
- A HACS honlapján (<http://bukkleader.hu/>) hírek, közlemények elhelyezése.
- A HACS facebook oldala (<https://www.facebook.com/bukkleader.hu/?fref=ts>)
- A települési önkormányzatok honlapján, hirdetőtábláján hírek, közlemények elhelyezése.
- A helyi kábeltelevíziók képűjság szolgáltatásán hírek, közlemények elhelyezése.
- Nyilvános fórumok szervezése.
- Háromhavonta, minimum 500 példányban megjelenő, 2-4 színes oldalú, A/5-ös formátumú tájékoztató kiadvány.
- Évente, A/4-es méretű, színes minimum 800 példányban megjelenő kiadvány a LEADER támogatásával a térségben megvalósuló projektek bemutatására.

Pályázók felé történő kommunikációs eszközök, tevékenységek:

- Elektronikus levél küldése.
- Postai levél küldése.
- Aktuális pályázati információkkal kapcsolatos elektronikus hírlevél küldése.

ÉVENTE MEGJELENŐ KIADVÁNY

A kiadvány tartalma:

- az éves kérelem beadási fordulók rövid értékelése;
- a nyertes pályázatok ismertetése;
- a jelentősebb, jól nyomon követhető projektek fotókkal is illusztrált bemutatása.

HÍREK, ESEMÉNYEK, PROJEKTTÁJÉKOZTATÓK A MÉDIÁBAN, A SAJTÓBAN, A TELEPÜLÉSI HONLAPOKON, A TELEPÜLÉSI HIRDETŐTÁBLÁKON

Fontos kommunikációs csatorna-csoportról van szó, mivel az adott településeken helyi szintű információ átadáson, megyei napilapon, interneten, kábel TV-n keresztül szinte minden házhoz eljut a közvetített információ. Az időszakosan megjelenő tájékoztatók, ismertető, beszámoló megjelenésének gyakorisága az aktuális információk tartalmától és mennyiségétől függ.

NYILVÁNOS FÓRUMOK

A HACS Munkaszervezete minden településen legalább egy fórumot tart.

A nyilvános fórumok tartalma:

- a HFS rövid ismertetése, céljait, prioritásait, intézkedései;
- a VP intézkedésről szóló legfontosabb információk átadása (törvényi háttér, időhatárok, hozzáférés stb.);
- a kérelem beadás rendje (beadási határideje, a beadás helye, a tanácsadás és információszolgáltatás helye és ideje);
- tájékoztatás a kérelmekhez kapcsolódó dokumentációról, a formanyomtatványokról, csatolandó mellékletekről, információs anyagokról, ezek biztosításáért felelős személyek, szervezetek elérhetőségéről.

ÖNÁLLÓ WEBOLDAL MŰKÖDTETÉSE

- RÓLUNK (Az akciócsoportot alkotó települések felsorolása, rövid bemutatása, lehetőség szerint linkekkel a települési honlapokra), STRATÉGIÁNK (saját program ismertetése), HÍREK (aktuális hírek közzététele), DOKUMENTUMTÁR, ESEMÉNYNAPTÁR, GALÉRIA, SAJTÓSZOBA, FÓRUM, ELÉRHETŐSÉG (saját elérhetőségek feltüntetése), GYIK (Gyakran Ismétlődő Kérdések)

3. A HACS dokumentumaihoz és a HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférés lehetőségeinek bemutatása, visszacsatolási lehetőségek, ezek kezelésének és dokumentációjának módja.

A HACS dokumentumaihoz és a HACS-ról szóló információkhoz

- a HACS honlapján (<http://bukkleader.hu/>);
- a HACS facebook oldalán (<https://www.facebook.com/bukkleader.hu/?fref=ts>)
- a HACS Munkaszervezetének ügyfélszolgálati irodájában, ügyélfogadási időben lehet hozzájutni.

Az olvasók az információkról személyesen a HACS ügyfélszolgálati irodájában (3554 Bükkaranyos, Nagy-ferenczi tanya), telefonon keresztül (46/576-280, fax: 46/576-281), e-mailben (hacs@bukkleader.hu), illetve a honlap kapcsolat-felvételi űrlapjának kitöltésével kommunikálhatnak a munkaszervezettel

4. A kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök és a humán kapacitás bemutatása.

A kommunikációs tevékenység megszervezése a munkaszervezet vezetőjének feladata. A munkaszervezet vezetője a kommunikáció adminisztratív feladatait a munkaszervezet tagja látja el.

5. A HFS-sel kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve.

Sajtótájékoztató tartása, sajtóközlemény kiadása évente két alkalommal.

A HACS honlapján hírek, közlemények elhelyezése, aktualitásnak megfelelően, legalább havonta egy alkalommal.

A HACS facebook oldalán hírek, közlemények elhelyezése, aktualitásnak megfelelően.

A települési önkormányzatok honlapján, hirdetőtábláján hírek, közlemények elhelyezése aktualitásnak megfelelően, legalább havonta egy alkalommal.

A helyi kábeltelevíziók képűtség szolgáltatásán hírek, közlemények elhelyezése aktualitásnak megfelelően, legalább havonta egy alkalommal.

Nyilvános fórumok szervezése aktualitásnak megfelelően, legalább havonta egy.

Kiadvány a LEADER támogatásával a térségben megvalósuló projektek bemutatására. évente.

6. A kommunikációs tevékenység pénzügyi terve.

A kommunikációs tevékenységre évente 300 000 Ft kiadást tervezünk. Ezen belül a honlap üzemeltetésére, a Hírlevél kiadására és sajtóra évente 100.000 Ft, a kiadványokra évi 50 000 Ft, a Tájékoztató Fórumokra évente kb. 150.000 Ft kiadást tervezünk.

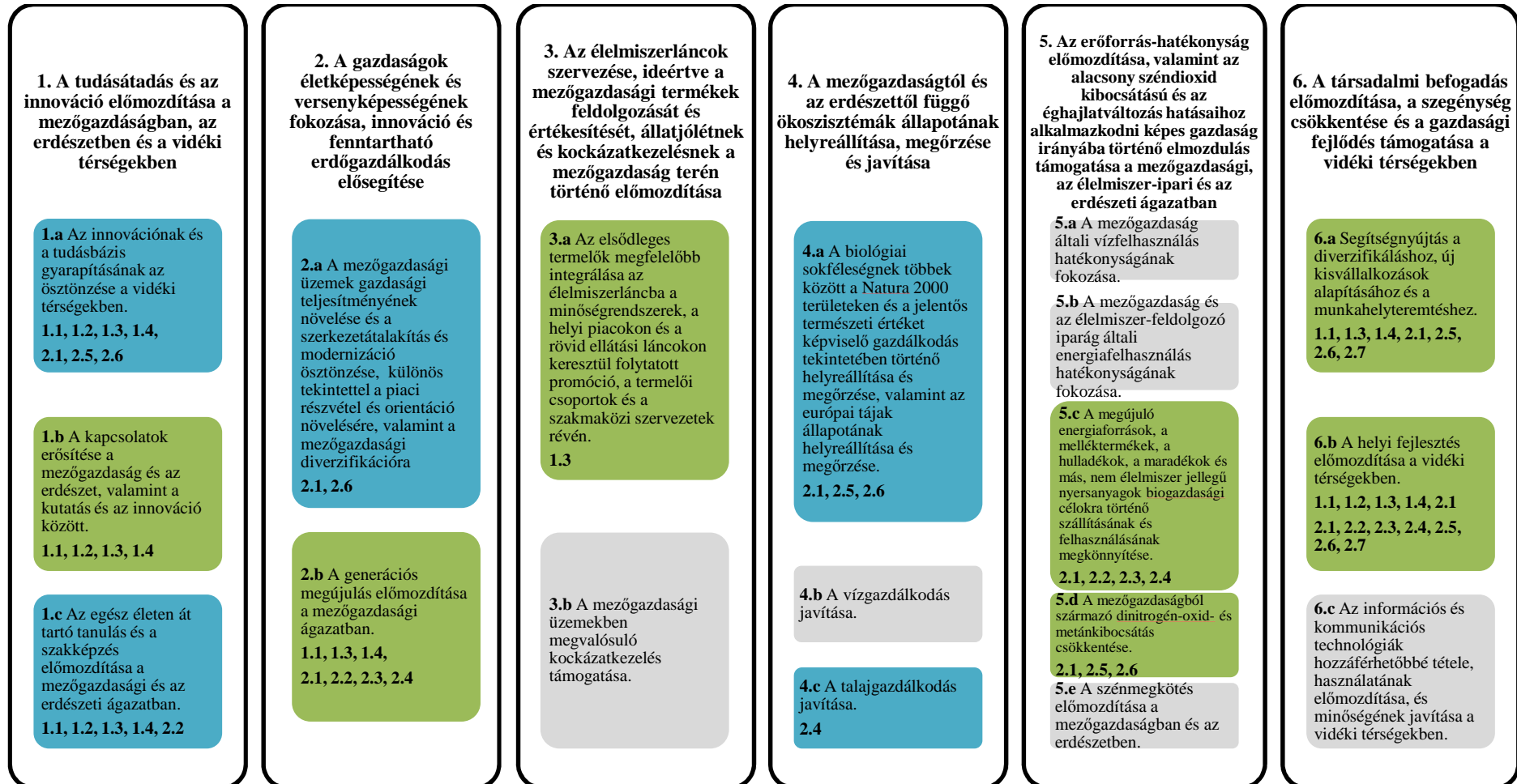
9. Indikatív pénzügyi terv

A HFS fejlesztési forrás felhasználásának ütemezése (millió Ft)

Forrás: EMVA LEADER 19.2 alintézkedés (millió Ft)								
Sorszám	Az intézkedések megnevezése	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen	%
1.	1.1 „LEADER TUDOMKA PONT”	60,00	0	0	0	0	60,00	9
2.	1.3 „LEADER TUDOMKA FALU”	180,00	0	0	0	0	180,00	26
3.	1.4 „LEADER TUDOMKA MIKROKÖRZETI PONT”	100,00	0	0	0	0	100,00	14
4.	1.5 „LEADER TUDOMKA KÖZPONT”	20,00	0	0	0	0	20,00	3
5.	2.3 „MESTERSÉGEK MÚLTJA, JELENE ÉS JÖVŐJE”	200,00	0	0	0	0	200,00	29
6.	2.5 Önkormányzati és Egyházi Felhasználási Célú Szolgáltató MAKROVIRKA Energia Termelő és Elosztó Hálózat Létrehozása	70,00	0	0	0	0	70,00	10
7.	2.7 Bükki és Bükk-lábi Források Hasznosítási Integrációjának Kifejlesztés	6,05	0	0	0	0	6,05	1
8.	2.8 „Sajó - Hernád Völgyi Bolgárkertészeti Integráció Megszervezése”	20,00	0	0	0	0	20,00	3
9.	2.9 "A Temetkezési Hagyományok Ápolása, Fejlesztése"	20,00	0	0	0	0	20,00	3
10.	2.10 "Közlekedési Eszközök Belterületi Mobil Monitoring Rendszerének Fejlesztése"	15,00	0	0	0	0	15,00	2
	Összesen	691,05	0	0	0	0	691,05	100

Mellékletek

1. ábra: A Vidékfejlesztési Program prioritástengelyeinek és fókuszterületeinek kapcsolódása a stratégiához

direkt kapcsolat
 indirekt kapcsolat

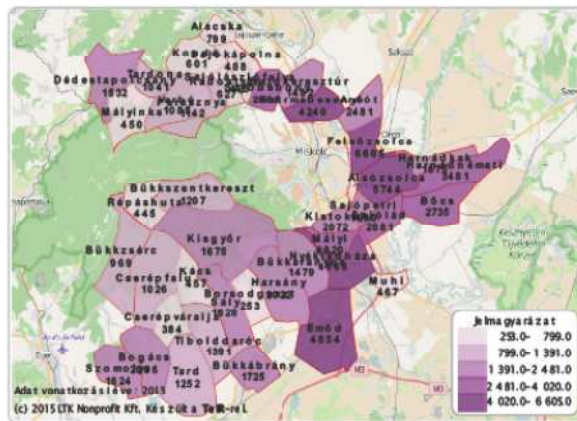
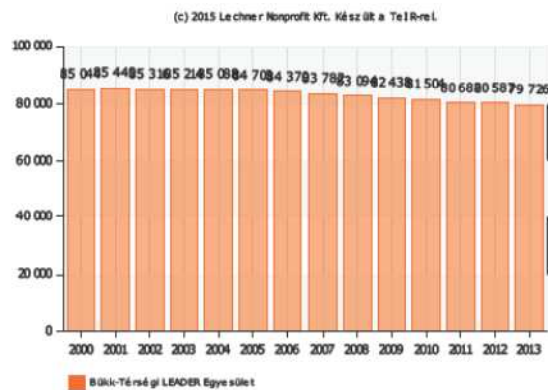
Tematikus célkitűzések	HFS intézkedések																					
	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.	2.7.	2.8.	2.9.	2.10.	2.11.	E1	E2	E3	E4	E5	E6
Kutatás-fejlesztés és innováció								indirekt kapcsolat		indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat					indirekt kapcsolat		indirekt kapcsolat				
IKT hozzáférhetőségeinek, használatának és minőségének javítása			indirekt kapcsolat							indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat					indirekt kapcsolat						indirekt kapcsolat
KKV-k versenyképességének növelése		indirekt kapcsolat		indirekt kapcsolat				indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat			indirekt kapcsolat					indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat			indirekt kapcsolat
Alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság			indirekt kapcsolat			indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat		indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat			indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat					
Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és –kezelés			indirekt kapcsolat			indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat		indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat				indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat					
Környezetvédelem és az erőforrás-hatékonyság			indirekt kapcsolat			indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat
Fenntartható közlekedés és a hálózati infrastruktúrák						indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat			indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat				indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat					
Fenntartható és minőségi foglalkoztatás, munkaerő mobilitás		indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat			indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat		indirekt kapcsolat		indirekt kapcsolat				indirekt kapcsolat					indirekt kapcsolat
Társadalmi befogadás, a szegénység és diszkrimináció elleni küzdelem	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat			indirekt kapcsolat		indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat		indirekt kapcsolat		indirekt kapcsolat				indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat				indirekt kapcsolat
Oktatás, képzés és élethosszig tartó tanulás	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat		indirekt kapcsolat		indirekt kapcsolat		indirekt kapcsolat				indirekt kapcsolat		indirekt kapcsolat			indirekt kapcsolat
Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás				indirekt kapcsolat	indirekt kapcsolat												indirekt kapcsolat					

direkt kapcsolat
 indirekt kapcsolat

2. ábra: Az EU2020 és a HVS kapcsolata

Lakónépesség száma az év végén

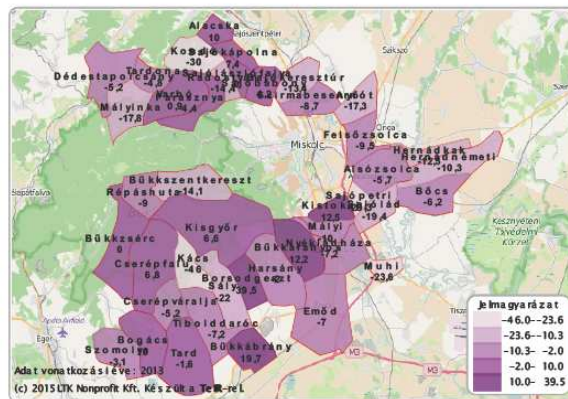
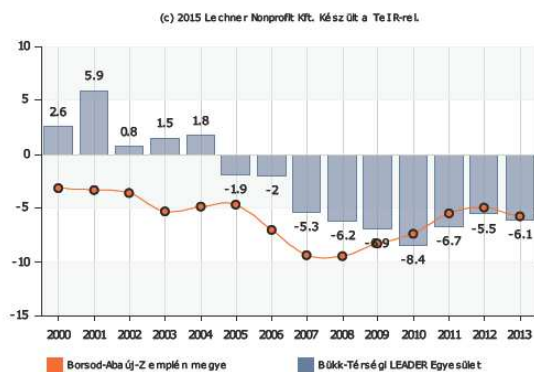
Az adott területen lakóhellyel rendelkező és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

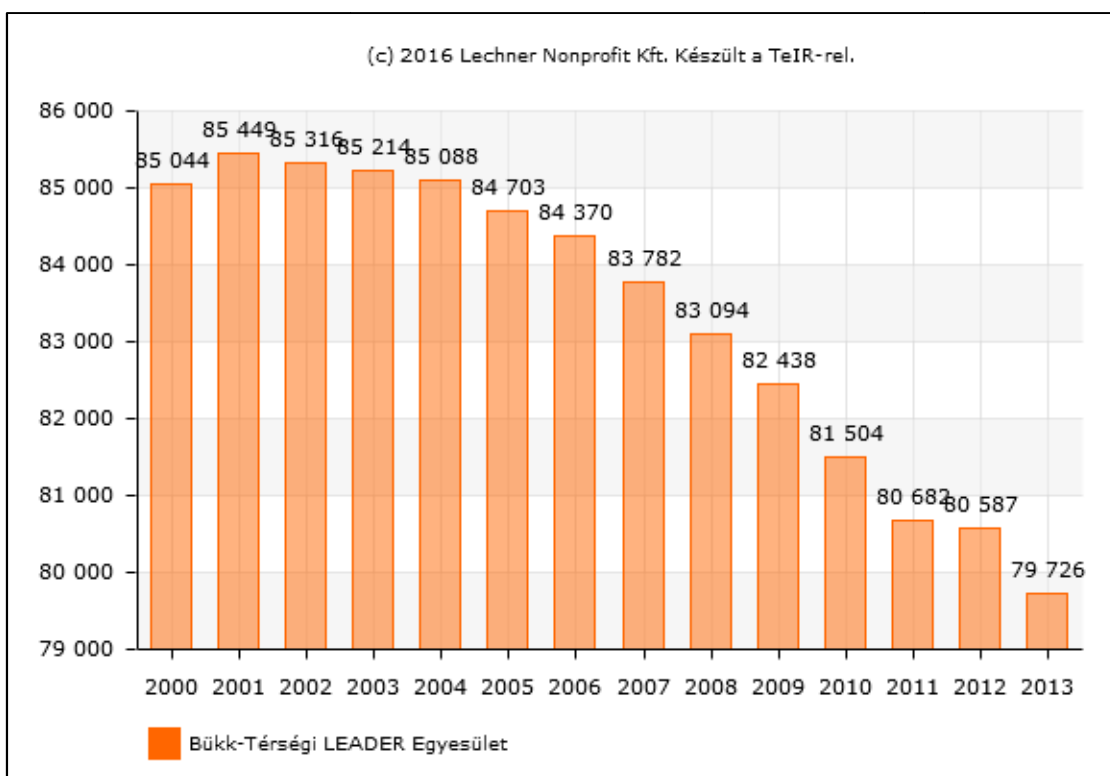
3. ábra Lakónépesség száma

Vándorlási egyenleg (ezrelék)

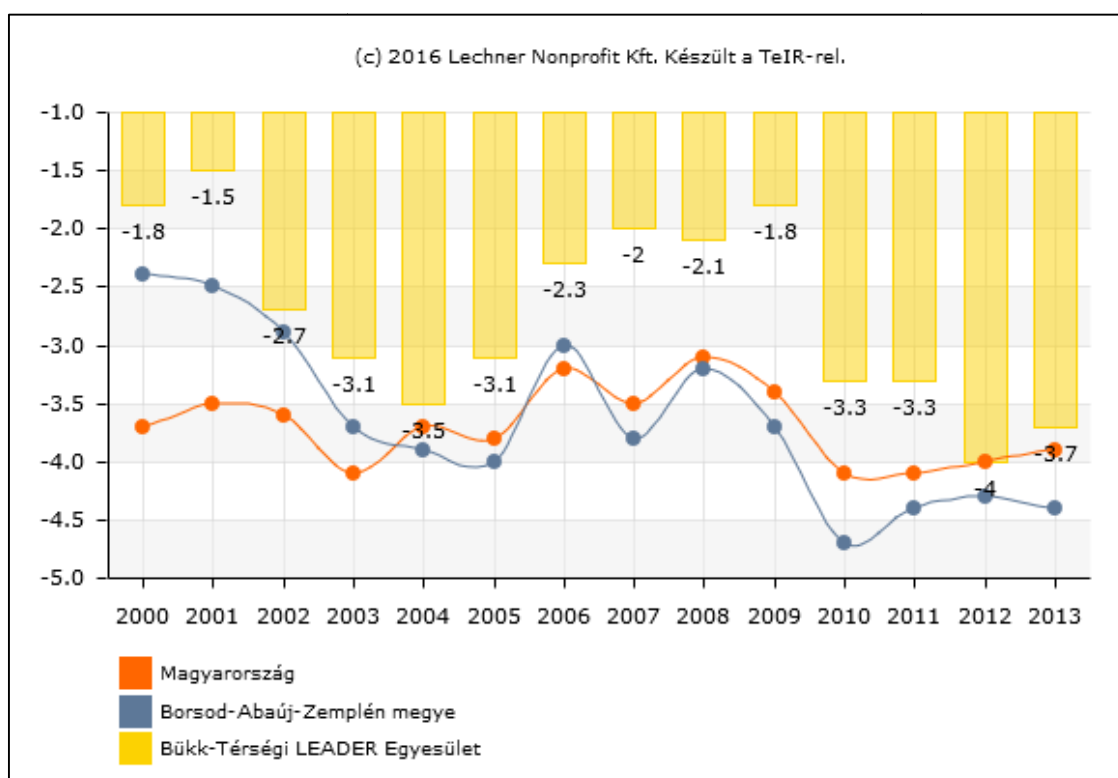
Az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők számának különbözete, ezer lakosra vetítve.

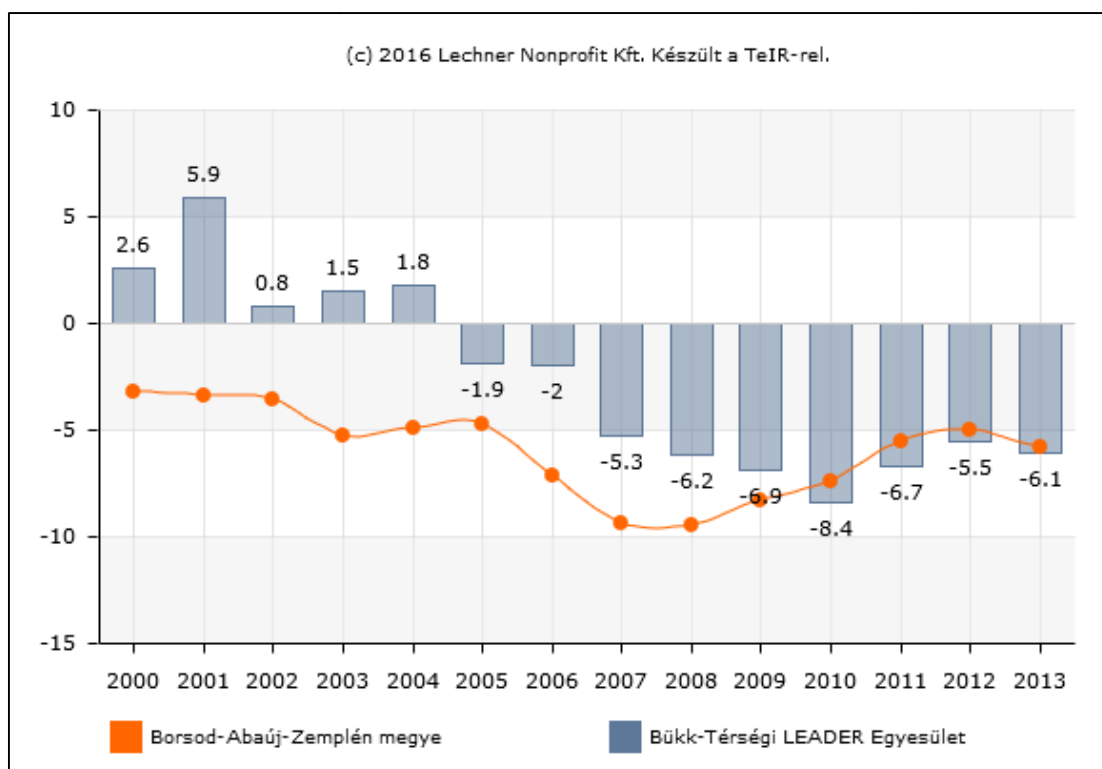
4. ábra Vándorlási egyenleg (ezrelék)

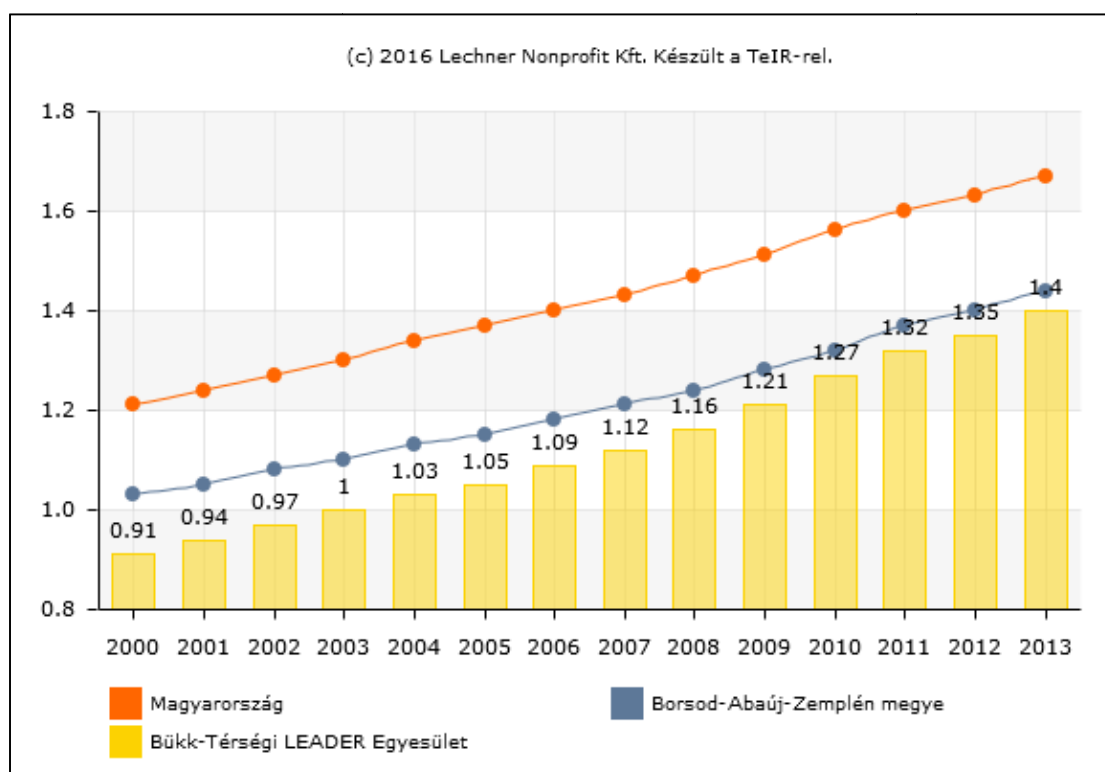
5. ábra: Lakónépesség száma (fő)

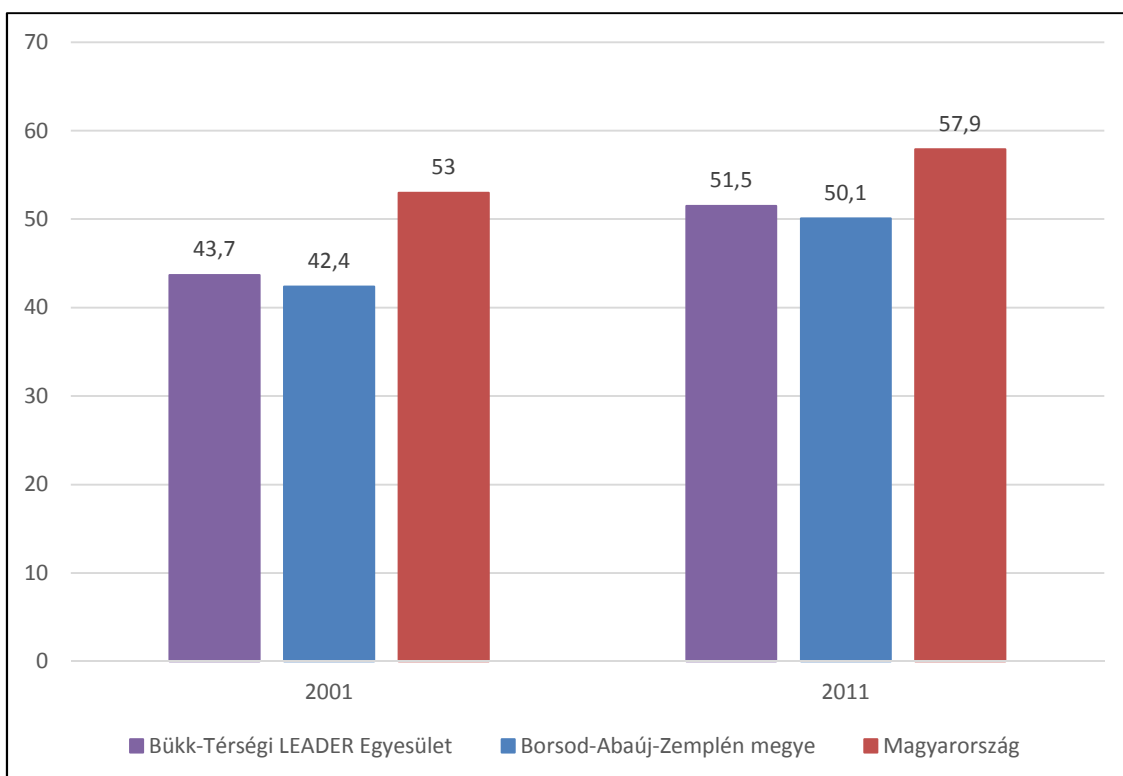
6. ábra: Természetes fogyás (%)

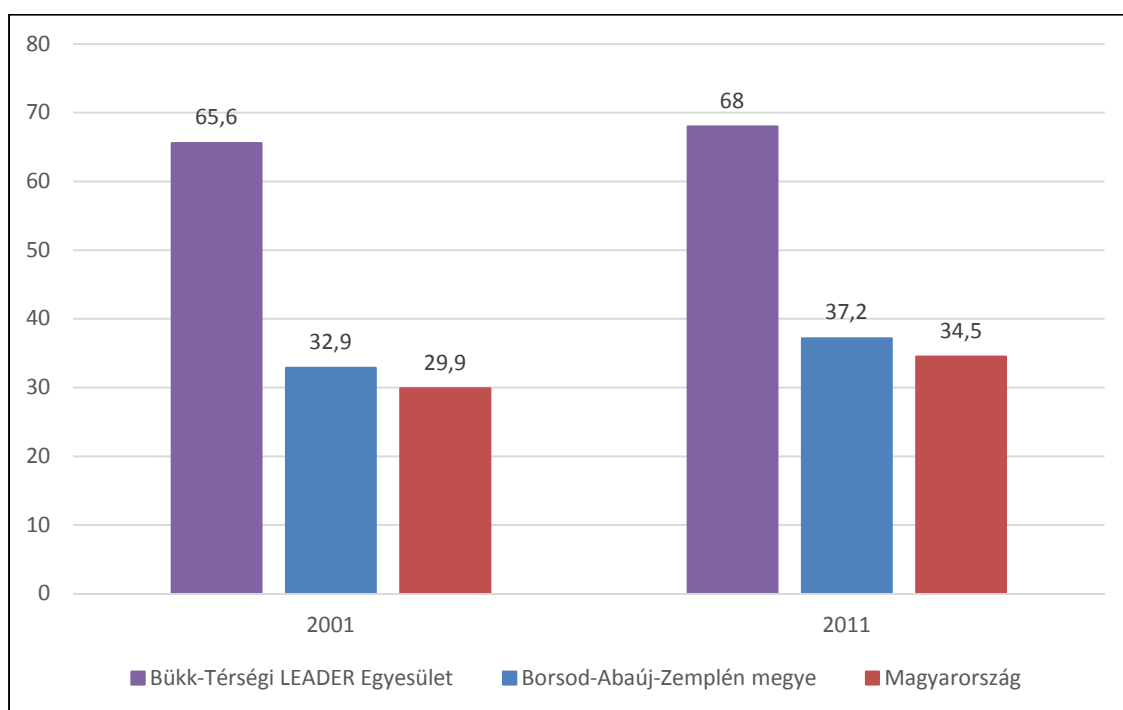
7. ábra: Vándorlási egyenleg (%)

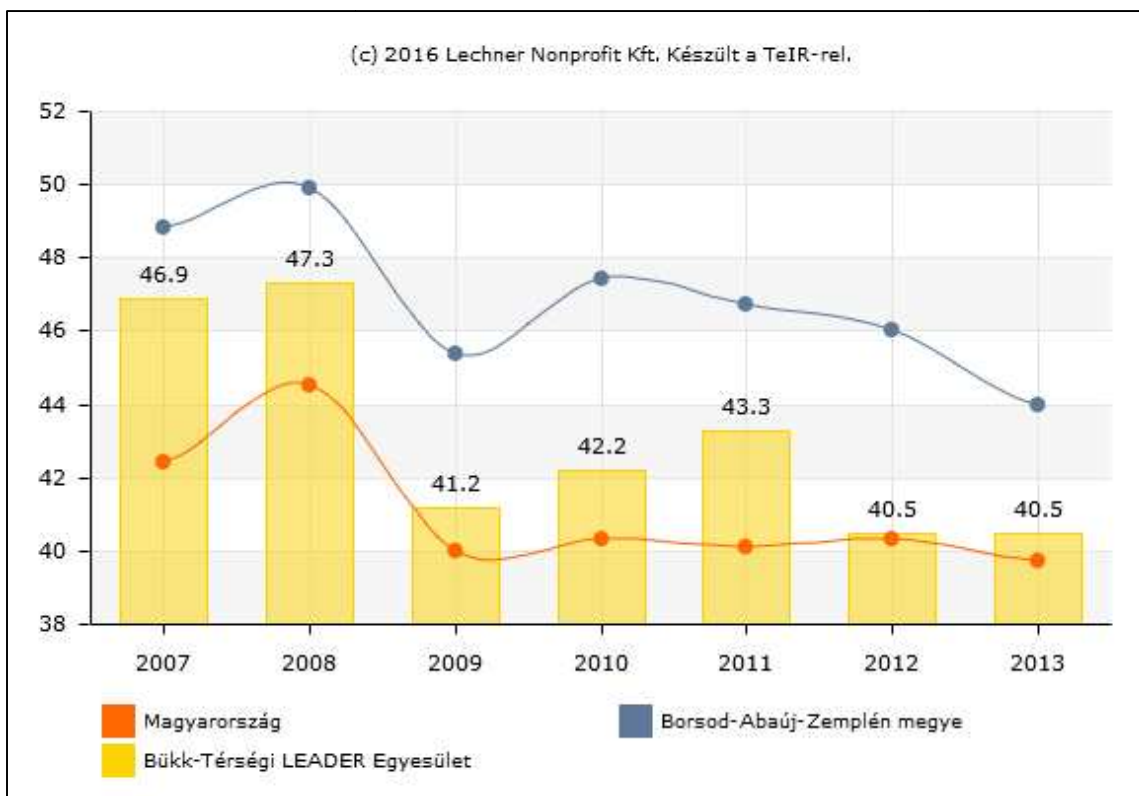
8. ábra: Öregségi mutató

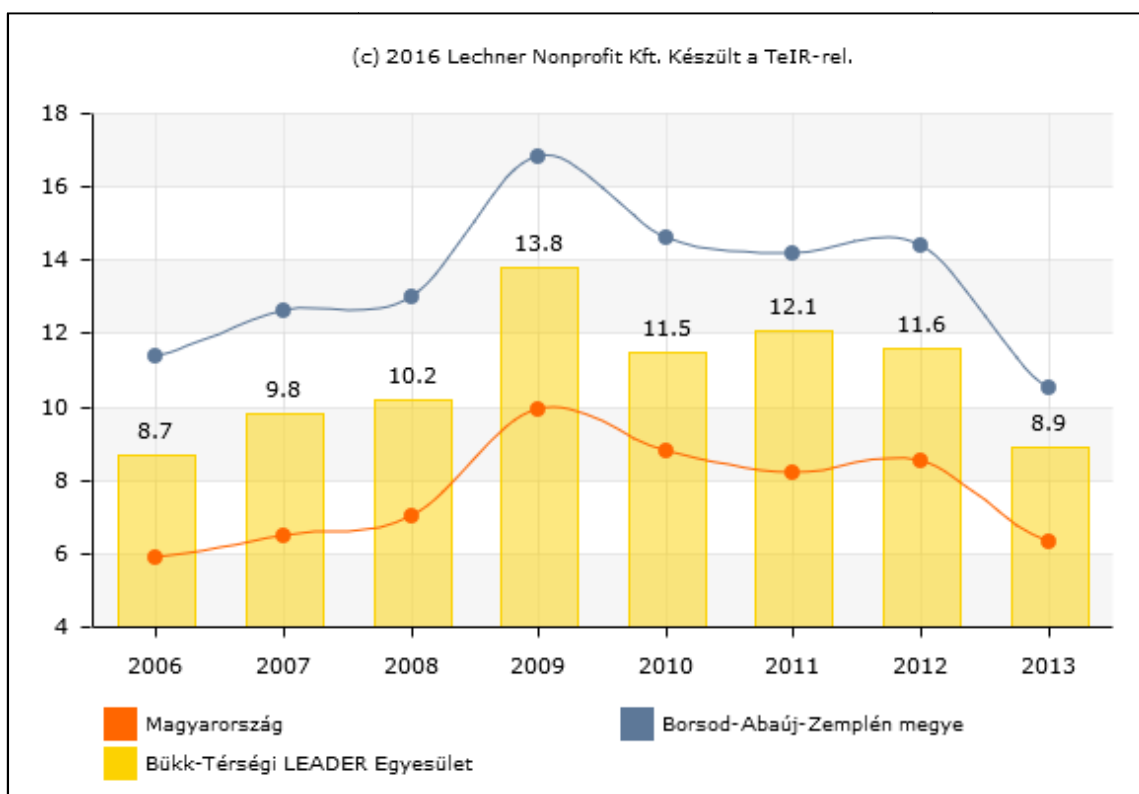
9. ábra: Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül (%)

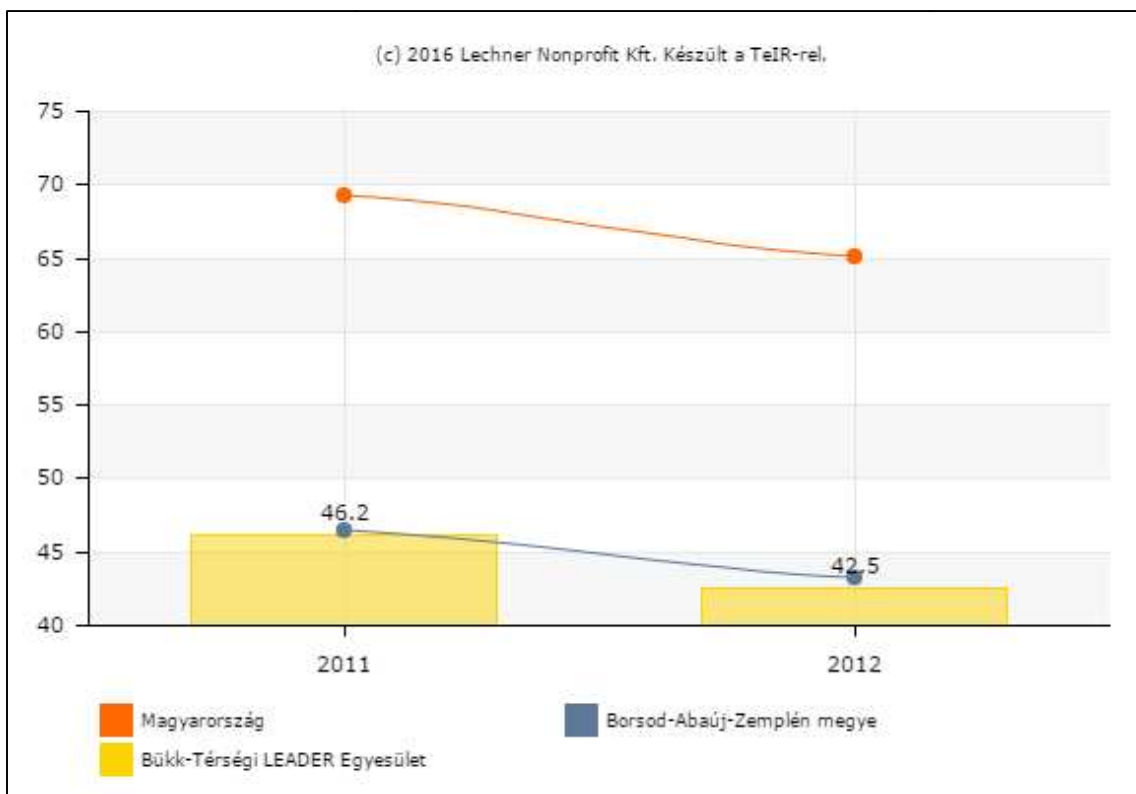
10. ábra: Naponta ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya (%)

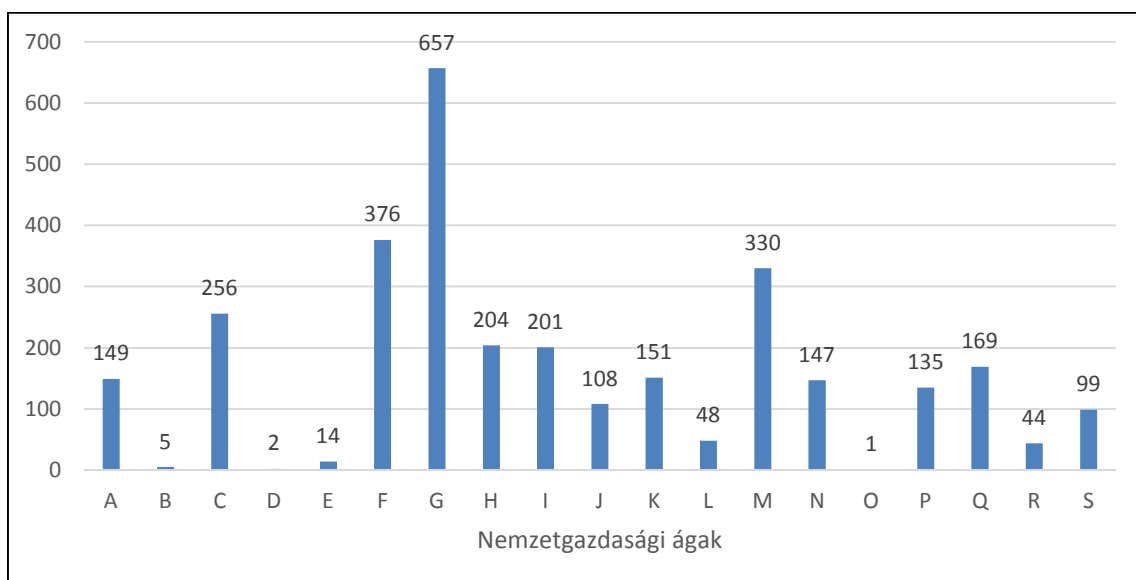
11. ábra: Legfeljebb 8 általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek aránya (%)

12. ábra: Munkanélküliségi ráta (%)

13. ábra: Működő vállalkozások száma ezer lakosra (db)

14. ábra: Működő vállalkozások száma nemzetgazdasági áganként (2013.)

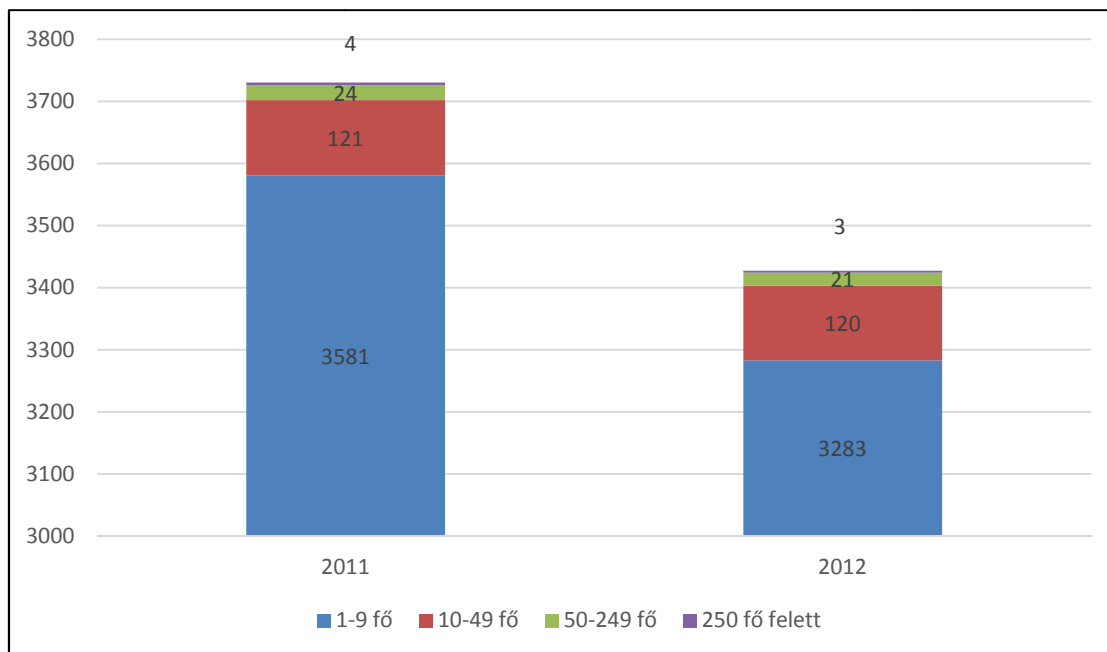
Település	Nemzetgazdasági ágak																			
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	Összesen
Alacska	1		1			3	4		1	1		2		4				1		18
Alsószolca	5		13			30	42	5	14	2	13	4	15	6		11	9	2	3	174
Arnót	1		15			17	25	13	7	7	5		15	6		13	10	4	6	144
Bogács	7		8			9	20	6	23		2	2	8	1		3	1		4	94
Borsodgeszt	1		1				4										1			7
Bócs	3		8		1	15	15	6	9	3	2		3	7		4	1	1	6	84
Bükkábrány	8		2		2	9	18	12	4		3		5	1		1	1	1	3	70
Bükkaranyos	5		4		2	6	8	4	3	2		1	7	2		2	3		3	52
Bükkszentkereszt	4	1	4			5	11	3	7	1			4	2		2	3	1	2	50
Bükkzsérc	9		2			5	5	5	2		2								3	33
Cserépfalu	4		3			4	8	8	2				8	2		1	4			44
Cserépváralja	2		2			4		3	2								1			14
Dédestapolcsány	3		1			7	12	5	10	1	2	1	4	2		1		2		51
Emőd	7		10		1	18	30	9	7	5	7	1	20	16		5	11	1	2	150
Felsőszolca	10	2	26		1	47	71	17	19	24	17	7	53	18		22	16	6	13	369
Harsány	3		5			7	18	2	5	1	4	2	4	8		3	5	1	2	70
Hernádkak	9	1				3	21	5	3	1	6		2	4		3	1		2	61
Hernádnémeti	4		10			14	21	4	9	2	4	2	6	9		4	2	1	3	95
Kács	2					2	2	2	3	1	1		2	2						17
Kisgyőr	3		3			10	5	1	2	1	2	2	6	3		1	1	1	1	42
Kistokaj	3		7		1	13	31	16	3	5	6	4	17	4		4	14	2	6	136
Kondó	2		1			2	5	2											1	13
Mályi			25		1	23	66	8	7	14	16	5	34	11		10	14	7	9	250
Mályinka	2		3			2	3	2	2	1			1	1				1		18
Muhi	1		1			2	1	2	1	1	1	1	4				2			17
Nyékládháza	5	1	13			32	59	8	15	9	9	3	28	9		14	19	3	9	236
Parasznya	1		2			4	4	1		1	1		1	2		3	3	1		24

Település	Nemzetgazdasági ágak																			
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	Összesen
Radostyán	1		3			4	3	1	1	1	2		1	1				1	1	20
Répáshuta	10		2			1	4	1	2		1									21
Sajóbáony	2		13	2	1	8	17	4	2	5	4	5	10	1	1	1	4	1		81
Sajókápolna			1				3	2		1			1							8
Sajókeresztúr			5		1	11	15	2	3	2	3	1	9	1		1	5		2	61
Sajólád	2		6			11	11	6	6		6	1	5	7		2	4	1	1	69
Sajólászlófalva	1		1			1	1		1					1					1	7
Sajópetri			2			3	10	2	2		1	1	3	3		1	2	1	3	34
Sály	7		5			5	6	7	2				6			1			1	40
Szirmabesenyő	3		25		3	13	51	11	7	12	18	2	31	6		16	24	2	6	230
Szomolya	2		4			12	5	3	3		3		5	1		1	1		1	41
Tard	4		3			3	6		3	1	2		3	1		3	4		4	37
Tardona	4		1			6	4	10	2		2		5	3		1	1	1	1	41
Tibolddaróc	6		3			1	8	3	6		1		1	1			1	2		33
Varbó	2		12			4	4	3	1	3	5	1	3	1		1				40
Összesen	149	5	256	2	14	376	657	204	201	108	151	48	330	147	1	135	169	44	99	3 096

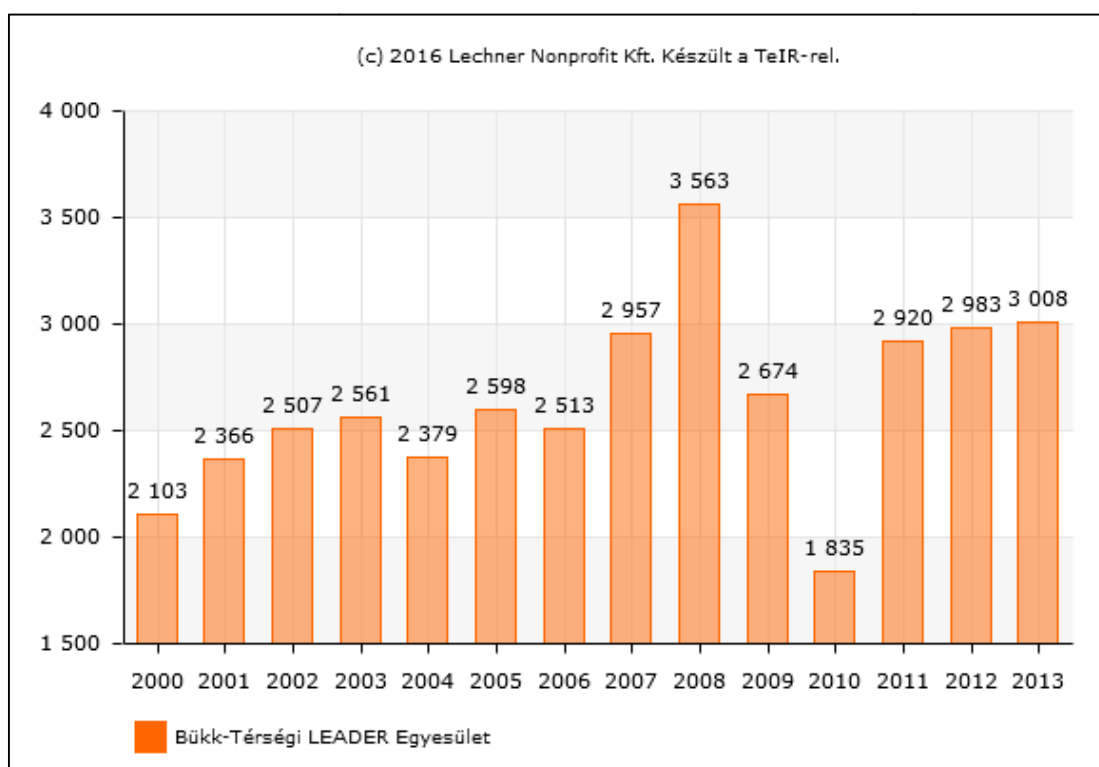
Nemzetgazdasági ágak: A – Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat, B – Bányászat, köftejtés, C – Feldolgozóipar, D – Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás, E – Vízellátás, F – Építőipar, G – Kereskedelem, gépjárműjavítás, H – Szállítás, raktározás, I – Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, J – Információ, kommunikáció, K – Pénzügyi, biztosítási tevékenység, L – Ingatlanügyletek, M – Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, N – Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, O – Közigazgatás, védelem, P – Oktatás, Q – Humán-egészségügyi, szociális ellátás, R – Művészet, szórakoztatás, szabadidő, S – Egyéb szolgáltatás

2. táblázat: Működő vállalkozások száma településenként és nemzetgazdasági áganként (2013.)

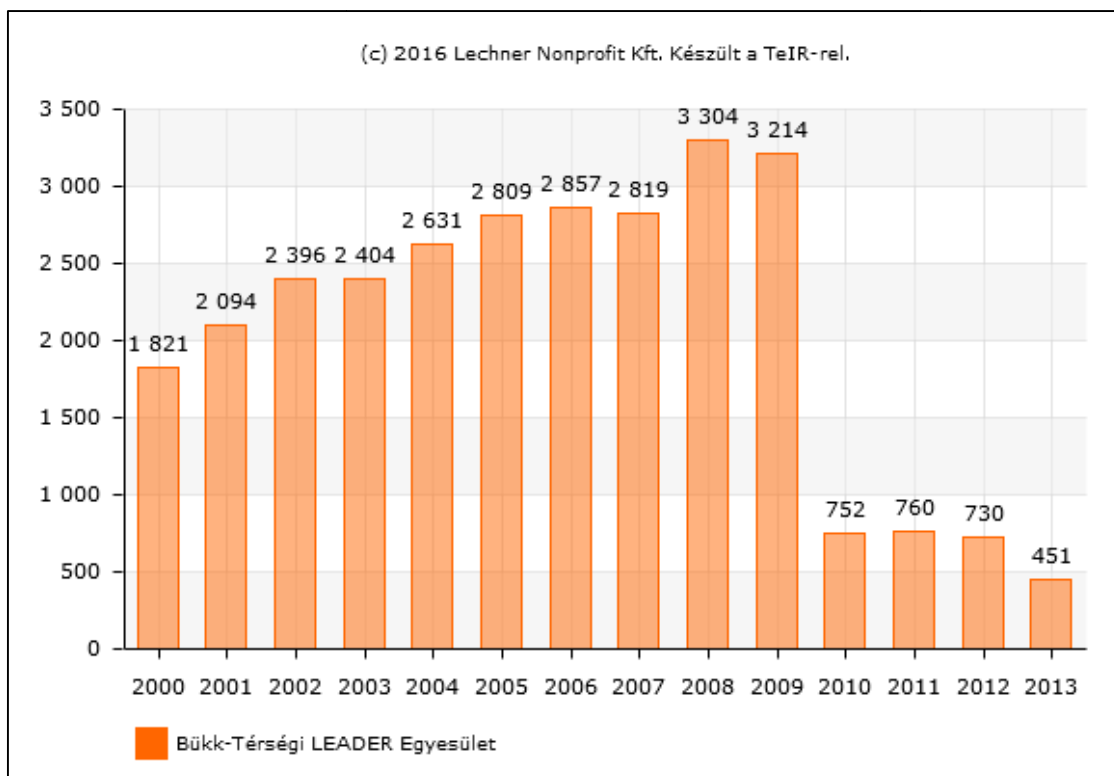
Forrás: KSH

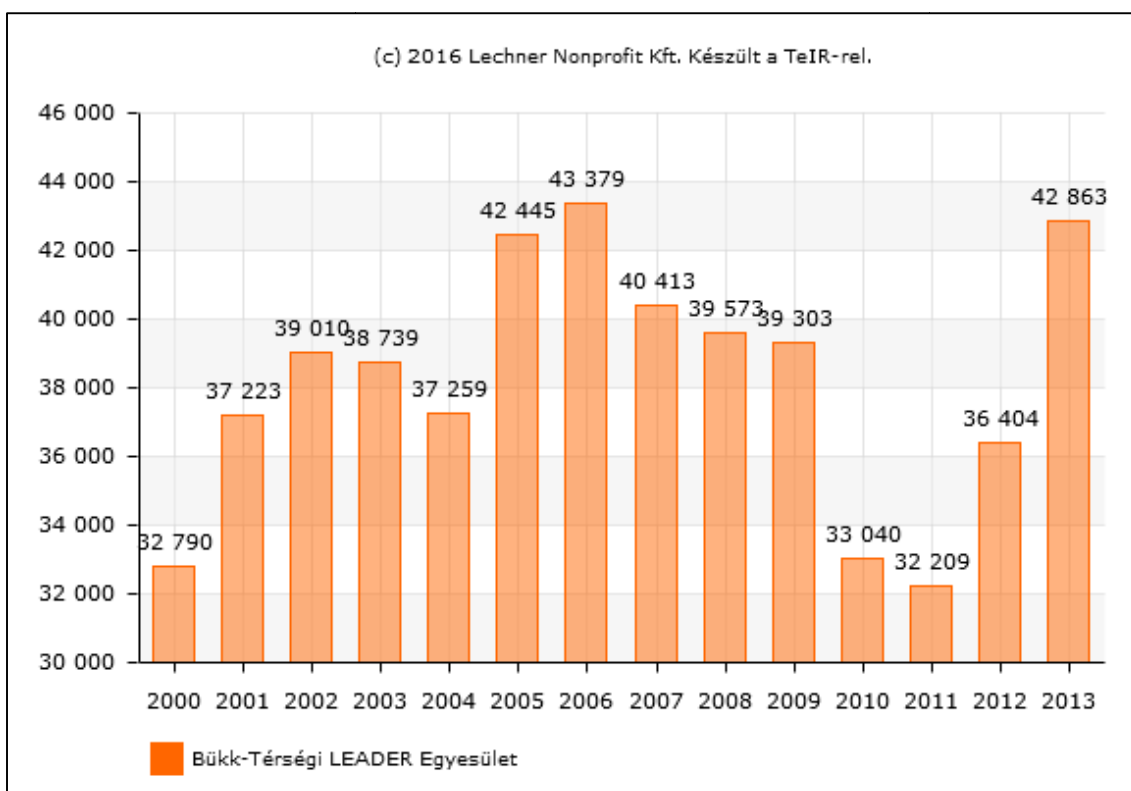
15. ábra: Működő társas vállalkozások száma a foglalkoztatottak létszáma szerint

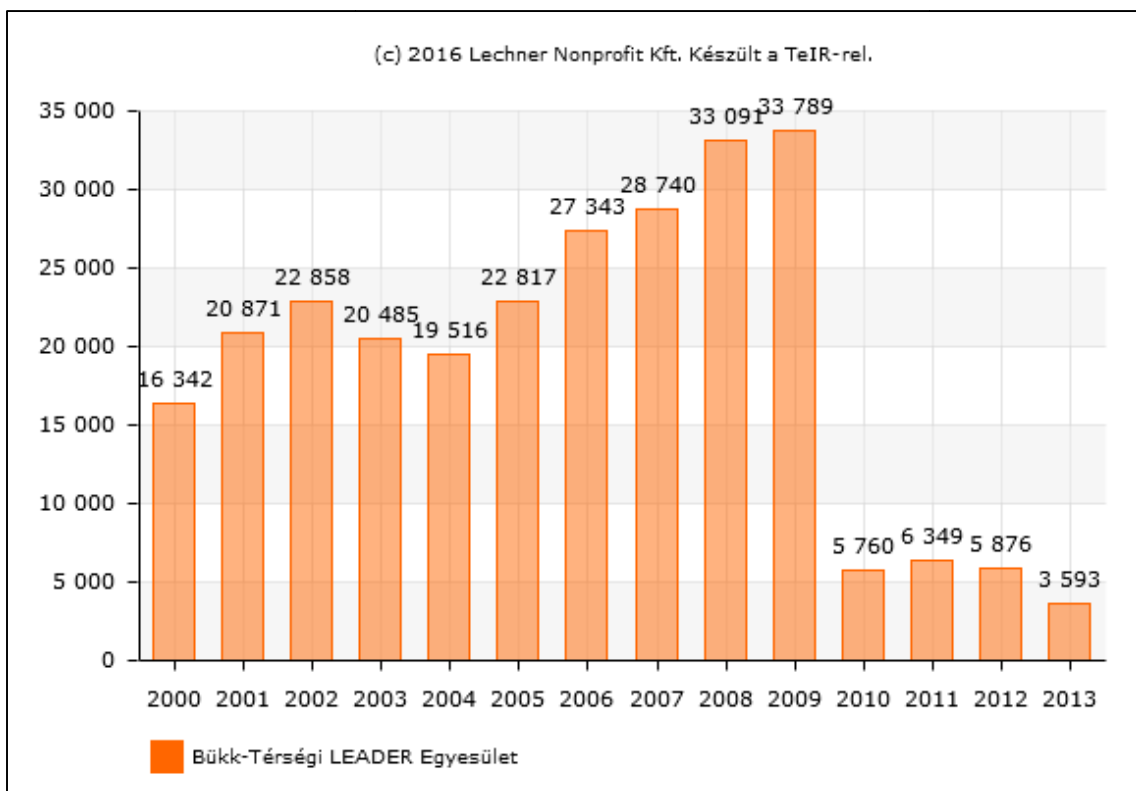
16. ábra: Kereskedelmi szálláshelyek férőhelyeinek száma (darab)

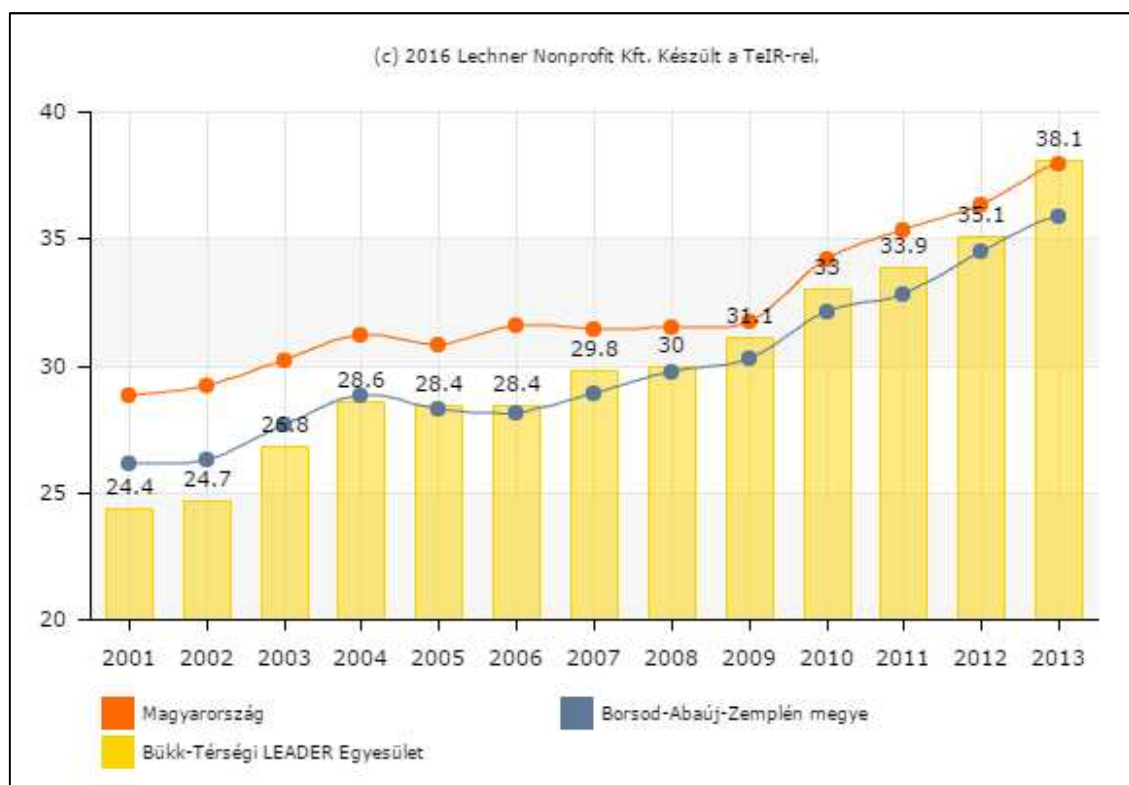
17. ábra: Falusi szálláshelyek férőhelyeinek száma (darab)

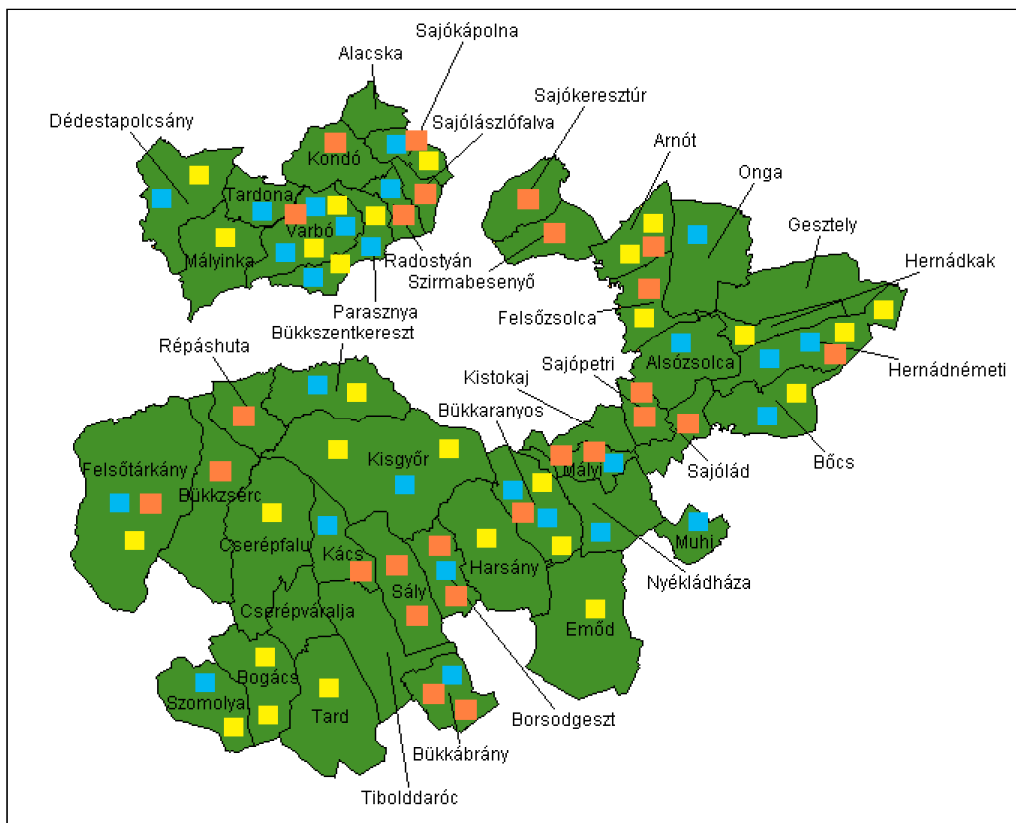
18. ábra: Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (db)

19. ábra: Vendégéjszakák száma a falusi szálláshelyeken (darab)

20. ábra: 45 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya

21. ábra: A LEADER támogatással létesülő energiaudvarok helyszínei 2012-ig (LEADER I. forduló citromsárga, LEADER II. forduló narancssárga színnel) és a KEOP-7.4.3.0 projekttel érintett RES beruházási helyek (kék színnel).

3. táblázat: Működő vállalkozások száma

Működő vállalkozások (2011-től, GFO 11 szerint)	db
Működő mezőgazdasági vállalkozások száma	179
Működő társas vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban	55
Működő vállalkozások száma az ipar-építőiparban	791
Működő vállalkozások száma a szolgáltatásokban	4576

4. táblázat:
Tagság 2015. november 5.-én

	Szervezet	Képviselő
1.	KEMELY Mezőgazdasági és Kereskedelmi Betéti Társaság	Zsiros Sándorné
2.	KONTRA-LED Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Engi Zoltán
3.	Lovas Bertalanné egyéni vállalkozó	Lovas Bertalanné
4.	Bükkaranyosi Pálinka Korlátolt Felelősségű Társaság	Tózsér Csaba
5.	Bőcsi Vagyonkezelő Korlátolt Felelősségű Társaság	Takács Anita
6.	Fábián Ferenc egyéni vállalkozó	Fábián Ferenc
7.	Kulcsárvölgyi Fejlesztési és Kereskedelmi, Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Juszel Attila
8.	FRAMEST Kereskedelmi Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Mester Barna
9.	Pocsai Enikő egyéni vállalkozó	Pocsai Enikő
10.	Varbócska-2000 Szolgáltató, Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Bodnár János
11.	Vasas Csaba egyéni vállalkozó	Vasas Csaba
12.	Gál János egyéni vállalkozó	Gál János
13.	TURUL Mezőgazdasági Termékkereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Czeplédi Szabolcs
14.	Hernád Közmű Beruházó és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Dr. Szabó Miklós
15.	Integrált Gazda Irányítási Rendszer Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Gálné Krizsán Anetta
16.	Boróka Kertészet Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Varga Tibor
17.	PRIME GROUP Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Baloghné Majoros Dalma
18.	Pongrácz és Társa Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Betéti Társaság	Pongráczné Vályi-Nagy Tünde
19.	Sebő Géza egyéni vállalkozó	Sebő Géza
20.	Borsod Zöldenergia Mezőgazdasági, Ipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Bíró László
21.	Wolf Montage Speciális Gépszerelő, Szolgáltató és Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság	Farkasovszki Viktor
22.	Boncsér Zoltán egyéni vállalkozó	Boncsér Zoltán
23.	JUPA-AGRIA Korlátolt Felelősségű Társaság	Sebesi Éva
24.	Supák Béla egyéni vállalkozó	Supák Béla
25.	DÁVID és TÁRSA -97. Környezetvédő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Dávid Imre
26.	TRI-P-LEX 3000 Korlátolt Felelősségű Társaság	Csáti Szilvia
27.	Juhász Attila egyéni vállalkozó	Juhász Attila
28.	TERRA-ROSSA Közműépítő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Appel Gusztáv
29.	Gáll Szabolcs egyéni vállalkozó	Gáll Szabolcs
30.	Fésüsne Brosch Andrea egyéni vállalkozó	Fésüsne Brosch Andrea
31.	AAA Trans Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Déri György Andorné
32.	Árvai Attila egyéni vállalkozó	Árvai Attila
33.	Nagy Márk egyéni vállalkozó	Nagy Márk
34.	TraDen Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Barnáné Sinyei Marianna
35.	Porcsalmi Péter egyéni vállalkozó	Porcsalmi Péter
36.	Borsodi Ászok Vendéglátóipari és Kereskedelmi Betéti Társaság	Kondás Gyula
37.	Nagy-ferenczi Termelő, Kereskedelmi És Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Dr. Nagy József
38.	Nagy-ferenczi Tej Tejfeldolgozó Korlátolt Felelősségű Társaság	Szabó Péter Pálné

39.	"Hátrányos Helyzetűek Felzárkóztatásáért" Szociális Szövetkezet	Jankó István János
40.	Mester és Fiai Vendéglátóipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	ifj. Jankó István
41.	MEZEI és TÁRSA Mezőgazdasági-termelő Korlátolt Felelősségű Társaság	Mezei Mihályné
42.	Mezei Szőlőbirtok és Pincészet Korlátolt Felelősségű Társaság	Mezei Mihály
43.	SZOMI-SPED Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Szomogyi Béla
44.	HE-RAK Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Hegedűs József
45.	"BONGYICS ÉS FIA" Autójavító és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Bongyics István
46.	DONT WORRY Számviteli Szolgáltató és Menedzsment Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság	Fábián Kálmán
47.	INSPIRÁL TENDER Korlátolt Felelősségű Társaság	Fésűsné Brosch Andrea
48.	VARBÓ-ÉDEN Gyártó, Szolgáltató és Kereskedőház Korlátolt Felelősségű Társaság	Fazekas Imre
49.	SZAVA Kft	Kalász László
50.	ÖKOGÁZPROJEKT Kft	Kiss Péter
51.	Balogh Liget Kft	Balogh Sándor
52.	Madzin és Társa Bt	Madzin János
53.	BŐ-VÍZ Böcsi Víziközmű Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság	Bai Lászlóné
54.	"Élhetőbb Böcsért" Egyszemélyes Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Stefánné Nagy Madgolna
55.	Borsodi Vajda Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Lakatos Attiláné
56.	"Csak Természetesen" Nonprofit Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Kocsákné Jákob Zsanett
57.	Bányahő-hasznosító Holding Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Vass Lajos
58.	Takács Attila magánszemély	Takács Attila
59.	Böcsi Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület	Nagy László Győző
60.	Ábrányi Ifjúságért Közalapítvány	Derekasné Orosz Andrea
61.	A "Parasznyai Ifjúságért" Egyesület	Dienes Zoltán
62.	Kisgyőri Református Egyházközség	Domahidi Ernő
63.	Szirmabesenyői Görög Katolikus Egyházközség	Dr. Szarka János
64.	Hernádkak Polgárőr Egyesület	Sélley Attila
65.	Sajókeresztúr Közalapítvány	Kollárné Móricz Edina
66.	Emódi Római Katolikus Egyházközség	Sánta István
67.	"Az egészséges Életmóddért, az Ifjúságért, Répáshutáért" Közalapítvány	Mlakár Péter
68.	Római Katolikus Egyházközség Répáshuta	Mátrai Antal
69.	PITYPALATY Területfejlesztési és Egyéb Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Kiss József
70.	Holocén Természetvédelmi Egyesület	Kiss József
71.	HEGYIKRISTÁLY az Idősekért és Fiatalokért Alapítvány	Szabó Gábor Miklós
72.	Bükkzsérci Labdarúgó Egyesület	Vasas Csaba
73.	5 Patkó Lovas Egyesület	Ferenc József László
74.	Református Egyházközség Bükkzsérc	Ferenc József László
75.	Tard Község Fejlődéséért Közalapítvány	Szolnoki Márta
76.	Fiatalokért Kulturális és Szabadidő Egyesület	Gergely Miklós
77.	Fiatalok Fiatalokért Egyesület	Gergely Miklós
78.	Sajópetri Görög Katolikus Egyházközség	Thodory Ferenc
79.	Emódi Görög Katolikus Szervezőlelkészség	Kocsis István Iván
80.	Sajókápolnáért Közhasznú Alapítvány	Vass Lajos Sándor

81	Varbói Kulturális, Horgász és Szabadidősport Egyesület	Szegletes Norbert
82	Hernádmenti Kulturális, Sport és Természetbarát Egyesület	Madzin János
83	"Általános Iskoláért" Alapítvány	Hódi Attila
84	"Kondó, Óvodások Aprók Háza" Alapítvány	Torma Zsuzsanna
85	"Pöttyös Panna" Óvodásokért Alapítvány	Borosné Dobroviczky Erika Éva
86	Mosolygó Szemek Alapítvány Muhi	Tóth Károlyné
87	Bükkaljai Mesterek Népművészeti Egyesülete Kisgyőr	Grúz Attila
88	Juszel Attila magánszemély	Juszel Attila
89	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Huszár és Lovas Hagyományörző Egyesület	Fábián Ferenc
90	"Életet az Éveknek" Böcsi Nyugdíjas Egyesület	Nagy Gergely
91	Ónodi Római Katolikus Egyházközség	Galó József
92	Nyékládházi Római Katolikus Egyházközség	Galó József
93	Idősekért Bócs Alapítvány	Stefánné Nagy Madgolna
94	Mályi Római Katolikus Egyházközség	Dr. Sedon László
95	Hernádkak-Belegrád Fejlesztéséért Közhasznú Alapítvány	Varga Tibor
96	Borsodgeszti Településfejlesztő Közhasznú Egyesület	Kiss Dániel
97	Szilágyi László magánszemély	Szilágyi László
98	Sándor Károly magánszemély	Sándor Károly
99	Brünner István	Brünner István
100	Felsőtárkány Községüzemeltetési Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Balogh László
101	Cserépváraljáért Alapítvány	Hódosné Molnár Erzsébet
102	"Az arnóti ovisokért" Alapítvány	Barcsák Pálné
103	Arnót - Újcsanálói Evangélikus Társgyülekezet	Buday-Malik Adrienn
104	Tard Turizmusáért Egyesület	Vajda Zoltán
105	Vajda Zoltán magánszemély	Vajda Zoltán
106	"Alapítvány a Weöres Sándor Általános Iskola Diákjaiért"	Tózsér László
107	Bükki Településszövetség	Halász Rezső
108	Halász Rezső magánszemély	Halász Rezső
109	"Rózsafa Hagyományörző Egyesület"	Nánási Erzsébet
110	Mályi Görög Katolikus Egyházközség	Dudás László
111	Felsőzsolcai Görög Katolikus Egyházközség	Fehér Tibor
112	Bükk-hegységi Megújuló Energiák Iskolák Alapítványa	Barnáné Sinyei marianna
113	Közép-Európai Fogyasztóvédelmi és Élelmiszerbiztonsági Egyesület	Jankó István János
114	Katona Judit magánszemély	Katona Judit
115	Ósi Bortermelő Családból Származó Amatőr Borászok Első Cserépi Egyesülete	Dósa K. László
116	Harsányi Gazdatárlatért Alapítvány	Szilvási Mária
117	Felsőtárkányi Harmonikus Fejlődés Egyesület	Varga Imre
118	Borsod és Térsége Gimnázium és Szakképző Iskola	Dobai Szabolcs
119	SVIP Sajóbáonyi Vegyipari Park nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Kovács Éva
120	Bogácsi Turisztikai és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Marczis Zsófia Kitti
121	Szomolyai Magyar Roma Egyesület	Lázár Irén
122	AK SARKAN Alapítvány	Kiss Sándor Csaba
123	Szirmabesenyői Településüzemeltetési, Gazdaságfejlesztési és Vagyonkezelő Nonprofit Kft.	Némethi Lajos

124	Sós László magánszemély	Sós László
125	Juhász János magánszemély	Juhász János
126	Mátyus Balázs magánszemély	Mátyus Balázs
127	Hernádnémeti Polgárőr Egyesület	Lukács István Zoltán
128	Alacska Község Önkormányzata	Ujlaki Béla
129	Alsószolca Város Önkormányzata	Szilágyi László
130	Arnót Község Önkormányzata	Dr. Üveges István
131	Bogács Község Önkormányzata	Csendesné Farkas Edit
132	Borsodgeszt Község Önkormányzata	Tóth Lajos
133	Bócs Község Önkormányzata	Nagy László Győző
134	Bükkábrány Község Önkormányzata	Szalai Szabolcs
135	Bükkaranyos Község Önkormányzata	Nagy Lajos
136	Bükkszentkereszt Község Önkormányzata	Jámbor Flórián
137	Bükkszécs Község Önkormányzata	Vasas Csaba
138	Cserépfalu Község Önkormányzata	Csendes Péter
139	Cserépváralja Község Önkormányzata	Dávid Zoltán
140	Dédestapolcsány Község Önkormányzata	Lukács László
141	Felsőtárkány Község Önkormányzata	Dr. Juhász Attila Simon
142	Felsőszolca Város Önkormányzata	Dr. Tóth Lajos József
143	Harsány Község Önkormányzata	Szabó Gergely
144	Hernádkak Község Önkormányzata	Hajdú János
145	Hernádnémeti Község Önkormányzata	Dr. Orosz Zsolt
146	Kács Község Önkormányzata	Ostorházi István Tamás
147	Kisgyőr Község Önkormányzata	Kékedi László Vilmos
148	Kistokaj Község Önkormányzata	Ambrus Gyöngyi
149	Kondó Község Önkormányzata	Fajder Gábor
150	Mályi Község Önkormányzata	Viszokai István
151	Mályinka Község Önkormányzata	Györfi Gábor
152	Muhi Község Önkormányzata	Rácz József Sándor
153	Nyékládháza Város Önkormányzata	Urbán Sándorné
154	Parasznya Község Önkormányzata	Horváth Jánosné
155	Radostyán Község Önkormányzata	Kelemen József
156	Répáshuta Község Önkormányzata	Erdős Tamás
157	Sajókápolna Község Önkormányzata	Faragó Ilona
158	Sajókeresztúr Község Önkormányzata	Kollár Miklós
159	Sajólád Község Önkormányzata	Pozbai Zoltán
160	Sajólászlófalva Község Önkormányzata	Pálcza Józsefné
161	Sajópetri Község Önkormányzata	Debreczeni Balázs
162	Sály Község Önkormányzata	Fekete Jánosné
163	Szirmabesenyő Nagyközség Önkormányzata	Huszti Gábor
164	Szomolya Község Önkormányzata	Guczi István
165	Tard Község Önkormányzata	Gál János
166	Tardona Község Önkormányzata	Balla György
167	Tibolddaróc Község Önkormányzata	Dósa József
168	Varbó Községi Önkormányzat	Üveges Géza
169	Sajóbábony Város Önkormányzata	Dr. Szilva István
170	Emőd Város Önkormányzata	Pocsai Enikő

5. táblázat:
Elnökség/Döntéshozó Testület tagjai
 2014. szeptember 16-tól 5 évre megválasztva

	Név	Képviselet szervezet
1.	Dr. Nagy József, elnök	Bükk_Térségi LEADER Egyesület
2.	Zsiros Sándorné, alelnök	KEMELY Mezőgazdasági és Kereskedelmi Bt.
3.	Nagy Lajos, alelnök	Bükkaranyos Község Önkormányzata
4.	Nagy László Győző	Böcs Község Önkormányzata
5.	Mester Barna	FRAMEST Kereskedelmi Szolgáltató Kft.
6.	Buday-Malik Adrienn	Arnót-Újcsanárosi Evangélikus Társgyülekezet
7.	Dienes Zoltán	A "Parasznyai Ifjúságért" Egyesület
8.	Fábián Kálmán	DONT WORRY Kft.
9.	Halász Rezső	Bükki Településszövetség
10.	Kékedi László Vilmos	Kisgyőr Község Önkormányzata
11.	Kovács Éva	Sajóbábonyi Vegyipari Park Nonprofit Kft.
12.	Szabó Gábor	Hegykristály az Idősekért és Fiatalokért Alapítvány
13.	Szabó Gergely	Harsány Község Önkormányzata
14.	Szalai Szabolcs	Bükkábrány Község Önkormányzata
15.	Vass Lajos Sándor	Sajókápolnáért Közhasznú Alapítvány

6. táblázat:
Felügyelő Bizottság tagjai
 2015. január 30-tól 5 évre megválasztva

	Név:	Képviselet szervezet:
1.	Horváth Jánosné, elnök	Parasznya Község Önkormányzata
2.	Lehóczki István	Emőd Község Önkormányzata
3.	Madzin János	Madzin és Társa Bt.
4.	Urbán Sándorné	Nyékládháza Város Önkormányzata
5.	Dr. Tóth Lajos József	Felsőzsolca Város Önkormányzata